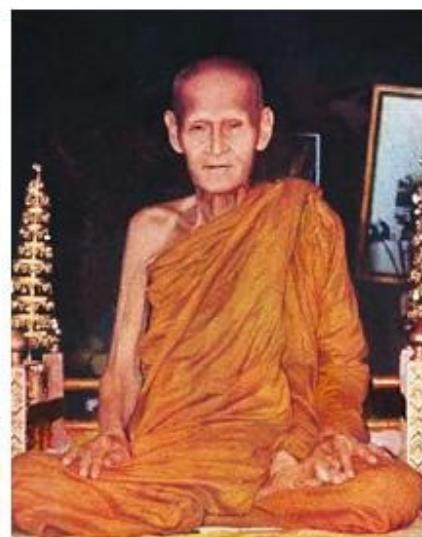
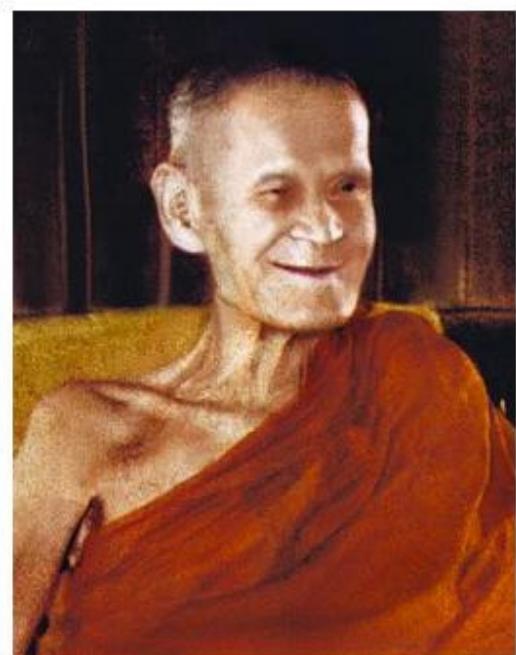
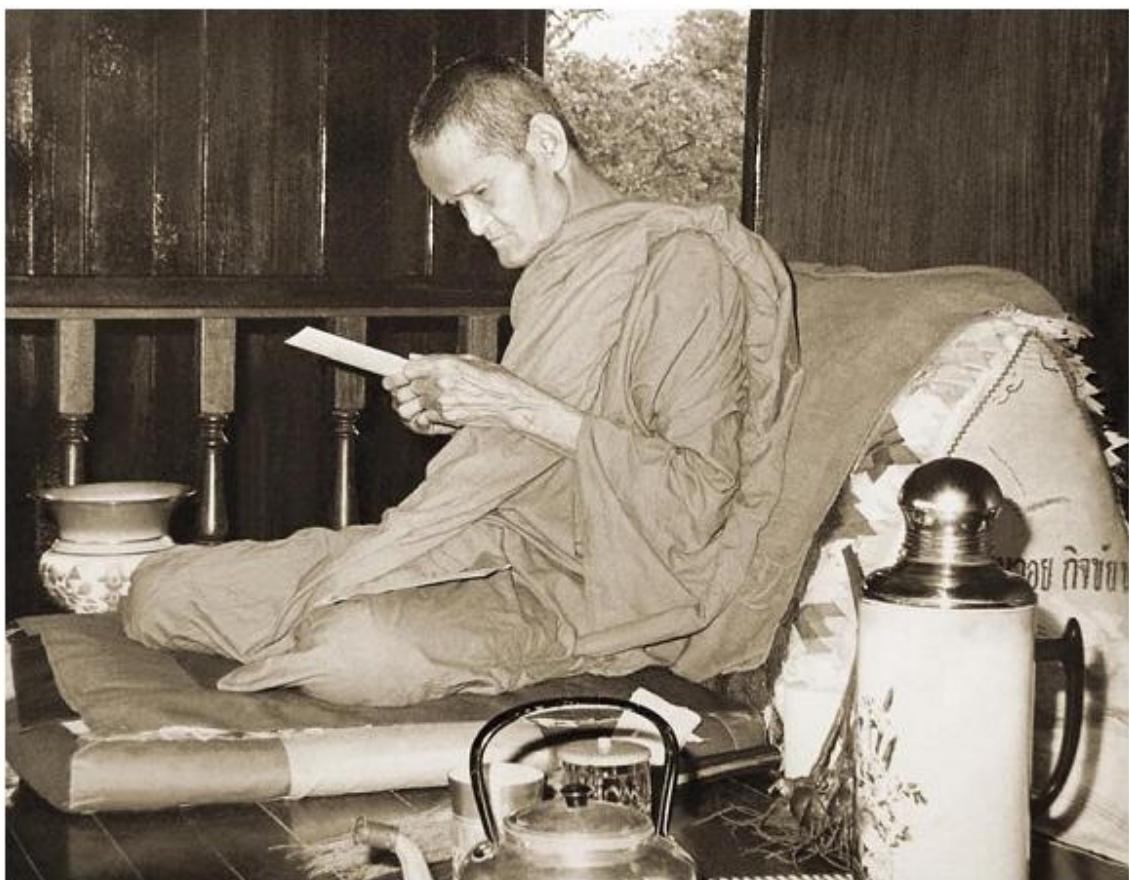

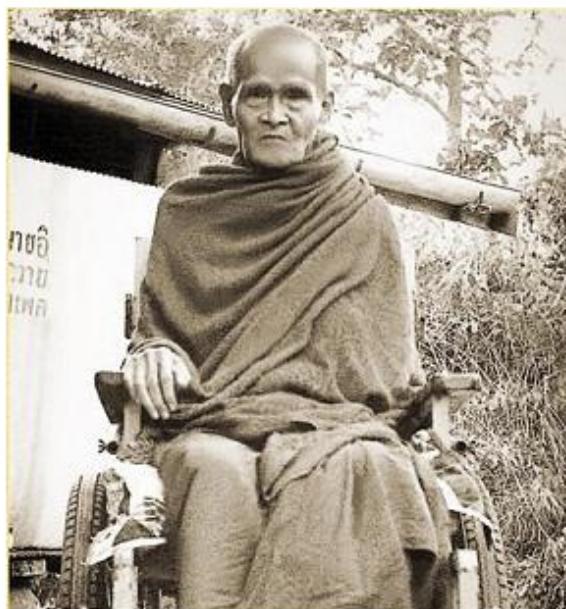
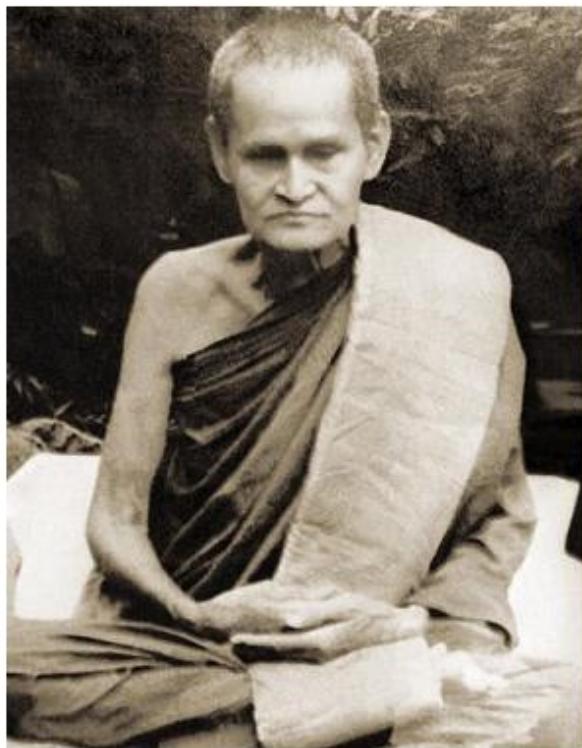
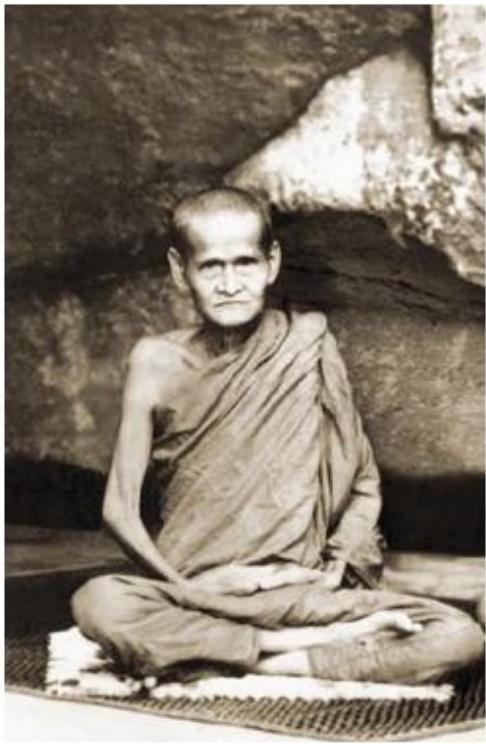
คำสอนคำเตือนปัญหาธรรมของหลวงปู่

จากหนังสือ

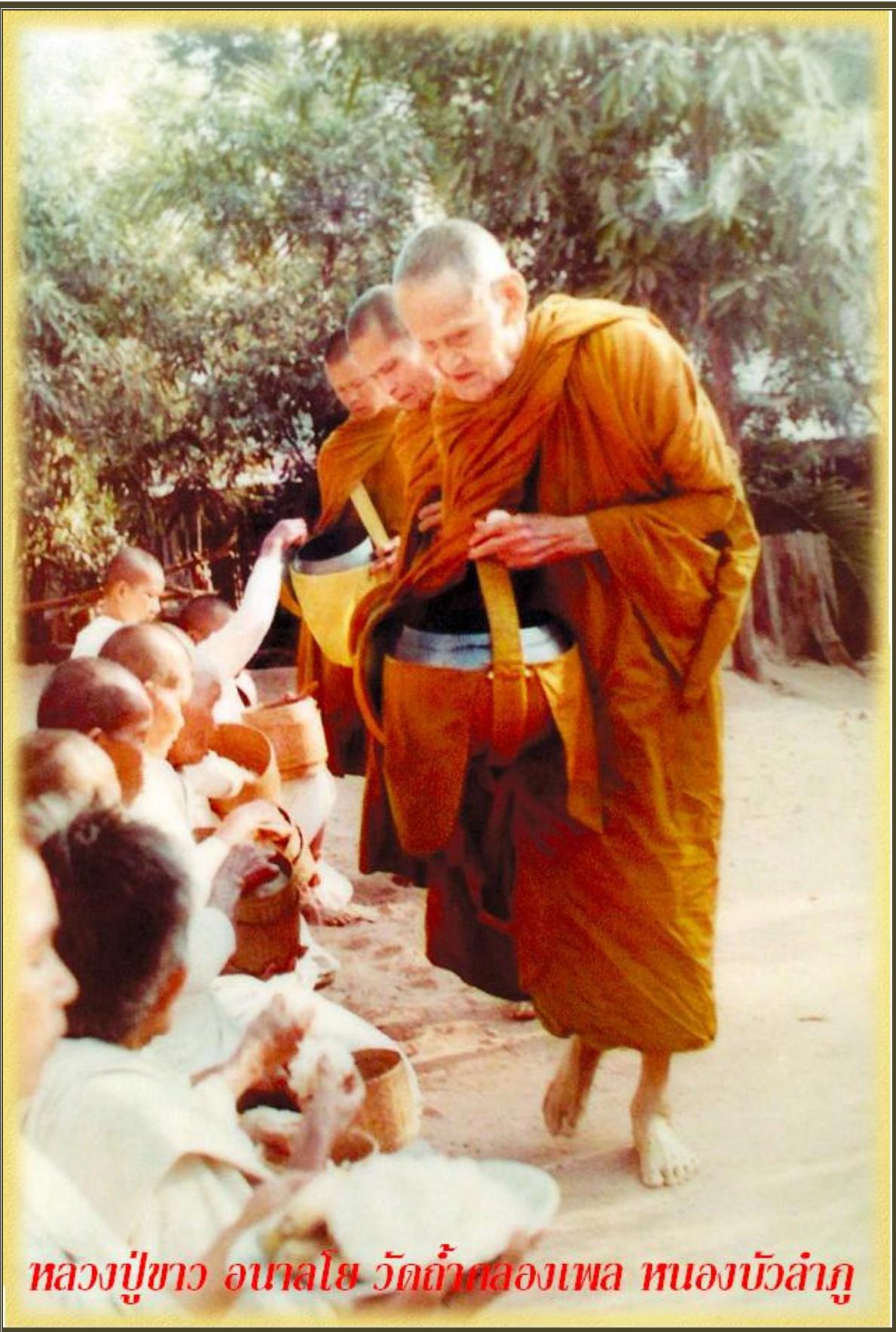
อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพหลวงปู่ขาว อนาคต

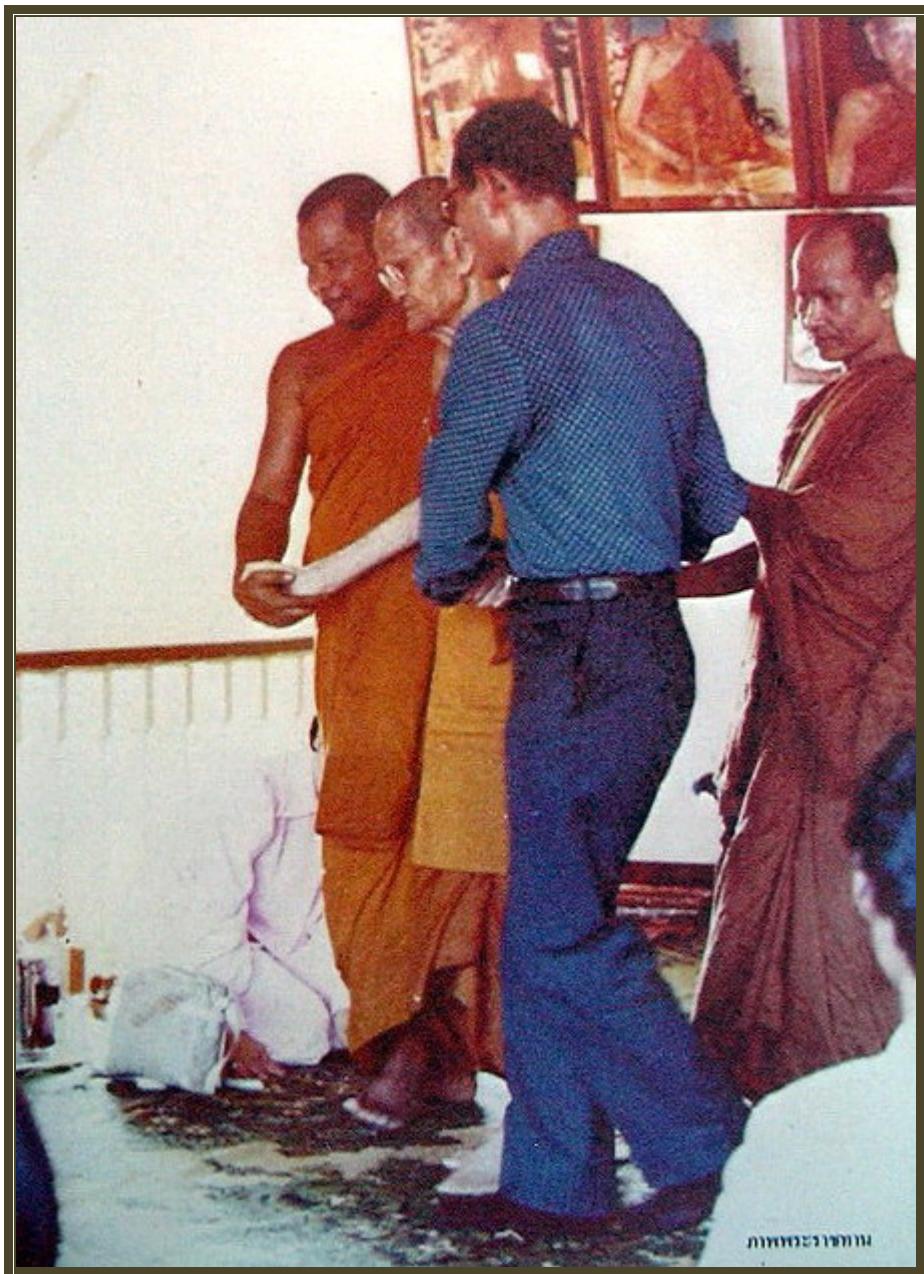

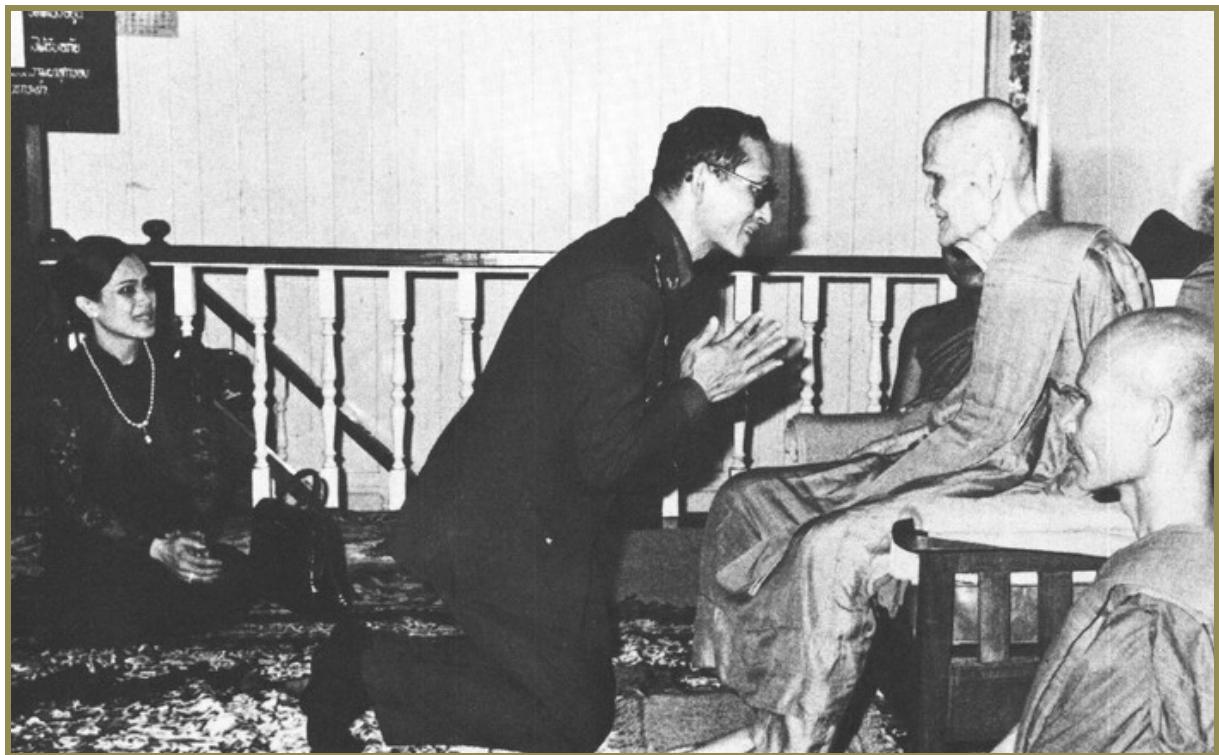

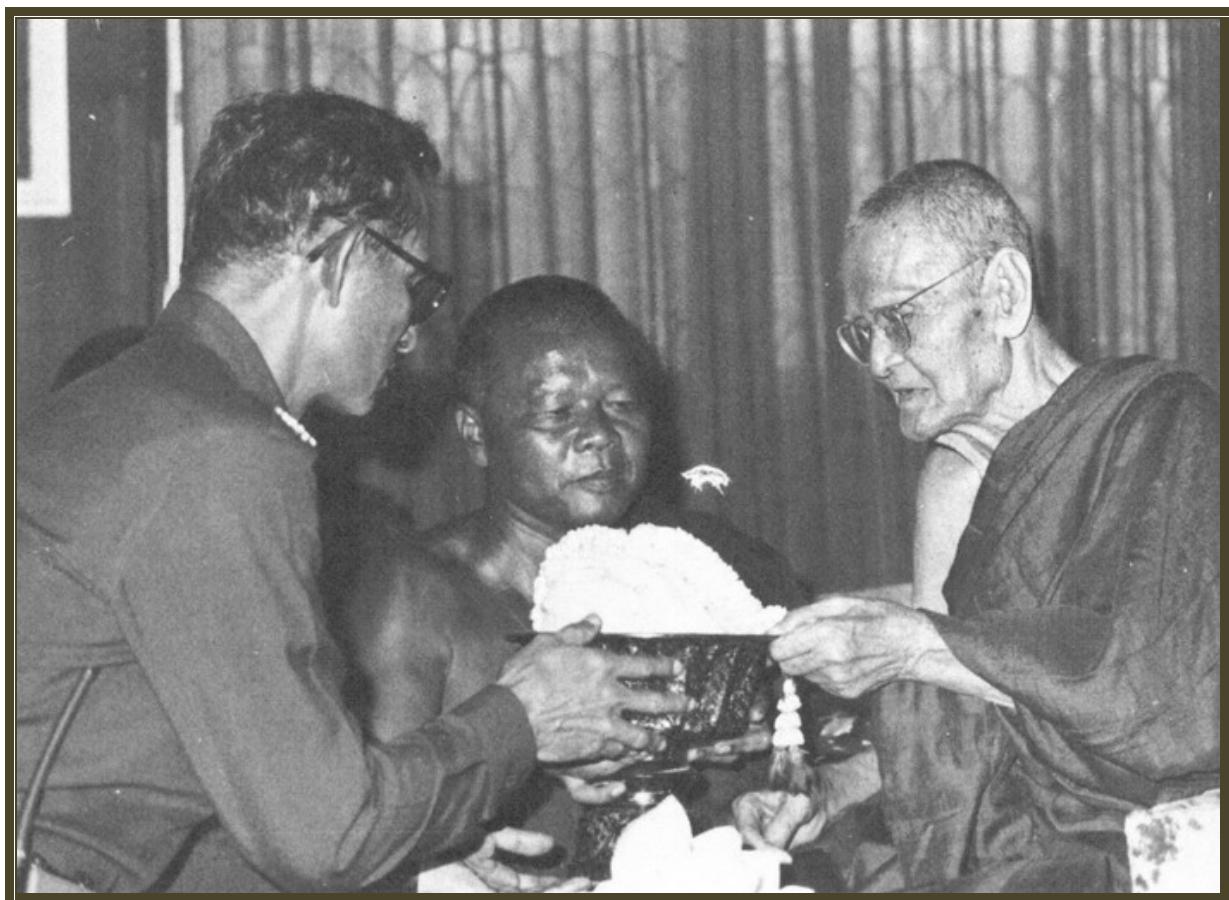
ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះបាដី ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះមហាក្សត្រ

การเทศนาสั่งสอนประชานพระเณรท่านกีสอนมากต่อมา กการໂಡຕอบปัญหาข้อข้องใจที่มีผู้มาถาม ท่านกีตอบเพื่อความเข้าใจแก่ประชานพระเณรมากต่อมา เช่นเดียวกัน อันดับต่อไปนี้ จึงขอนำปัญหาคำถามคำตอบของท่านมาลงในที่นี้พอประมวล โปรดอ่านด้วยความพิจารณาหาสาระ ซึ่งอาจจะเกิดประโยชน์เพื่อที่ควร

ตาม หลวงปู่ครับ ขอประทานโอกาสตามปัญหาปู่พอยังกับบัว ฟังเทศน์ปู่กีฟังมากพอควร แต่ยังไม่เคยถามปัญหาข้อข้องใจใด ๆ กับหลวงปู่บ้างเลย จึงขอกราบเรียนถามบ้างว่า ได้ทราบจากเขา เล่าให้ฟังว่าหลวงปู่เคยสร้างวาสนาบารมีมากใช่ไหมปู่

ตอบ จะว่าใช่ก็ใช่ ถ้าจะไม่หาง่ายหาเรื่องราว่าปู่คุยกะมั่นนะ ส่วนมากโลกมักแส่่ห้าโทรมากกว่าหาคุณธรรมที่ควรหากัน ปู่จึงไม่อยากคิดและพูดในเรื่องทำนองนี้ก็ล้วนเป็นโทษแทนที่จะเป็นคุณ

หลวงตามเพื่อเข้าใจระดับใจจริง ๆ ปู่ กรุณาโปรดสัตว์ผู้ยากจนเดิน
ถ้าอย่างนั้นก็เชิญถามมา จะเล่าให้ฟังเท่าที่พอเล่าได้

ตาม ดังที่กราบเรียนตามแล้วว่า ได้ทราบมาว่าปู่เคยสร้างวาสนาบารมีมากใช่ไหม

ตอบ ใช่ เขื่อนแห่งว่าได้สร้างมากพอควร ทางโลกเคยเป็นเศรษฐีกุลพิมามากต่อมา ตลอดเคย เป็นพระราชมหาราชามหาจัตุริย์ กีเคยเป็นมหาลายชาติจนไม่อาจบรรณาไหจันลินในความเป็นมาของตน ได้ ขณะนั้น การท่องเที่ยวในวัฏสงสารเกี่ยวกับการเกิด การตายปู่จึงไม่สนใจ และเบื่อเต็มประดาจึงได้ ออกบวชเพื่อแสวงหาความพ้นจากการเกิด-ตาย อันเปรียบเหมือนเรื่องจำขังสัตว์ผู้ต้องโทษ

ตาม แต่ในชาติปัจจุบันนี้ ทำไม่ปู่จึงมาเกิดในสกุลชาวนา ที่โลกปัจจุบันถือกันว่าเป็นสกุลต่ำต้อย ด้อยศักดิ์ครึ ทั้งหน้าที่การงานตลอดประรายได้กีต่ำต้อยน้อยหน้าไม่ทัดเทียมเขา ไม่สมกับเป็นสกุลที่ เดิมหนุนคนทึ่งแผ่นดินให้มีชีวิตลมหายใจอยู่ได้ตลอดมาบ้างเลย ทำไม่ปู่จึงไม่ไปเกิดในสกุลพ่อค้า มหาเศรษฐีมีเงินมาก ๆ และไปเกิดในสกุลเจ้านายผู้สูงศักดิ์ ทรงอำนาจวาสนา วาจาสิทธิ์ขาด คน ข้าดกันทั่วดินแดนเล่าปู่

ตอบ อันสกุลที่ว่าสูงหรือต่ำนั้น บรรดาสัตว์โลกผู้อยู่ใต้อำนาจกฎแห่งกรรมย่อมมีทางเกิดได้ด้วยกัน อย่า妄แต่ปู่คนเดียวเลย แม้แต่พชาติสูงต่ำนั้นเป็นสายทางเดินของสัตว์โลกผู้มีกรรมจำต้องเดินต้อง ผ่านเหมือนกันหมด คนมีวาสนามากกีผ่าน คนมีวาสนาน้อยกีผ่านก็ดำเนิดสกุลต่าง ๆ ดังกล่าวมา เช่นหลานเป็นพระเจ้าฟ้าเจ้าคุณ มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ หลานจากที่นี่ไปกรุงเทพฯ ด้วยเท้ากีดี ด้วย

ຮອຍນີ້ ຮດໄຟກີດ ດ້ວຍເຮືອແຫະເຮືອມິນກີດ ພລານຈຳຕ້ອງຜ່ານດິນຝ້າອາກາສເຢັນຮ້ອນອ່ອນແບ່ງທີ່ສູງ ຈະ ຕໍ່າ ຈຶ່ງມີອູ້ຕາມຮາຍທາງເວົ້ອຍໄປ ຈົນລົງຈຸດທີ່ໝາຍຄືອກຽນເທິງ ໂດຍໄມ່ອາຈສັງສັຍ

ກາຮເກີດໃນສກຸລສູງ ຈະ ຕໍ່າ ຕລອດພັກພາຕີຕ່າງ ຈັນນັ້ນ ສັດວິໂລກເກີດຕາມວາຮະກຣມຂອງຕຸນ
ມາຄຶ້ງ ແນ້ຈະທຽບນຸ່ມຫັນກັບຄົດໆໃຫຍ່ແຕ່ເມື່ອຄົງຈະກຣມຂອງຕຸນທີ່ຄວາມເສຍຍ່າງໄຣ ກີ່ຈຳຕ້ອງເສຍ
ຕາມຮາຍທາງຄືອກພາຕີນັ້ນ ຈະ ເທົ່າທີ່ປຸ່ມາເກີດໃນສກຸລຫາວານ ປູ້ກີ່ໄມ່ເສີຍອົກເສີຍໃຈ ໄນມີນ້ອຍເນື້ອຕໍ່າໃຈ
ເພົ່າວ່າປຸ່ມາເກີດຕາມວາຮະກຣມຂອງປູ້ອ່ອງ ປູ້ຈຶ່ງໄມ່ຕໍ່ານີຕິເຕີຍນົບຄາມາຄຸ້ມີກຳນັດ ຕລອດໝາຕີ
ມິຕີຮັບພື້ນອົງທີ່ເກີດຮ່ວມແລະໄກສີ້ສິດສັນຫັກນ່ວ່າມາໃຫ້ໄທຫຍ່ງ ມັນເປັນກຣມຂອງໃກຮອງເຮາດັ່ງຊຣມທ່ານ
ສອນໄວໄວ່ໄມ່ມີຜິດ ໄນມີທີ່ຄັດຄ້ານ ປູ້ຍອມຮັບຊຣມທ່ານອ່າງໜຶ່ງໃຈໄນມີວັນດອນເລີຍ

(ນຶກນັກແທກຄາມໃນເວລາເຄີຍກັນອີກເຍຂະແຍ ແຕ່ຈະໄນ່ຂອແກນບຸຄຄລ)

ດາມ ປູ້ ກີ່ໄລກເຫົາວ່າສກຸລຫາວາເປັນສກຸລຕໍ່ານີ້ ພລານລົງໄມ່ອ່າຍໃຫ້ປຸ່ມາເກີດ ອຍາກໃຫ້ປຸ່ກີດໃນສກຸລສູງ ຈາ
ກວ່ານີ້ ພລານ ຈະ ໄດ້ກຸມໃຈ

ຕອບ ກຸມໃຈນີ້ ບອ ຈະໄຣ ສກຸລຫາວານັ້ນມັນຕໍ່າທີ່ຕ້ອຍທີ່ຕ່ຽງໄຫນ ດົນທັ້ງໂລກໄດ້ອ້າສີ້ຂ້າວໃນທ້ອງນາ
ຂອງຫາວານາຕລອດມາຈຶ່ງພຸ່ງຊີວິຕ່ວ່າງກາຍມາຮອດມີໃຫ້ຮູ້ອ ທີ່ຖຸກຕາມຄວາມຈົງ ຄວາມເຊຍວ່າສກຸລຫາວານາ
ຄືອສກຸລເລື້ອງໂລກ ຄືອສກຸລພ່ອສກຸລແມ່ນຂອງມຸນຍົ່ງທັ້ງໂລກ ດ້ວຍຄວາມເປັນຄົນດັ່ງນັ້ນ ຢູ່ນຸ່ມຫຼຸງຄຸນຂອງສົ່ງເລື້ອງ
ຄູຂອງຜູ້ເລື້ອງຄູ ແລ້ວສກຸລຫາວານັ້ນຕໍ່າທີ່ຕ່ຽງໄຫນລອງວ່າມາຊີ ຈານໃນໂລກນີ້ ຈານອະໄຮຈທຸກໆຂໍ້າບາກຍິ່ງ
ກວ່າງານທຳນາ ຄຣາດ ໄດ້ ຕກກລ້າ ປັກດໍາ ເກັ້ນເກີຍ ຮັກຍານາດ້ວຍກາເປີດນໍ້າ ປິດນໍ້າ ທຳກລອງສ່ວນນໍ້າ
ໄນ່ໄດ້ຫລັບດື່ນລື່ມຕາຕລອດຄຸດຄາລທຳນາ ນັບແຕ່ເຮື່ນລົງຄຣາດ ໄກຈົນລົງຕື່ອງຝາດນວດ ຕລອດບົນເຈັ້ນໄສ່ສູ່ງໃສ່
ຈາງອັນເປັນວາຮະສຸດທ້າຍແໜ່ງຫັນທຸກໆຂອງສກຸລຫາວານາ ໄກຈະອົດຈະກນ ຂັ້ນໜັ້ນເພີຍ ບັກນິນຍິ່ງ
ກວ່າຈາວໄວ່ຫາວ່າຫວາສວນເລ່າ ຈານໄດ້ທີ່ດີເດັ່ນພອຈະນຳມາຄຸຍອວງງານທຳນາ ທຳໄວ່ ທຳສະຍ ກາເພະປຸລຸກ
ຕໍ່າ ຈຶ່ງລ້ວນເປັນງານທີ່ຕ້ອງໃຊ້ຄວາມອດຄວາມທຳນາຄວາມບັກນິນກ່າວງານໄດ້ ຈະ ຂອງໂລກມຸນຍົ່ງ ຫິວກີ່ຍອນ
ທຳນ ກຣະຫາຍກີ່ຍອນທຳນ ຖຸກໆຂັນນາດໄຫນກີ່ຍອນອດຍອນທຳນ ແລ້ວສູ່ພໍາ ສູ່ຟັນ ໜ້າສູ່ຕົມສູ່ໂຄລນ ທັນຮ້ອນ
ທຳນຫາວານທຳດັດທຳນຳນັດກົດກົດທັ້ງເປັນ ກວ່າຈະໄດ້ຂ້າວເປີລືອກ ເພື່ອກມັນມາເລື້ອງຄົນທັ້ງໂລກ ຮ່າງກາຍ
ແບບນະລັບ ຈົດໃຈທີ່ຍ່າຫຼຸດພຸດໄມ່ອົກນອກໄມ່ຢູ່ກັກທັ້ງລົ້ນ ແລ້ວຈະໄປໝາຍໂຄຮູ້ໄດ້ວ່າກ່າວກວ່າພວກ
ຫາວໄວ່ຫາວ່າແລ່ນີ້ ຈະກວ່າດໍາທຳນີ້ວ່າຫາວານເປັນສກຸລຕໍ່າທີ່ຕ່ຽງໄຫນ ດຳທຳທຳນີ້ວ່າເຂົາຕໍ່າຈົງ ເຮາຄນສກຸລ
ສູງແລະສູງ ຈົດໃຈທີ່ຍ່າກົນຂ້າວແລະເພື່ອກມັນຂອງເຫາຊີ ມັນຈະເສີຍເກີຍຮົດຂອງຄົນລື່ມຕົນເຢ່ອ້ອ້ອີ່ງ ປລ່ອຍໄຫ້ຕາຍ
ເສີຍຈະໄດ້ໄມ່ຫັນໂລກຂອງຫາວານທີ່ຫາຂ້າວມາໃຫ້ກົນ ກົນແລ້ວໄມ່ຮູ້ຈັກນຸ່ມຄຸນ ຍກຍ່ອງສ່ວນເສີມກັນ ນີ້ຄືອ
ມຸນຍົ່ງປະເກທລື່ມຕົວມ່ວນຄວາມເຢ່ອ້ອ້ອີ່ງຈອງຫອງລຳພອງຕຸນ ອ່າຍ່າດື່ມາເປັນອາຮມັນໄຫ້ຫັນໄຈ ຈົດື່ມາຕໍ່າ
ຜູ້ດົມາເປັນຄົດຕົວອ່າງ ຈະໄມ່ເສີຍທາງເດີນເພື່ອຄວາມເປັນຄົນດີຂອງໂລກທີ່ຍັງຕ້ອງການຄົດຍຸ່ມາກນາຍ ດຳນີ້

แต่คุณประเภทลีมตัวม้าสูมกับสิงทำลายสังคม โลกต้องโกราหลวุ่นวายและฉบับหายawayปวงได้ไม่สังสัย

ตาม เท่าปูปูมาเกิดในสกุลชานาในชาตินี้ ปูพอใจอยู่หรือ มองๆ ดูปูแล้ว ไม่เห็นพระเยอทบานกับอะไรนี่ มาการามเมื่อไร ฟังปูเทคน์โปรดที่ไรเห็นมีแต่ความยิ่งเย้มเจ่นใส เมตตาสังสารลูกหลวง ตลอดจึงคิดในใจอยากรบานตามบ้างว่า ปูยังอยากรเกิดในสกุลสูงว่าสกุลชานาอยู่หรือเปล่า

ตอบ คราวเป็นมราวาสมันก็คิดบ้าๆ เหมือนโลกตื่นลมเขามี่อนกัน ว่าตนเป็นลูกชานา วานา น้อย คิดอยากรเป็นเจ้าเป็นนายกับเขามี่อนกัน อย่างน้อย ได้เป็นครูสอนนักเรียนก็ยังดี แต่เราคนจน หาเลี้ยงแม่เลี้ยงน้อง พ่อรู้สึกตัวว่ามีฐานะยากจน ไม่มีเวลาเรียนและไม่มีทุนเรียนหนังสือดังนี้แล้วก็ หยุดคิด หยุดกังวล ใจกับเรื่องนี้ พอนานวันปูภูบัติธรรมไปเรื่อยๆ ความรู้สึกกับธรรมเริ่มนึ่งชามเข้าถึง กันวันละเล็กละน้อย ความที่เคยคิดว่าตนเป็นคนอาภัวานาเป็นลูกชานาก็ค่อยๆ หายไปฯ จน กลายเป็นความรู้สึกว่า จะเกิดในสกุลใดก็อสกุลมนุษย์ ที่ต้องตะเกียกตะกายหาเลี้ยงปากเลี้ยงห้องเพื่อ ความอยู่รอดเหมือนๆ กันไปเรื่อยๆ ตราชานเท่าทุกวันนี้ซึ่งแก่มากแล้ว มันเลยมีความรู้สึกไปคุณละโลก และรู้สึกไปในแบบที่โลกเขาไม่ค่อยคิดหรือไม่คิดกันเสียแล้วทุกวันนี้

ตาม คิดอย่างไรล่ะปู คุณหลวงอยากรฟ ปูเมตตาด้วย

ตอบ เพียงแต่ชาตุขันธ์ซึ่งรับผิดชอบมาแต่เดิมเกิดรู้เดียวสารภาวะเรื่อยมาแต่เดิมพชาติ พอมากถึง เดี๋ยวนี้มันก็รับผิดชอบกันไม่ได้ออยู่แล้ว ว่าไม่ให้หากให้ล้ม มันก็หากก็ล้มก็ซัดก็เชก็หากจะเม่นเทนแท้ให้เห็นอยู่ทุกเวลาต่อหน้าต่อตา ต้องเป็นภาระของคนอื่นช่วยดูแลรักษาตลอดอริยานจนถึงวันสุดท้าย คือแตกสลายของบันธ์นี้ แล้วจะให้ปูทะเบียนพระบานแห่เดินเดินเมฆไปยินดีอย่างได้สัมบัติเงินทอง สรรค์วิมานที่ไหนอีก ซึ่งล้วนแต่เป็น อนิจจ์ ทุกๆ อนดุตตา จะพังลายด้วยกันทั้งสิ้น ที่ไหนไม่อยู่ได้อำนาจของกฎอนิจจ์ ทุกๆ อนดุตตา นี้ปูต้องการและยินดีกับที่นั่นเท่านั้นทุกวันนี้

ตาม ที่ไม่อยู่ได้อำนาจของกฎอนิจจ์ ทุกๆ อนดุตตา นั่น มันคือที่ไหนล่ะปู หลวงก็อยากรไป เมื่อ่อนกันนี่

ตอบ เพียงแต่บอกให้ไว้พิริสาดมนต์ภารานบ้าง อย่างน้อยเวลาจะหลับนอนยังพากันปี้เกียจ กีที่นั่นที่ไม่มีกฎอนิจจ์ ทุกๆ อนดุตตา เข้าไปยึดครองนั่น ไม่ใช่ที่เป็นที่บรรจุคนปี้เกียจ พระเณรเตรซี คอบดี ปี้เกียจนี่ ถ้าหลวงๆ ยังขึ้นปี้เกียจไว้พิริสาดมนต์ ให้ทานรักษาศีล เจริญเมตตาภารานอยู่ ก็จะไปเกิดเรื่องกับสถานที่และผู้คนในที่นั่นเข้าอีก ก็จะยุ่งกันใหญ่ จนนั่น จงพากันพยายามปรับตัวปรับ ใจให้เข้าสู่ศีลสุ่ธรรม ขจัดความปี้เกียจปี้ร้านออกโดยลำดับก่อนค่อยพิจารณา กันใหม่ในขั้นต่อไป

ตาม คำว่า “ที่นั่น” ปูไม่เห็นบอกหلان เห็นบอกแต่จะไปทะเลกับที่แลกคนในที่นั่นอย่างเดียว ส่วนที่นั่นคือที่เช่นไรปูข้างไม่บอกนี้ หلانกำลังกระหายยกฟังโปรดด้วยปู

ตอบ กือ พระนิพพานอย่างไรล่ะหلان ไม่มีสกุลใดเลิศประเสริฐกว่าสกุลกือพระนิพพานนี้ ปูจึงต้องการสกุลนี้อย่างหนักเรื่อยมา แต่ตอนนี้ขันธ์ปูแก่มากแล้ว ใจปูก็คงจะแก่ชาเร่นขันธ์ธรรมมัง ใจจึงหมดความอยากรู้ความต้องการใด ๆ ทั้งสิ้น รวมทั้งที่ที่เคยต้องการมาก ๆ นี้ด้วย ทุกวันนี้ปูไม่อยากอะไร ขังมีชีวิตอยู่ปูก็ไม่อยาก ตายไปเสียปูก็ไม่อยาก ไปนิพพานเสียปูก็ไม่อยาก ใจมันหมดความอยากรู้ใด ๆ เสียแต่ซังไม่ได้กินได้ดื่มแล้ววานนี้ จะว่าถูกหรือผิดปูก็พูดตามความจริงให้หلان ๆ ฟัง งพากันฟังและพิจารณาด้วยดีนะ

ปรากฏว่าหلان ๆ ของปูเจียนเชิญไปตาม ๆ กัน ดูอาการอายปูมาก ไม่คิดว่าจะได้ยินคำนี้ ขึ้นมา อายที่ถามท่านแบบเด็ก ๆ เกินไป ปูเห็นท่าไม่สนิทใจ จึงหาอุนาญพูดเลียบ ๆ เกียง ๆ ไปทางอื่นเสียบ้างเพื่อเปลี่ยนรัสเปลี่ยนชาติ แล้วหلانก็วนกลับไปสกุลหวานของปูอีก เพราะขังไม่หายข่องใจ ที่ปูเคยเป็นคนทุกชั้นบากมาแต่เป็นฆราวาส ไม่น่าจะเป็นผู้ทรงศีลทรงธรรมอันล้ำเลิศอย่างนี้ แต่ทำไม่ปูจึงเลิศประเสริฐ เป็นที่崇拜เลื่อมใสของปวงชนมากมายนัก

ตาม ถ้าอย่างนั้นคำว่าสกุลสูงหรือต่ำก็ไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคดกับนิสัยวานาการมีของมนุษย์และสัตว์ทั่วโลกพชิ ใช่ไหมปู

ตอบ ใช่ คนเป็นคน สัตว์เป็นสัตว์ คนดีเป็นคนดี คนชั่วเป็นคนชั่ว คนบุญเป็นคนบุญ คนบาปเป็นคนบาป หากสับปนระหว่างกันในหมู่มนุษย์และสัตว์ทั่วโลกมาด้วยเดิม ไม่มีใครหรือสิ่งใดลบล้างได้ เพราะนั่นเป็นกฎแห่งกรรมประจำสัตว์โลกมาด้วยเดิม ท่านจึงสอนไม่ให้ประมาทกันและกัน เพราะคำว่า “กรรม” เป็นสิ่งละเอียดสุขุมมากเกินกว่าสติปัญญาธรรมดากลเมืองความรู้วิชาของสามัญชนทั่ว ๆ ไป จะพิสูจน์ให้ถูกต้องหรือตรงตามความจริงแห่งกรรมนั้น ๆ ได้ เรื่องเหล่านี้ลึกลับมากสำหรับสามัญชนทั่ว ๆ ไป มีพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์เท่านั้นสามารถพิสูจน์สาเหตุแห่งกรรมและผลกรรมนั้น ๆ ได้ดังพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์แสดงไว้เป็นแบบเดียวกันอย่างถูกต้องตามหลักความจริงว่า นาปมี บุญมี กรรมมี สวรรค์มี นิพพานมี นานาแสనนาณกิจลักษณะกับปัจจัยตามลำดับของพระพุทธเจ้าที่มาตรรสูตรแต่ละพระองค์เรื่อยมาจนถึงพระพุทธเจ้า สมณโකดม องค์ปัจจุบันของชาวพุทธเรา สัตว์โลกก็ยังไม่มีรายได้ยอมรับว่ามีว่าเป็นความนั้นด้วยการรู้การเห็นประจักษ์ตน ทั้งนี้พระภูกมิกเลสตัวมีคิดปิดทวารมันปิดทวารปิดตาปิดใจไว้อย่างมิดชิด เหมือนคนตาบอดทุหนากรไม่สามารถสัมผัสรับรู้สิ่งที่มีอยู่ทั้งหลายด้วยตาด้วยหูที่บอดหนากรของตนได้ นอกจากโคนดอนเอา ๆ แล้วลูบคลำไปตามประสานของคนตาบอด ไม่มีอะไรรู้และแยกชายไปกว่านั้น ดังคนตาบอดโคนดันไม่หรือต้นเส่า หัวต่อ เป็นต้น เจ็บไป

เปล่า ๆ ไม่มีทางมองเห็นและเกิดหลาบได้ ต่อไปก็โคนอิกเจ็บอิกอยู่รำไป เพราะตาไม่เห็นจะเอาอะไรมาแก้ไขการโคนนั้นว่าจะไม่ให้โคนอิกในกลต่อไป สัตว์โลกโคนทุกข์ โคนบาปกรรมทั้งหลายที่ตนเข้าใจว่าไม่มีกีเซ่นเดียวกัน ทั้ง ๆ โคนทุกข์ก็มองไม่เห็นทุกข์และบานที่โคนว่ามาจากสาเหตุอันใด เพราะไม่มีปัญญาธรรมมาก็ให้เห็นและหลุดไปได้ จำต้องยอมรับทุกข์กันอยู่รำไป

ตาม ถ้าอย่างนั้นที่เขาว่าบ้าป่าไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สรรค์ไม่มี ตายแล้วสูญ สัตว์ตายแล้วไม่ได้เกิดอีกต่อไป นั่นก็เพราะกิเลสปิดตาปิดใจเขาจะซึ่ป์ เขายังพูดปัญญาสิ่งที่มีอยู่เหล่านั้นซึ่งพระพุทธเจ้าองค์เอกตรัสริไว้ได้ลงคอ

ตอบ ใช่ ถูกกิเลสปิด ธรรมท่านมิได้ปิด ท่านเปิดเผยทุกสิ่งทุกอย่างตามความมีความเป็น ท่านไม่ลบล้าง ท่านยอมรับสิ่งมีอยู่ทุกสิ่งทุกอย่าง โดยตลอดทั่วถึงมาตามหลักแห่ง สาวากาตธรรม ที่ว่าครรัติไว้ schon แล้ว ๆ ไม่มีอะไรเป็นปัญหา ที่ทำให้มิให้เกิดปัญหานั้นคือกิเลสทั้งสิ้นต่างหากเป็นตัวสร้างปัญหาได้หัวใจสัตว์โลก หวานใจเข้าใจเสียแต่บัดนี้ จะได้หมดปัญหาที่กิเลสเสียมสอนให้คิดให้ว่า ว่าธรรมเป็นผู้สร้างปัญหา ธรรมสร้างเหตุการณ์ต่าง ๆ ธรรมเป็นผู้สร้างทุกข์บันหัวใจสัตว์โลก ความจริงแล้วมันคือกิเลสตัวแสบปัล็นปล้อนหลอกหลวงและต้มตุนตัวภากจกรจ์ต่างหาก เป็นตัวสร้างปัญหาให้ยุ่งเหยิงวุ่นวายไม่มีจบมีลิ้นลง ได้จากหัวใจสัตว์โลก หมดปัญหานี้สร้างปัญหานั้นขึ้นมา หมดทุกข์นั้นแล้ว สร้างทุกข์นี้ขึ้นมา ไม่มีคำว่าหยุดหย่อนผ่อนตัวและพักงานของกิเลส จอมประชัญผู้เห็นเล่าให้เลี่ยมกลมารยาของมันจึงกำจัดให้หมดสิ้นไปจากใจ และดำเนินประจำมันให้โลกได้ทราบ และตื่นตัวตื่นใจแก้ไขต้านทานความเคาร้ายของมันเรื่อยมา จนถึงจอมประชัญองค์ปัจจุบันคือสมณโโคดมของชาวพุทธเรา

ปัญหา คณะหวาน ๆ ยังชอบกินเหล้ากันอยู่หรือทุกวันนี้

ตอบ กินอยู่บ้างเป็นบางครั้งบางคราวปู่ แต่ไม่กินมากและไม่กินตลอดไป กินเพียงเพื่อสมัครส่วนใจของหมู่เพื่อนและสังคมเท่านั้น ไม่ถึงกับติดมันปู่

ปัญหา ปุ่ขอสามหวานที่เป็นกันเองบ้าง คงไม่โโนโหให้ปูกระมัง

ตามเลยปู่ พวกหวานไม่นึกโโนโหให้ปูແ惚 นอกจากอาจนึกขบขันและละอายตัวเองในบางตอนที่ถูกปูสับเบกເօນบ้างในฐานะปูกับหวาน

ปู่จะขอถามเล็กน้อยเท่านั้นว่า เดี๋ย ๆ เขายังไม่กินเหล้า ผู้หญิงที่รักศักดิ์ศรีของกุลสตรีตามหลักประเพล็ประจำเมืองไทยเรา เชอไม่คิดอุตติคินเหล้ากันเหมือนผู้หญิงจรวดสมัยปัจจุบันนี้ และคนที่เขาไม่กินเหล้าที่กล่าวมาเหล่านี้ หวาน ๆ ยอมรับว่าเขาเป็นคนดีน่ารัก น่าเอ็นดู น่านับถือ น่า崇拜ไหม

ตอบ ยอมรับทั้ง 3-4 กระทงเลยปู แต่่น่าหมั่นไส้ผู้หญิงที่ชอบอุดรีเป็นนักลงโต ชอบกินเหล้า เอาเหล้าประดับเกียรติ ชอบหารบเร้าเย้ายاهบผู้ชายอันเป็นการขายหน้า สกุลราวกับสุนัขหน้าเดือน 11-12 (ทางภาคอีสานว่า สุนัขเดือน 9 ซึ่งเป็นหน้าสุนัขคนอง) หมดยางอายไร้คุณค่า ไม่น่ารักไม่น่าเอ็นดู บ้างเลย นอกจากชวนหนั่นไส้และทุ่มรุ่ม

เอะละปูไม่ตำหนินผู้หญิงฝ่ายเดียว เพราะผู้ชายก็มิใช่เทวนบุตรอุตตมามากจากไทย ผู้ชายก็เป็นคนๆ หนึ่งเช่นเดียวกับผู้หญิงนั่นแล ผู้ชายผิดไม่ดีที่ตรงไหน ปูขอพูด ถ้าหวานๆ ไม่โโน้นะ ผู้ชายก็น่าหมั่นไส้ถ้าจะหนั่นนะ แต่ปูไม่หนั่นนอกจากสองสารที่เห็นผิดไป

พูดเลยปู หวานๆ บอกปูแล้วว่าจะไม่โโนห์ นอกจากนึกเดียวๆ เพราภก้าวโ顿แพลเป็นเข้า เท่านั้น

ปูถาม หวานๆ เคยเห็นพ่อแม่ของเด็กทั้งแผ่นดินนำสุราบาร์เบียร์ เครื่องดื่มของมีนเมามากรอกปากลูกๆ ป้อนลูกที่เริ่มเกิดใหม่ใหม

ไม่เคยเห็นเลยปู

เมื่อไม่เคยเห็น ลูกๆ ก็ควรยอมรับว่าท่านเป็นพ่อเป็นแม่ที่ดีและตลาดของคนของเด็ก 100% โดยแท้ ไม่กล้านำสิ่งไม่ดี สิ่งจะทำให้เสียเด็กเสียคนเข้ามากล้าฯราษฎร์ ฯ เลย ส่วนพวกราที่เจริญเติบโตมาแล้ว ไปเที่ยวสถานแสร้งหากินหาดีมีเครื่องคงของมีนมา ซึ่งทำลายจิตใจชาตุขันธ์และคุณค่าของมนุษย์ ตลอดหน้าที่การงานให้ด้อยลงและเสียไป จนกลายเป็นคนไร้ค่าไม่น่านับถือและปราดğunของสุภาพชนทั่วไปนั้น เป็นคนที่น่าตำหนิที่เดียว วัยปูเปลี่ยนนานานะมากจนแก่ขนาดนี้แล้ว แต่ใจยังไม่เคยเปลี่ยนจากการตำหนินกันปี้เหล้ามาสุรา คนสูงผันกินกัญชาเสพติดเลย ยังคงตำหนิอยู่อย่างเดิม หวานจึงควรหลีกคำพูดของปูไว้ภัยในใจและพากันนำไปปฏิบัติตามบ้าง หวานจะเป็นคนเต็มตัวโดยหลักธรรมชาติ ไม่ต้องมีอะไรมากเสียให้เดียว แต่สิ่งนี้ ให้ดีเพราสิ่งนี้ ดังเขากล่าวกันเกลื่อนแผ่นดิน เช่น เสกสรรปืนยอว่า คนกินเหล้ามันก้าหาญดีไม่กล้าไร้ทั้งๆ ที่เคยขึ้นลาดหัวคลัวเป็นนิสัยมาแต่กำเนิด นั่นถ้าเป็นมาก็เป็นหนาที่ไม่รู้จักเสือ มันจะต้องตายเพราเสือกินหัวมัน ถ้าเป็นคนก็เป็นคนที่ไม่รู้จักระยะ ปืน มีด คนนั้นจะต้องตายเพราตะบองเพราอาวุธโดยแท้ไม่สงสัย คนมาเหล้าก้าหาญก็เป็นคนประเภทหนามาไม่รู้จักเสื่อนั่นแล จึงควรฟังคำสอนของปูบ้าง การฟังความอยากรู้ความทะเยอทะยานไม่มีขอบเขตของตนที่เคยฟังและทำตามมั่นมากต่อมาแล้ว ผลดีไม่เห็นมีนอกจากผลชั่วติดตัวและน่าตำหนิอยู่ตลอดไป แม้ตายไปแล้วยังไม่มีใครบุกคุยขึ้นมาชุมเลย

ตาม กินเหล้ามันเป็นบานปารือญี่ปุ่นไม่อยากให้หลานกินกัน กลัวหลานจะเป็นหมาไม่รู้จักเสื่อ อย่างนั้นหรือ

ตอบ การกินเหล้าหรือของมีน้ำตาลลดคลอสิ่งสภาพดีและเสียคนนั้น มันจะเป็นบุญพาคนให้ดีและพาไปสวรรค์นิพพานอย่างไรกัน นอกจากเป็นบานปานหามไฟนรมมาเพาตนและครอบครัวลดคลอสิ่ง เกี่ยวข้องโดยลำดับเท่านั้น ยังจะพาคนนี้และรอคอยให้สุราามาพาเป็นคนดีและพาไปสวรรค์นิพพานอยู่หรือ จอมประชญ์ทั้งหลายท่านคำนินเป็นเสียงเดียวกันมาแต่ก้าวใหญ่นา ว่า การกินเหล้าเป็นบาน การกินเหล้าเป็นบาน ไม่มีชนิดที่น่าชมเซยบ้างเลยเท่านั้น จะนั้น หลานจะพาคนเข้าใจตามที่บูอิชิบายให้ฟังด้วยความเมตตาสั่งสารนี้ หลานฯ ฟังเสียงครอๆ ก็ฟังมากตามต่อมาและทำตามเขางานเสียคน บางรายงานเป็นเศษมนุษย์หมดคุณค่าสาระโดยประการทั้งปวงไปเลยก็มี แต่บัดนี้ต่อไปจะพาคนใช้ความพินิจพิจารณาฟังเสียงญี่ปุ่นและนำไปเทียบเคียงกับคำพูดทั้งหลายที่เคยได้อินได้ฟังมา จะมีแง่คิดถูกหนักเบาต่างกันอย่างไรบ้าง และว่าเลือกเฟ้นนำไปปฏิบัติ เพราะลมปากของญี่ปุ่นเสียงของกระแสธรรมที่ออกมากจากพระทัยที่บริสุทธิ์ของพระพุทธเจ้า ผิดกับลมปากที่กิเลสรากคัมภีร์ผลิตหรือปรุงให้กินให้พุดออกมากอยู่มาก ทั้งมีเหตุมีผลผิดกันระหว่างกันบัดดิน

ตาม ทำไม่ญี่ปุ่น สมัยนี้คนจะชอบเอาเหล้าประดับเกียรติในสังคมน้อยใหญ่ แม้สังคมเด็กก็มีเหล้าออกเป็นเจ้าหน้าเจ้าตาไม่มีเร็น ไปเลียแล้ว เด็กกินแล้วมาทางเดาะและตีกันอีกทิก เห็นตามาแล้ว น่าทุเรศจริงๆ แล้วก็อดคิดถึงญี่ปุ่นใหญ่ทั้งหลายและญี่ปุ่นคงบ้านเมืองไม่ได้ ว่ากินเหล้ากันเพื่อประโยชน์อะไรและปกรองแบบไหนกัน บ้านเมืองจึงเต็มไปด้วยลิ่งแล้วร้าย คนแล้วร้ายเกลื่อนกลาดระบาดไปทุกแห่งทุกหน ไม่ว่าบ้านนอกในเมือง ญี่ปุ่นญี่ปุ่นน้อย ปัญญาชนและคนโน่เหลา มันพอๆ กันเวลานี้

ตอบ การกินเหล้ามันทำให้คนลืมความทุกข์ ความจน ความโง่ ความมีหนี้สินพะรุงพะรังและการต่างๆ ได้บ้างในขณะที่มาสุรา ซึ่งกำลังหน้าหนาหน้าหำดความอาย จึงแสดงกริยาและคำพูดของโลกออกมากในท่ามกลางฝูงชนทุกชั้น ได้อย่างเต็มกริยาและเต็มปากไม่กระดาษอย่าง กลับเรื่องปกติที่เคยมีในตัว เช่น เคยเห็นคนทุกๆ เป็นตัน มาเป็นคนมีสุข เป็นคนมั่งมี เป็นคนคลาดรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง มีทุกสิ่งทุกอย่างที่โลกรู้และมีกัน คาดลวดลายออกแบบอย่างเต็มตัวไม่กลัวใครจะตำหนิตีียนและทำลาย เพราะไม่มีสติ ความจริงแล้วก็คือการระนาบทุกข์ของคนเมานั่นแล ด้วยเหตุเหล่านี้เป็นส่วนมากทำให้คนชอบดื่มสุรา ส่วนผลดีที่เกิดจากการดื่มสุราอย่างแท้จริงนั้นมองไม่เห็นสำหรับคนดำเนินทางดังนี้ ถ้าจะหาทางออกว่าดื่มสุราแล้ว ทานอาหารได้ดี ทานได้มาก ร่างกายมีกำลังอย่างนี้ คำตอบก็จะตามมาว่าใครจะเป็นนักกินและกินไม่เลือก กินไม่อัดไม่อื้น กินไม่หยุดไม่ถอย กินได้ทุกสิ่งทุกอย่าง กินได้ทุกวันนาที กินจืดๆ จืดๆ กินทั้งกลางวันกลางคืน ปากทำงานเกี้ยวกันไม่มีว่างยิ่งกว่ามนุษย์ จนเงินเกลี้ยงกระเบี้เพราะกินไม่มีประมาณความพอดีเข้าไปเยอบซ่อนได้ ไม่จำต้องเที่ยวหาบานบำรุงชาตุ

มีสุราเป็นต้นมาบำรุงบำเรอมัน เพราความกินของมนุษย์เป็นน้ำล้นฟ่องอยู่แล้ว นี่หากตามมาปูเก็ตอบไปตามประสาพระแก่ ร่างกายแม้จะเอาอะไรในแคนโลภชาตุมาบำรุงมันก็ไม่เหลือแล้ว มีแต่เย่ท่าเดียว

ถาม ทำไนปูพุดเรื่องคนมาสุราได้อย่างน่าขันน่าหัวเราะจริง ๆ ทั้งที่ปูไม่ใช่คอกสุรามาก่อน ปูนี้ทั้งน่ารัก ทั้งน่าเคารพเลื่อมใสมากทีเดียว หวาน ๆ รักปูมาก

ตอบ ปูเก็ตอบเมตตาลูกหวานเหมือนกัน จึงได้พูดในฐานะลูกหวานสู่กันฟังนี่แหละ อย่าว่าแต่ปูที่ไม่ใช่คอกสุราที่พูดเรื่องสุราและคนมาสุราได้เลยหวาน คนทั้งบ้านทั้งเมืองกระหึ่มเด็ก ๆ ที่เขาไม่ดื่มสุราเขาก็พูดเรื่องโทยของสุราและโทยของคนมาสุราได้ เพราะเรื่องพรรค์นี้มันทิ่มหูແ teng ตามลำယิจิกนอยู่ทุกแห่งทุกหนและทุกเวลา ใคร ๆ ก็พบร์ก์โคนอยู่ทั่วไป เป็นแต่ขาไม่พูดเท่านั้นเอง เพราะเอื่อมระอาที่จะพูดให้เสียงน้ำลายเปล่า ๆ ไม่เกิดประโัยชน์ นอกรากผลเสียจะตามมาจากพากินยาพิษไม่เบื่อนี้เท่านั้น ใคร ๆ จึงเก็บไว้ภายในแบบรู้กันเองโดยไม่ต้องแจกแจง

ถาม คนมีอำนาจกับคนมีวาระนี้ต่างกันหรือเหมือนกันปู เราทั้งหลายเคยได้ยินจนชินหูชินใจว่า คนมีอำนาจ คนมีวาระหรือคนมีอำนาจวาระ แต่ไม่ทราบว่ามีความลึกซึ้นหนาบางกว่ากันอย่างไร บ้าง ทราบขอความเมตตาปูอธิบายให้หวาน ๆ พงบ้าง พอเข้าใจและเป็นแนวทางความคิดและการปฏิบัติต่อไป

ตอบ คำว่าอำนาจตามหลักธรรมแล้ว เป็นกิ่งก้านอ้อมจากวาระ คนมีวาระบารมีมักเป็นคนมีความดีบุญดี ได้เป็นใหญ่เป็นโต เป็นเจ้าเป็นนายมีศรีสูงส่งตามลำดับ และมีอำนาจสั่งการสั่งงานได้ตามหน้าที่และกฎข้อบังคับกฎหมายบ้านเมือง นี่ท่านว่าคนมีอำนาจวาระตามเจตประเพณีของประชาชนที่ท่านดำเนินและทรงกันมา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา อยู่ใต้ร่มเงาวาระบารมีกีริมยืนทั่วหน้ากัน คนที่มีอำนาจวาระตามหลักธรรมตัวเองก็สงบชุ่มเย็น กิริยาอาการที่แสดงออกมีสั่งร่าเริง ไม่อกร้าว อับเชา ผู้น้อยก็เกรียพรักทั้งต่อหน้าลับหลัง ไม่พากันตั้งข้อรังเกียจเดียดลันท์และชุบชิบ ๆ กัน ประชาชนคนธรรมดามองเห็นก็เย็นตาเย็นใจ อยากเข้าใกล้ชิดสนิทสนมไม่เป็นแบบสุภาพชนเจอนก็เม่า หวาน ๆ จงสร้างตัวเพื่อเป็นมิตรเป็นมงคลแก่ตัวและผู้อื่นด้วยการวางแผนตัวประพฤติดนในทางที่ถูกที่ควร อย่าแสวงหาความดีความเด่นด้วยการเหยียบย่ำทำลายหัวใจคน เพราะความประพฤตินี้ ๆ มันเป็นผลร้ายแก่ตนแทนที่จะเป็นผลดีไปตามความเห่อความคึกคักของไม่เข้าเรื่องเข้าราวของใจ คนเราเสียคนมากต่อมากจนไม่อาจนับพรรณนาได้ เพราะความสำคัญตันและทำตนแบบนี้ คำว่าความดีคนดี ธรรมเครื่องประดับโลกให้มีความสงบร่มเย็น ปราษฐ์ผู้ทรงธรรมและพาดำเนินในทางที่ดีมีอยู่ประจำโลกไม่เคยขาดสูญและไม่เคยล้าสมัย สิ่งเหล่านี้และท่านเหล่านี้แลพยุงโลกให้พออยู่กัน

ได้เรื่อยมา มิใช่สิ่งชั่วคนชั่วเป็นผู้พูดโลกให้ร่มเย็น นอกรากทำลายโดยถ่ายเดียว หลาน ๆ อายาพากันส่งสัญญาณตามโลกตั้มหัวตามมีดบอด สุกเอาเผาภิน จะล่ำจนไปกับเขาจะว่าปูไม่บอกไม่เตือน สงสารกลัวไฟเหล่านี้จะลูก atan ไปมาก จะไม่มีคนดึงพูดบ้านเมือง จึงได้ต้อนได้สอนไว้พอเป็นแบร์ ก้ามล้อบ้าง จะไม่พากันเหยียบแต่กันเร่งเพื่อลองคลองถ่ายเดียว

เครื่องคงของมีนมา ยาเสพติดทุกประเภท การพนันขันต่อทุกอย่าง นั่นคือเพชรฆาต สังหารทรัพย์สมบัติและมนุษย์ให้เสียไปโดยถ่ายเดียว อายาพากันสนิทเข้าใกล้ชิดติดพันกับมันเป็นอันขาด ปูขอห้าม ปูส่งสารที่เห็นมนุษย์ตายทั้งเป็น เหม็นทั้งที่ยังไม่ตายมากต่อมาแล้ว เพราะสิ่งดังกล่าวสังหารทำลาย ปูเกิดนานกว่า 80 กวาร์ปแล้ว ทราบเรื่องเหล่านี้ได้พอก็งักล้าพุดให้ใครต่อใครและหลาน ๆ พิงอย่างไม่สะทกสะท้านว่าจะผิดไป

คนที่มากรามเรียนดามปัญหาหลวงปู่มีมากทั้งหญิงและชาย พระเณร ข้าราชการชั้นและแผนกต่าง ๆ ส่วนมากเขามักเรียนท่านว่า หลวงปู่หรือปู ตามความอนดใจ จึงกรุณาทราบตามนี้ว่า ไม่ใช่คนเดียวจำพวกเดียวตาม มีหลากหลายคนหลากหลายคณะด้วยกัน และตามตอบเรื่องมานั้นถึงว่าระสุดท้ายปัญหาจึงมีแปลง ๆ ต่าง ๆ กันไปตามกรณีของแต่ละราย ๆ

ตาม ปูรับ คนสมัยนี้ไม่ว่าเด็กและผู้ใหญ่ การเก็บรักษาและการใช้จ่ายไปตามความจำเป็นที่เรียกว่าเหตุผลพำนั้นให้เก็บให้จ่าย รู้สึกว่ามีน้อยเดี๋มที่ จะมีก็จำพวกคนเหล่าคนแก่ที่คนสมัยปัจจุบันดำเนินว่าหัวใจร้อนเท่านั้น ชอบเก็บรักษา ไม่ค่อยจ่ายกับอะไรอย่างง่ายดาย แต่คนสมัยนี้การเก็บรักษามีน้อยมาก แต่การจ่ายรู้สึกมากจนกล้ายเป็นความสุรุ่ยสุรุ่ย ไม่นำพา กับสมบัติลึกลับของมากกว่าความฟุ่งเฟือห์เหมือน การเที่ยวที่เก่ง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นความหายนะมักสนใจ ไฟใจ ชอบทำในสิ่งนั้น ๆ จนเป็นนิสัย ดูว่าถ้าไม่ได้ทำอยู่ไม่ได้ดื่นรุนแรงระหว่างราวกับจะเป็นจะตายจริง ๆ ถ้าได้ทำตามชอบใจแล้วคุณรื่นเริง เหมือนกับสิ่งนั้นเป็นสิริมงคลเสียจริง ๆ ทั้งที่สิ่งนั้นเป็นสิ่งไม่มีดี จะพาให้เสียสมบัติเงินทองและเสียผู้เสียคน ปูมีความเห็นอย่างไรขออนุนต์โปรดลูกหลานด้วย เพื่อว่าจะมีทางเขียว่ายได้ ไม่ล่ำจนจันหายไปตาม ๆ กัน หึ้นเข้าหึ้นเรา

ตอบ การเก็บรักษานั้น มันมาทีหลังถ้าจะมา นอกรากจะไม่มีทางโผล่หัวขึ้นมาได้ เพราะความอยากมันลื้นฝังอยู่แล้ว ส่วนมากความอยากจับจ่ายมันมาก่อนเสมอ เพราะความอยากอันเป็นตัวภัยมันอัดแน่นอยู่ภายในใจของสัตว์ ไม่มีเวลาบกบังอยู่แล้ว อย่างเสาะแสวงหาแต่ลึกลับของตลอดเวลาอยู่แล้ว ความสนใจในการเก็บรักษาและการจับจ่ายตามความจำเป็นจึงเกิดได้ยาก และไม่มีทางเกิดได้ถ้าไม่มีธรรมเข้าช่วยหักห้ามความอยากต่าง ๆ เช่น อายากิน อายากใช้ อายากประดับตกแต่งร้อยแปดอันหาระมาณไม่ได้ ด้วย มตุตุลัญชาติ สถา สาธุ ความรู้จักประมาณ ย่อมยังประโยชน์ให้สำเร็จแล้ว ดังนั้นคนมีธรรมประดับตัวกับคนไม่มีธรรมและไม่สนใจในธรรมเลย ความเป็นอยู่ ความ

ประพฤติ หน้าที่การงาน อธิบายใจคด ตลอดความสงบสุขภายในตนและครอบครัวอันเกิดจากการจับจ่ายและการเก็บรักษา เกิดจากความประพฤติการกระทำจึงต่างกันมาก ธรรมท่านจึงสอนให้นำธรรมมีความสันโถยยินดีในสมบัติที่มีอยู่ของตน โดยเฉพาะไม่ลุกตาม ความรู้จักประมาณในการกิน การใช้ การประพฤติตัว ตลอดการทำงานด้านต่าง ๆ เช่นมาดัดแปลงแก้ไขสิ่งที่ตนเห็นว่าไม่ดีและนกพร่อง และบำรุงส่งเสริมลิ่งที่ดีอยู่แล้วให้เจริญยิ่งขึ้น ไม่ปล่อยตัวไปตามความอยากที่คอกชุดคอกอยลากให้ลงทางฝ่ายต่ออยู่ตลอดเวลา เพราะผู้มีธรรมในใจก็เท่ากับรวมมิเบรกห้ามล้อ ไม่เตลิดเปิดปิงลงคลองลงเหวบ่อลงมไปท่าเดียว ยังมีธรรมคดิละบั้งบังนไว้ได ไม่พังทลายไม่เป็นท่าไปกับสิ่งชั่วร้ายทั้งหลายถ่ายเดียว

ธรรมต่างหากพากนให้ดีมีความสงบสุขโดยทั่วไป สำหรับผู้มีธรรมปฏิบัติตามธรรมได้มากน้อย ความอยาก ความทะเยอทะยานด้วยอำนาจจิตเสาระคะตัณหามิได้พากนให้ดี มิได้พากนให้ดีมีความสงบสุขเจริญรุ่งเรื่องและคงความสุขแต่อย่างใด ตรงข้ามมันพากนให้เป็นเจ้าทุกข์และเสียคนมากต่อมากจนประมาณไม่ได้แล้ว จึงควรตื่นตัวในความผิดพลาดอย่างที่เคยได้รับจากกิเลสชากรุณและพาให้ทำ ใจเป็นผู้รับผิดชอบในตัวเรา ศดิปัญญาเป็นผู้รับผิดชอบในดวงใจ การกระทำอะไรจึงควรนำสติธรรม ปัญญาธรรมมาใช้กับจิตผู้ดำเนินงานอยู่เสมอไม่มีเว้น งานนี้จะเป็นไปเพื่อความรับรื่นดึงงามไม่ค่อยผิดพลาดหรือไม่ผิดพลาด ถ้ามีธรรมสองประการนี้กำกับใจและกำกับงานส่วนมากที่ทำตัวผิดพลาดและผิดพลาดจนเลยขอบเขตแก้ไขก็ เพราะทำตามความอยากของกิเลสตัณหาตัวพากล้าไฟฟองเสียงมากต่อมาก เวลาผิดและได้รับทุกข์ทันท์ต่าง ๆ แล้วก็มักไปโทัยให้ผู้อื่น และโทัยให้ดินฟ้าอากาศเพื่อเป็นการออกตัวทั้งที่มิใช่ทางออกอันของธรรมเลย การยอมรับผิดและแก้ตัวในทางที่ถูกที่ดีต่างหากเป็นทางให้คนอื่นเห็นใจสงสารและเป็นทางบรรเทาทุกข์ทางพื้นจากความผิดและโทัยทันท์ต่าง ๆ ได

หลาน ๆ ควรทราบไว้ด้วยว่า เรื่องเหล่านี้มันเป็นไปตามราตรามสมัย คือสมัยนี้โลกเจริญทางด้านวัฒนธรรมและอารมณ์เครื่องขี้ยวบวน ใจที่ชอบเสาะแสวงอยู่แล้วจึงเข้ากันได้อย่างสนิทดีจนไม่มีวันอื้มพอ โลกเจริญนี้ผิดกันกับธรรมเจริญ โลกเจริญคนมีความทุกข์มากไปตามความเจริญของโลก คำว่าโลกเจริญกับกิเลสเครื่องก่อทุกข์เจริญมักกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ขณะนี้ โลกเจริญมากเพียงไรคนจึงได้รับทุกข์มากเพียงนั้น คำว่ากิเลส ๆ นั้นคือสิ่งสกปรกรกรุงรังและกอดถ่วงบีบบังคับจิตใจสัตว์โลก การบีบบังคับให้สัตว์โลกแสดงออกทางทวารหรือการกระทำต่าง ๆ ตลอดผลผลิตจึงเป็นทุกข์แก่สัตว์โลกอย่างมากไม่ออก ส่วนมากถ้าโลกเจริญธรรมมักเสื่อม หรือธรรมเสื่อมจากจิตใจคน ความประพฤติการแสดงออกเป็นลุ่ม ๆ ดอน ๆ ต่อกาลังต้องดึงน ผิดกับธรรมเจริญในใจคนอยู่มาก คำว่าธรรมเจริญนั้นมิได้หมายถึงการศึกษาถ่่เรียน การท่องบ่นจดจำธรรมได้มาก แม่จำได้กระทั้งพระไตรปิฎกไม่พันที่กิเลสจะยึดอำนาจ นำความรู้นั้น ๆ มาเป็นเครื่องมือแสวงผลประโยชน์เพื่อมันจนได ถ้าไม่มีภาคปฏิบัติธรรมตามที่ศึกษาด้วยมาเคลื่อนแฝงอยู่และเป็นคู่คีบกันไป

คำว่า “ธรรมเจริญนั้น” เจริญที่ใจของผู้ประพฤติธรรม ใจมี หิริ-โอตตปปะ สะคุ้งกลัวต่อ บาปกรรมอันลามก ไม่ชินชา ไม่สนิทติดใจในบ้าป่าให้ดีวิเศษวิโสได ๆ ความประพฤติการ กระทำมีข้อมบทเหตุผลในสิ่งที่ควรหรือไม่ควร จิตใจมีความเมตตาสงสารเพื่อนมนุษย์และสัตว์ ด้วยกัน ไม่ดูถูกเหยียดหายน ไม่กดจี้บ่มแหง ไม่เอรัดเอาเปรี้ยบ ไม่คดโกงรีดไถ รู้ใจท่านใจเรา สมบัติท่านสมบัติเรา ไม่ล่วงล้ำถ้าภาระสมบัติและจิตใจของกันและกัน การงานเพื่อตนและส่วนรวม กีดصادสุจริต ผิดเกิดขึ้นกีดสมบูรณ์ไม่รู้ว่าหลอกแตกซึ่น ปฏิบัติได้เพียงที่กล่าวมากีดเรียกว่าธรรมเจริญ ในหมู่ชน สังคมย่อมสงบเย็นทั้งส่วนใหญ่ส่วนบุคคลเมื่อต่างคนต่างสนใจบำรุงรักษาปฏิบัติธรรมนี้ที่ ใจ ไม่ปล่อยประละเลยดังที่เป็นและเห็น ๆ กันอยู่

คำว่า โลกเจริญตามความนิยมนั้นมันเจริญด้วยความโลก ความอยากได ไม่มีอิมพอ เหมือน ไฟไดเชื้อซึ่งสุดท้ายกีดเผาตัวเองนั้นแลก่อนอื่น เจริญด้วยความโกรธ ผูกอาฆาตมาคร้ายหมายของเรว เจริญด้วยราคะตัณหาความคึกคักของน้ำล้นฟั่งไม่มีความพอดีเป็นฝังเป็นฝาปิดกันไว้บ้างเลย เจริญด้วย ความลุ่มหลงอันเป็นรายฐานแห่งความประมาทไม่มีประมาณว่าจะรู้สึกตัวเมื่อไร

คำว่า “ธรรมเจริญ” ตามความนิยมและยอมรับของประชาชนนั้น หมายถึงความเจริญทางใจ ใจมีความยุติธรรมทั้งแก่นและผู้อื่นสัตว์อื่น ไม่คำอิงอันเป็นการบิดเบือนความจริง ผู้มีธรรมเจริญ กายในใจย่อมสงบเย็น มีฝังมีฝ่า มีกัญเกณ์ด้วยความประพฤติการแสดงออก ไม่ผิดโนนใจ ทะยาน ไม่สังหารผู้อื่นอย่างเลือดเย็นเพราการແสวງผลรายได้ของตน คำว่าโลกเจริญกับธรรมเจริญมี เหตุและผลต่างกันดังกล่าวมา จงพากันนำไปพิจารณาและปฏิบัติตาม ผลดีจะเป็นความสุขความเจริญ แก่ตัวเอง ปุ่นแก่มากแล้ว ไม่หวังความเสื่อมและความเจริญในด้านใดมากกว่าการประกอบขันธ์พอถึง วันตายเท่านั้น

ตาม ก่อนปูจะได้มาราชในพระพุทธศาสนา ปูคิดอยากจะขาวของโดยนิสัยชอบหรือมีเหตุอันใด บังคับให้ปูต้องขาว

ตอบ การคิดอยากขาวและการคิดจะขาวนั้น เคยมีในใจของปูอยู่แล้ว แต่ไม่รุนแรงถึงขนาดจะ ออกราชในระยะนี้ได ปูก็อยู่ไปสร้างโลกไปเหมือนโลกอยู่กัน

ตาม เหตุที่ปูจะได้ขาวจริงเป็นอย่างไร เเล่ให้พากลูกหลวงฟังพอดีก็บ้าง บางทีอาจได้เดิน ตามหลังปูก็เป็นได เพราะโลกนี้มัน อนิจ ไม่แน่นอนเสมอไป

ตอบ มันเรื่องน่าอันอย ปูไม่อยากเล่า ถ้าไม่ขายหน้าเขาเก็บอาจขายหน้าตัวเอง แม้เราจะเป็นคนดี ตามจริงประเพณีของโลกอยู่ก็ไม่น่าจะพั่นமลดทินไทยไปได ปูจึงไม่อยากเล่า ดีไม่ดีปูกับลูกหลวงที่ กำลังนั่งฟังการสอนหากันอยู่แล้วานี้อาจเกิดความรู้สึกสลดสังเวชใจขึ้นก็ได และอาจคิดว่าปูจนครอก

จึงอุบัติ มีได้ออกบัวชด้วยความสมัครใจมาแต่ต้น ผลกระทบพังก์จะไม่เป็นมงคลแก่ลูกหลวง
อย่าให้ปูเล่าเดย

ตาม โปรดเดินปู พระขนาดปูนี้ไม่มีครกถ้าคำหนนได้ลงคอแหลก จะดีหรือช้ำ ปูก็แหวกว่ายผ่าน
มาแล้ว ปูพันกัยไปหมุดแล้วจึงไม่มีที่น่าคำหนน นอกจากฟังเป็นนิทาน ปูกับหลวงท่านนั้น จึงขอ
นิมนต์ปูโปรดลูกหลวงบ้างเดิด

ตอบ ปูจะพูดตรงไปตรงมาและสรุปความย่อ ๆ เเละน้ำหลวง เดิมปูเป็นคนขันขันแข็ง รับผิดชอบ
ครอบครัวอย่างจริงใจ แต่การทำอาหารเลี้ยงครอบครัวไม่ค่อยสมบูรณ์เท่าที่อยากให้เป็น ขาด ๆ เกิน ๆ
ซึ่งทำให้ปูคิดลงสารครอบครัวอยู่ไม่away จึงคิดและตัดสินใจลงไปรับจ้างทำนาทางภาคกลาง พอดี
เงินแล้วก็กลับมาบ้าน แต่เจ้ากรรมเมืองเมียนม္ง ตอนนี้ปูเกือบเสียคนไปพังคนอย่างไม่คาดฝัน

ตาม เสียคนอย่างไรปู

ตอบ ก็มาเจอเมียกำลังเริงรักหักสาวทอยู่กับชายชู้อย่างตัวตาละซิหาน ใจจะทนได้ ปูจึงเก็บเสีย
คนไป กีบชนะนั้นเองขณะที่ปูแอบด้อมมาตรฐานตามคำบอกร่างของชาวบ้านเวลาเย็น ๆ ดึกสนั่น พร้อมกับ
ความอันคงกริบอยู่ในเมือง เนื้อคอดื่อatabสุดแรงเกิด ชาฟาดฟันลงให้ขาดสะบันน์ไปทั้งเมียทั้งชายชู้ แต่
เพอญชายชู้มองเห็นก่อน ยกมือขึ้นไหว้ปูจนตัวสั่นเทา ๆ ขอชีวิตชีวาไว้ พร้อมทั้งยอมสารภาพ
ความผิดที่ทำลงไปทุกอย่าง ขณะจิตสะดุกดึ๋นเดือนว่า เขายอมแล้ว อย่าทำ ๆ จะเป็นความเสียหายเพิ่ม
เข้าอีกด้วยไม่เมื่อใดจะไรเกิดขึ้นเลข ประกอบกับใจเกิดความสงสารชายชู้ผู้กลัวตายสุดขีด ใจเลยอ่อน
ลง แล้วเรียกร้องให้ชาวบ้านมาตรฐานเหตุการณ์ในขณะนั้น งานหายสงสัยในข้อเท็จจริงทั่วหน้ากันแล้ว
ประชุมญาติและผู้ใหญ่บ้านจะเอาเรื่องอย่างหนัก ชายชู้ยอมรับทุกอย่าง จึงปรับใหม่ด้วยเงินจำนวน
.....พร้อมกับประกาศยกเมียให้ชายชู้นั้นอย่างเปิดเผยในชุมชน ตัดกรรมตัดเวรหายห่วงไปเสียที่
หลังจากนั้นมีแต่ความสลดสังเวชใจเป็นกำลัง ใจหมุนไปทางบัวเพื่อหนี้โภกอันโสมม นี้ให้พื้นมัน
โดยถ่ายเดียว อย่างอื่นใจไม่ยอมรับเลย มีการออกบัวหนี้โภกเพื่อความพื้นทุกๆไปนิพพานตามเสด็จ
พระพุทธเจ้า พระสาวกท่านอย่างเดียวเท่านั้นเป็นที่ลงใจและสมัครใจอย่างเต็มที่ไม่มีอะไรมาขัดแย้ง
ปูจึงได้มาบัวและปฏิบัติธรรมอย่างถึงใจเรื่อยมาจนบังจุบันนี้ นี้แล้วแทนที่จะให้ปูออกบัวอย่าง
รวดเร็วเพราความสังเวชเบื่อหน่ายประทับใจปูจิรัง และตอนนี้แลเป็นตอนที่ปูบัวชด้วยศรัทธาความ
อุบัติใจ ไม่มีอะไรมากไว้ใจ เนื่องจากความเบื่อหน่ายในเหตุการณ์ที่ประสบมาและคิด
กวางขวางเท่าไรก็ยังเกิดความเบื่อหน่ายมากขึ้นถึงกับต้องบัวดังใจหมาย

ตาม แล้วหญิงคนนั้นเชืออยู่กับผัวใหม่หรือปู

ตอบ มนจะอยู่กับเทวศาตนไหน ปู่ก็ไม่คิดกับมนให้สิ้นเปลี่ยองความคิดเลขละหลาน ปู่กระเทื่องใจ กับมนเต็มประดา ยังเส้นยาแดงเท่านั้นที่มนจะตายกับผัวไหมมันนั่น นับว่าบุญมันบุญปู่ที่ไม่ได้สร้าง กรรมหนักต่อ กัน

ฉะนั้น หลาน ๆ จึงจำไว้เป็นคติจนวันตายจากกันกับผัวกับเมียของตนนะ อายุทำลายจิตใจกัน ด้วยความลามกจากเปรตนี้เป็นอันขาด แม้จะทุกข์เพราะอะไรก็ยอมทุกข์เลอะหลาน แต่อย่าไปเสี่ยงทุกข์ กับมนหันต์ทุกข์นี้เป็นอันขาด ปู่ขอห้าม อายุพากันฟื้นเดี๋ยวขาดจนวันตายจากกันระหว่างผัวเมีย ที่ธรรม ท่านกล่าวไว้ว่า กามสุ มิจฉาชาร นั้นเป็นบาปหนัก ปู่เชื่อประจักษ์ใจปู่เอง เพราะหันต์ทุกข์จริง ๆ ฝ่ายที่ทำลายจิตใจของอีกฝ่ายหนึ่งนั้นแลเป็นผู้ทำการหมกที่สุด ไม่มีอะไรรับไว้ได้ จะว่ากรรมหนื้น นรกแตกก็ไม่ผิด ปู่เชื่อธรรมข้อ กามสุ มิจฉาชาร อายุถึงใจแต่บัดนั้น จึงรีบบอกลูก ๆ หลาน ๆ อายุ พากันคิดคณของหาญทำเป็นอันขาด งสุขจงทุกข์ เป็นและตายไปด้วยความชื่อสัตว์สุจริตจงรักภักดี ต่อ กันจนถึงวันวานวานต่อ กันเเคด ชื่อว่าฝากเป็นฝากตายต่อ กันโดยธรรมแท้ ที่เล่าให้หลาน ๆ ฟังก็ เพื่อเป็นคติเตือนใจเท่านั้น ไม่งั้นปู่จะเล่าให้เสียน้ำลายทำไว

ตาม นำสดๆ ใจมากฟังเรื่องปู่แล้ว แต่ทำไมโลกปัจจุบันจึงชอบทำลายจิตใจกันด้วยศีลธรรมข้อ กามสุ มิจฉาชาร เอาນักหนาเล่าปู่

ตอบ ค่าาไฟในโลกกันตนรมนกกล่อม ได้สนิท โลกปัจจุบันจึงเคลิมหลับไปตามค่าาไฟนั้นโดยมี คิดจะตื่นกันบ้างเลย ฉะนั้น คำว่าโลกเจริญกับไฟนรกรเจริญในผู้นั้นจึงมาพร้อม ๆ กัน และคำว่าธรรม เจริญกับสวรรค์นิพพานเจริญในผู้นั้นจึงมาในขณะเดียวกัน ผู้ใดเขื่อธรรมผู้นั้นจะเจริญสมหวัง ผู้ใด เชื่อ กิเลสตัณหาผู้นั้นจะนับวันล้มลงไปเรื่อย ๆ จนจมมิดในที่สุดมีมิไครและอะไรช่วยได้ ทั้งนี้เพราะ พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ไม่เคยโกหกโลก ก็พระเมตตากรุณาต่อสัตว์โลกเดี๋มพระทัย จะเอาอะไร มาโกหกหลอกหลวงสัตว์โลกเล่า นอกจากกิเลสซึ่งไม่เคยสงสารปรานีไครเท่านั้นมันจึงสนุกหลอกสัตว์ โลกให้ล้มลงเรื่อยมา ไม่เคยนำความจริงมาสอนโลกเลย

ตาม การบวชในศาสนายากลำบากไหมปู่

ตอบ ถ้าบวชตามแบบพระพุทธเจ้าแล้วก็ท่านก็ยากลำบาก ปู่อยากรู้ดเต็มปากว่าไม่มีอะไร ยากลำบากเกินงานของพระเลย

ตาม ทำไหนจึงเป็นเช่นนั้น ทั้งที่โลกเขามาพบกันคุยกันถึงเรื่องงานการต่าง ๆ ของโลก ไกรพูด ออกมาก็น่าฟังพอ ๆ กัน ว่าหากว่าลำบาก ไม่มีแม่ผู้เดียวว่าง่ายว่าสบายเลย แต่เมืองงานของพระเป็น งานอะไรกันจึงยากลำบากจนไม่มีอะไรที่บวชเล่าล่ะปู่

ตอบ งานบวชที่ทำตามศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นงานทวนกระแสของโลกที่กิเลสวัฏวนบง การอยู่รอดอบจิตรอบพิศรอดด้าน ไม่มีห้องว่างพอหาายใจได้สะตอต่อการบำเพ็ญบ้างเลย เป็นงานทวนกระแสความดึงดูดของกิเลสในโลกทั้งมวล จึงเป็นงานยากลำบากมาก เหมือนกลิ่นกรกขึ้นภูเขาหนึ่นและลำบากขนาดไหนคิดถูกพ่อรู้ได้ ไม่จำต้องบอกต้องแจง

ถาม กีเห็นพระท่านบวชอยู่ต่ามวัด ท่านสบายดี ไม่ต้องวิงเดียนขวนขวยหาอะไร ถึงเวลาญาติโยมกี นำมาด้วย ฉันอิ่มแล้ว อยากหลับนอนวันยังค่ำและตลอดรุ่งกี้ยังได้ เพราะไม่มีใครไปรบกวนท่าน เนื่องจากเขามาการพนันอีอนี่ปุ๊

ตอบ ถ้าจะบวชมาเรียนเพียงวิชา “กินแล้วนอน” อย่างเดียวมันก็สบายในขณะนอนหลับอยู่ แต่ พอดีนอนขึ้นมาละซิ ใจมันดื้อรัตนกวัดแกร่ง พระกิเลสราคะตัณหาได้รับอาหารจากการกินมาก นอนมากพอตัวแล้วรบกวนใจ การนอนมากมันเป็นเครื่องเสริมธรรมให้เจริญรุ่งเรืองภายในใจเมื่อไร นอกจากมันเสริมกิเลสราคะตัณหาให้มีกำลังกล้าหาวิ่งพาเท้าพาบินไปทั่วโลกดินแดนเพื่อหาตัวเมีย อย่างเดียว แบบหมุนติ่วเป็นกงจกร อะไรห้ามไม่ยอมอยู่ท่านนั้น มันจะเป็นสุขสบายเป็นสวรรค์วิมาน เพราะการกินมากนอนมากจะไรกัน อย่าพากันคิดผิดจากคลองธรรมไปชิ宦าน การมองกันแบบนั้น มันมองด้วยสายตาโลก สายตาคิเลส มิใช่มองด้วยสายตาธรรมเพื่อมา กิเลสนี่

ถาม จะคิดจะทำอย่างไรปุ๊ จึงจะถูกต้องตามด้วยการคลองธรรมของพระพุทธองค์

ตอบ ต้องคิดดังที่ปูบอกละเอียดว่า การอุบบวชเพื่อปฏิบัติธรรมโดยชอบ ก็คือการอุกสู่แนวรับกับ กิเลสเพื่อชัยชนะข้าศึกศัตรุหมู่กิเลสมาร อันเป็นหมู่มารและเสนามาร ซึ่งต้องรบต้องห้าหันกันเต็ม ฝีมือและกำลังวังชา สติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียรที่มีอยู่ ไม่มีคำว่าออมแรง ใจรอมแรงทำ乜ยะ ๆ 乜ยะ ๆ คนนี้ต้องแพ้อย่างหมอบราบคนหนษ้าไม่ส่งสัย การเข้าสู่แนวรบ ทางโลกเข้าถือว่าเป็น ความสุขสบายหรือ ไม่สำคัญถือว่าเป็นความสุขความสบาย เพราะจะไปผ่าฟันรันแหงกับข้าศึก จน เห็นด้วยเห็นแดง เห็นเป็นเห็นตาย เห็นแพ้เห็นชนะกัน จะไปอาความสุขมาจากอะไรที่ไหอกัน ก็คุณ พากันนี่ มีแต่ความวิตกกังวล ความกลัวเป็นกลัวตายเต็มหัวใจนั่นแล แล้วจะเอาความสุขสบายมาจาก ไหอกัน การบวชเพื่อบำเพ็ญธรรมความดึงดีและเพื่อรื้อถอนกิเลสเชื้อวัฏภูวนอกองทุกข์ออกจาก ใจ ก็คือการเข้าสู่สงครามระหว่างกิเลสกับธรรมโดยถืออาภเฉพาะใจเราเป็นเวที เป็นสนามรบ ต่อสู้ กับกิเลสประเภทต่าง ๆ ด้วยวิธีเดินวงรบ ยืนรบ นั่งสมาธิภาวนา นอนภาวนา ด้วยสติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียรไม่ลดละห้อถอย ทุกอาการของจิตที่เคลื่อนไหวมันเป็นเรื่องของกิเลส มี ราคะตัณหาเป็นต้นให้ตัวเพื่อทำลายเราทั้งสิ้น เมื่อข้าศึกประจันหน้าอยู่ทุกอิริยาบถและทุกอาการที่ เคลื่อนไหวของจิต เช่นนี้ นักบวชคือนักรบศิษย์ดาต รูปใด องค์ใด จะยอมตัวล้มนอนค้อยให้กิเลส

สับยำเข้มเป็นอาหารอันอร่อยกินเลี้ยงกันเล่า นักบวชลูกศิษย์ตากต้องเตรียมลาดลายคอรับขอรับ ข้าศึกด้วยความเพียร มีสติปัญญาเป็นอาวุธ มีศรัทธา ความเพียรเป็นเครื่องหนุนอยู่ตลอดแนววนคือ อริยานาถต่าง ๆ ไม่ผลอตัว ทึ้งตั้งรับ ทึ้งรูก ทึ้งบุก ทึ้งทำลายข้าศึกไม่ให้เข้าใกล้ชิดตัวได้จะเป็นภัย แก่ตัวเอง แล้วอาการของนักบวชลูกศิษย์ตากต้องกล่าวมาเหล่านี้ เป็นอาการแห่งผู้อยู่สบายด้วยการ บัวรองไว้กัน นอกจากกองทุกข์ล้วน ๆ ด้วยงานกือการรับฟันกันกิเลสประเพณีต่าง ๆ เพื่อชัยชนะอย่าง ยอดเยี่ยมและอยู่เป็นบรมสุข หลังจากกำชัยได้โดยเด็ดขาด ไม่มีชิ้นต่อโดยประการทึ้งปวงแล้ว บัว แบบนี้ต้องทุกข์ลำบากด้วยกัน นอกจกบัวแบบหมูปิ้งเทกิเลสสับยำน้ำอาจสาขอยู่ขันปิ้ง ขณะที่มีดหั้นยังไม่มาถึงหลังหมู แต่พอมีดหั้นมาถึงแล้ว.....หวานคิดเอาเองกีแล้วกัน ปูมันแก่แล้ว อธิบายไม่ได้คลอตอนกันแหล

ตาม โไอโซ การบัวชั้นมันยากลำบากถึงขนาดนี้เชียวหรือปู หวาน ๆ นึกว่าบัวจะแล้วสบาย นับว่า คิดผิดไปมากและนาน เพิ่งจะรู้เรื่องของการบัวช่วยกันวันนี้เอง ต้องขอโทษปูมาก ๆ ที่ได้ ละลายละล้างปูโดยไม่รู้สึกตัว

ตอบ บุนนีนันชีวิตเดนจากการบัวชแล้วปฏิบัติธรรมมาโดยลำดับนับแต่ขึ้นเริ่มแรกบัวเรื่อยมา ที่พอก ลืมหูลืมตาอีกพุดได้บ้างก็ตอนแก่แล้วนี่แล จะ เพราะกิเลสมันแก่ไปด้วยสังหารเราหรือว่ามันตายไป หมดทั้งโโคตรทั้งแข็งมันแล้ว บุนนีก็เข็จหานและเมื่อจะตามมามันอีก เพราะเคยเป็นคู่คือคู่แก่นกัน มาแต่เดือนเริ่มออกบัวชจนถึงวัยแก่อยู่แล้ว มันเป็นของดินดีวิเศษวิโสจะไกว่าธรรมของพระพุทธเจ้า เราพอจะตามมามันให้เพิ่มความเค็ดแก่นเข้าไปอีก แม้ไม่ตามมามัน แต่บังเอญเดินทางมา เจอหน้า กันเข้า กลด มุ้ง นาตร ที่สะพานและแบกอยู่บนบ่าปูอย่างหนักอึ้งนั้น ปูยังจะลืมคิดว่ามีบริหารอยู่ บนบ่าไป โอดเข้าฟัดกับกิเลสตกเวทให้บุนนีมันด้วย กฎลา ชุมนุม อย่างหายห่วงแล้ว จึงจะข้อนมา มองดูบ่า บริหารชั้นใหญ่ในตกลไปที่ไดขนะที่ฟัดฟันกับกิเลสอยู่นั้น จึงจะไปเที่ยวหาเก็บนำมา พุดถึง กิเลสเมื่อไร ใจปูมันเป็นบ้านน้านกรอบขึ้นมาทันที เพราะความเค็ดแก่นที่มันจับหัวปูใส่เข้ากองทุกๆ น้อยใหญ่และไส้ให้ไปเกิดที่นั้นที่นี่ ให้ตกรกรหมกใหม่ ใช้กพใช้ชาติไม่มีวันจบสิ้นลงได้แต่ไหน แต่ไรมานนับชาติของตัวเพียงคนเดียวไม่จบได้ เนื่องจากมีมากต่อมากไม่มีอะไรมากเท่าเดย

ตาม การเกิด-ตายของคนของสัตว์มีมากขนาดนี้เชียวหรือปู

ตอบ ทำไม่จะไม่มากเล่า ที่กิเลสมันทำงานหัวคนหัวสัตว์มีหน้าแล้งหน้าฝนเมื่อไร มันทำงานมัน อยู่ตลอดกาลสถานที่เรื่อยมา และยังจะเรื่อยไปไม่มีสิ้นสุดยุติ ถ้าไม่ลากคอมั่นลงจากหัวใจมาเผาด้วย ตประรรรรร ให้เหลกแตกกระจายเป็นพุยพงไปเสียเมื่อไร จะต้องถูกมันจับมัดจำของเข้าสู่กพน้อยกพใหญ่ อยู่ตระบนนั้น ไม่มีอะไรมามีอำนาจเหนือนมันได้ นอกจกธรรมของพระพุทธเจ้าอย่างเดียว

ตาม ปู儡เกิดมากกี่ชาติกว่าจะถึงชาติปัจจุบันนี้

ตอบ ก็นับออกแล้วว่าなんบ้างไม่ได้ จะมาถามกี่ภพกี่ชาติอะไรกันอีก ไม่มีอะไรมากยิ่งกว่าภพชาติของสัตว์ รายหนึ่ง ๆ ที่ตายเก่าตายใหม่ ถ้ารวมกันเข้าโลกมนุษย์มองเห็นแล้วตับแตก ดีฟ่อ ขาหักวิงเตลิดเปิดเปิง เอาตัวรอด เพราะความกลัวชาติผีที่ตายเก่าใหม่เกลื่อนแผ่นดินถินอาสาขตลอดแคน โลกชาตุ ไม่มีที่จะ ชรคลงกระทั้งปลายเข็ม จะว่าไง ยังไม่เชื่อความจริงที่พระพุทธเจ้าแสดงไว้อยู่หรือ แล้วจะเชื่อใครที่ ดีเลิกกว่านี้ ถ้าเชื่อกิเลสดังที่เคยเป็นมาก็ต้องลงโทษไปบันภพชาติของตนไม่จบอีกนั้นแล้ว ความจริงเป็นอย่างนี้ ปู儡เชื่อย่างไม่มีเงื่อนไข ใจจะว่าโง่ก็ว่าไป แต่ปู儡ไม่ยอมแก้ไขโง่แบบนี้เด็ดขาด จะยอมโง่แบบนี้ตลอดไป

ตาม จะทำอย่างไรจึงจะพ้นจากการนับชาติไม่จบสิ้นแล้วปู

ตอบ ก็ต้องทำความดีมีการบำเพ็ญทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ซึ่งเป็นเหมือนควบอันคมกล้ำตัด กิเลส ตัณหา ตัดกพ ตัดชาติให้เบาบางและสั้นเข้ามา เมื่อบำเพ็ญอยู่โดยสม่ำเสมอไม่ลดละปล่อยวาง ความดีเหล่านี้ย่อมจะมีกำลังกล้าขึ้น โดยลำดับและตัดกิเลสตัดภพชาติให้สั้นเข้ามาจนถึงภพชาติปัจจุบัน และรู้เท่าทันพร้อมทั้งตัดกิเลสอนันเป็นเชือแห่งกพที่ฝังอยู่ภายในใจให้ขาดกระเด็นออกเป็นผุยง ไม่มีขึ้น ต่อกันกับใจอีกเลย และภพชาติจะเรียกโโคตรแซ่ที่ไหนจะมาพาให้เกิดแก่เจ็บตายเพื่อหวานของทุกข์ น้ออยให้ญอีกต่อไปเล่า ถ้าลงใจได้บริสุทธิ์ล้วน ๆ แล้ว เมื่อใจได้ถึงขั้นนี้แล้วกิเลสอย่างไรก็เรียกไม่กลับ แน่นอน ปูกับกิเลสมันเคยพักกันมาอย่างโตกโชนถึงขนาดโกรธโกรอยู่ ใจไม่เก่งจะบรรลัย สุดท้าย กิเลสบรรลัย พระพุทธเจ้าบรมศาสดาของพวกราเพียงส่วนเท่านั้น สำหรับปู儡เองเมื่อล้มหายใจสิ้น เมื่อไร ไม่อยู่ ปู儡ดองไปปีกี้เกิจแบบหวานชาตุขันธ์อันนี้เต็มประดาแล้ว

ตาม ปู儡จะกลับมาเกิดให้ลูกหลานได้กราบไหว้อีกหรือเปล่า

ตอบ พึงธรรมนั้น พึงให้ดี พึงเพื่อสติปัญญา อย่าพึงเพื่อกิเลสหัวเราะ ปู儡โง่ ฯลฯ อดขันไม่ได้ จะ สอนอย่างไร สอนโลกจึงจะเข้าใจ พึงไปเท่าไร ๆ ก็ไม่พ้นกิเลสมากอบโภยผลรายได้ไปกินหมด มีแต่ ตัวเปล่า กิเลสมันนลาดดังที่เห็น ๆ อยู่นี้แล้วแต่บันทำสัตว์ให้โง่ไม่มีอะไรเกินบัน

ตาม คนส่วนมากทรงสัยร่องบุญ-บາป นรกร สรวารค์ นิพพาน ว่าจะมีจริงดังธรรมท่านสอนไว้ หรือไม่หนอ พระพุทธเจ้าผู้สอนธรรมเหล่านี้ก็เข้าสู่นิพพานไปนานสองพันกว่าปีแล้ว พระว่าของพระองค์จะยังคงคิดสิทธิ์อยู่หรือไม่หนอ ดังนี้มีมากในชาวพุทธเราองนี้แล สงสัยและพูดกันอยู่ทั่วไป

ตอบ ข้อนี้ก็น่าเห็นใจ เมื่อไม่รู้ไม่เห็นประจักษ์กับตัวเองตามที่ท่านบอกไว้ก็อดสงสัยไม่ได้เป็นธรรมดายของคนมีคิดมีปิดทวาร แต่อย่างไรก็ตามถ้าสนใจเหตุผลอรรถธรรมอยู่แล้วก็ม่างจะรู้จะเห็นและเชื่อได้ไม่สุดวิสัย ขอสำนัญเรานี่เป็นลูกชาวพุทธที่ทรงประกาศสอนธรรมไว้ด้วยความถูกต้องแม่นยำตามหลักแห่งสากษาธรรม ที่ตรัสรัตน์ขอบแล้วทุกแห่งทุกมุมไม่มีผิดพลาดเดลี่อนจากความเป็นจริงแม้แต่น้อย จึงควรยกศาสดาเป็นหลักใจไว้ จะดีกว่ายกความสงสัยไว้ทำลายใจส่วนความเข้าใจว่า บ้าป บุญ นรก สวรรค์ นิพพานไม่มี นั้นเป็นเรื่องของกิเลสปิดตาใจไว้ไม่ยอมให้สัตว์โลกรู้เห็นสิ่งมีอยู่นั้น ๆ ตามความเป็นจริงของลิ่งที่มีที่เป็นไม่ใช่ดินฟ้าอากาศมาปิด เรื่องบ้าป บุญ นรก สวรรค์ นิพพาน เหล่านี้ แม้พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ ตลอดพระสาวกของพระพุทธเจ้าทั้งหลายก็ไม่มีพระองค์ใด องค์ใดเคยรู้โดยเห็นมาก่อนที่ธรรมยังไม่เข้าสู่พระทัยและสู่ใจ ต้องปฏิบัติถูน ๆ คล้ำ ๆ กำดำกำขาวไปก่อน ดังพระพุทธเจ้าของเราก็เคยทราบในพระประวัติว่า ทรงบำเพ็ญทดลองหลายวิธีจึงทรงพบเดือนแห่งความถูกต้องอันเป็นสายทางที่จะให้ตรัสรัตน์ธรรมวิธีนี้ คือ アナปานสติ กำหนดลมหายใจเข้าออก โดยมีประสิทธิปัญญาสังเกตในวิธีการที่ทรงบำเพ็ญ จนปรากฏผลเป็นความสงบเย็นและแน่พระทัยว่าถูกทาง ปฐมยามก็ทรงบรรลุ บุพเพนิวาสานุสติญาณ ระลึกชาติถอยหลัง ที่ไม่เคยบรรลุมาก่อนได้ประจักษ์พระทัยหายสงสัยโดยไม่มีใครบอกเล่า มัชฌิมยามก็ทรงบรรลุ จุตุปปاتญาณ ทรงรู้ความจุติและความเกิดของสัตว์ทั้งหลายไม่มีประมาณได้โดยไม่มีใครบอกเล่า พอปัจฉนิยามก็ทรงบรรลุ อาสวักขญาณ ญาณความรู้แจ้งความลึกลับแห่งอาสวะกิเลสทั้งมวลไม่มีหลงเหลือในพระทัยเลย พร้อมด้วย วิชา ๓ อภิญญา ๖ เป็นต้น ทะลุถึงโลกวิญญาณแจ้งโลกในและโลกนอกตลอดทั่วถึง หายสงสัยโดยประการทั้งปวง สิ่งใดมีทั้งดีและชั่ว ตลอดธรรมอันประเสริฐเลิศเลอเหนือโลกสงสารก็ทรงรู้เห็นและยอมรับว่ามีว่าเป็นไม่ทรงลบล้าง และทรงปฏิบัติตามสิ่งที่มีที่เป็นนั้น ๆ ตามที่ทรงเห็นคราวว่าจะควรปฏิบัติต่อสิ่งนั้น ๆ อย่างไรบ้าง และทรงสั่งสอนมวลสัตว์ด้วยวิธีการที่ทรงปฏิบัติและทรงรู้ทรงเห็นมา เป็นศาสนธรรมที่คงเส้นคงวาด้วยความถูกต้องแม่นยำตลดปัจจุบันกือวันนี้ เพราความจริงไม่ขึ้นอยู่กับกาลสถานที่ ไม่เกี่ยวกับการยังทรงพระชนม์อยู่และปรินิพพานของพระพุทธเจ้าและสากลทั้งหลาย แต่ขึ้นอยู่กับความจริงที่เคยมีเคยเป็นอย่างไรก็มีอยู่เป็นอยู่อย่างนั้น พระพุทธเจ้าและสากลทั้งหลายได้ทรงปฏิบัติและรู้เห็นบ้าป บุญ นรก สวรรค์ นิพพาน มาแล้วอย่างเต็มพระทัย จึงทรงนำความจริงนั้น ๆ มาประกาศธรรมสอนโลก และทรงเป็นศาสดาเต็มองค์ รู้เห็นธรรมเต็มพระทัย มิได้มีอะไรปลอมแปลงแฝงอยู่ในพระทัยบ้างเลยแม้น้อย ดังนั้นสิ่งที่รู้ที่เห็นและที่สั่งสอนจึงเป็นของจริงเต็มส่วนควรแก่การปฏิบัติตามด้วยความหายสงสัยกังวลอย่างยิ่ง ถ้าลงพระพุทธเจ้าเป็นที่ลงใจเชื่อไม่ได้แล้วจะไปเชื่อใคร ได้ในไตรภพ คน ๆ นั้นก็นับว่าหมดหวังและหมดทางเยียวยารักษา ถ้าเป็นโรคก็สุดวิสัย คงแต่ลมหายใจเท่านั้น ถ้าจะเตรียมหีบเตรียมโลงก็ควรแล้ว เดียวจะเน่าเฟะเต็มบ้าน ที่กล่าวมาเหล่านี้คือข้อบัญญของพระพุทธเจ้าที่เป็นศาสดาและนำธรรมมาสอนโลก

ส่วนกิเลสตัวพางสัตว์โลกให้สามเเว่นตาดามองจะ ไรเป็นหลังหนีไปทั้งตัวนั้น มันมีคุณสมบัติ อะไรสัตว์โลกจึงเชื่อมันเขานักหนา ถึงกับไม่ยอมรับความจริงอะไรจากธรรมบ้างเลย กิเลสหมดทั้ง โศตราชเพื่อแม่ลูกเดินทางล้านเหลนของมันมีกิเลสตัวใด โศตราชได้บังอุตุริกิดไปเห็น สรรษ์ นิพพาน กันบ้าง มีแต่มันหลอกมันต้มตุุนสัตว์โลก ฉุดลากสัตว์โลกให้ไปตกนรกทั้งเป็นทั้งตาย เรื่อยมาแต่ต้นกำเนิดของมันโน่น ทั้งที่มันปฏิเสธว่าวนรกรไม่มี แต่แล้วก็มันนั่นแลเข้าสัตว์โลกลงหม้อ นรกทั้งเป็นทั้งตายด้วยความใจด้าน้าโซโกรกที่สุด ไม่มีอะไรจะเป็นจอมหลอกลงสัตว์โลกอย่างเย็น กลยึงกว่ากิเลสชนิดต่าง ๆ

ความมุ่งหมายของกิเลสเป็นอย่างนี้ คือ ถ้ามันจะนอกสัตว์โลกตามความจริงว่า บ้าป บุญ นรก สรรษ์ นิพพาน มี สัตว์โลกก็จะตะเกียกตะกายละบ้าปนำเพ็ญบุญ เพื่อหลีกนรก ไปสรรษ์ นิพพานจากมันเสียหมด มันก็จะขาดผลรายได้จากการสัตว์โลกอย่างพินาศหาดสูญ จะนั้น มันจึงปิดหูปิดตาปิดใจสัตว์โลกไว้อย่างมิดตัวไม่ให้มองเห็น บ้าป บุญ นรก สรรษ์ นิพพานนั้นได้เลย มันปิดไว้หมด ดังนั้นแม่สิ่งเหล่านี้จะตั้งขวางหน้าอยู่ก์ตามสัตว์โลกจึงไม่มีทางรู้เห็นได้ เช่นเดียวกับคนที่ถูกมัด ต้าไว้อย่างมิดชิด แม่จะนำวัตถุหรือสิ่งต่าง ๆ มาวางขวางหน้าไว้ก็ไม่สามารถมองเห็นได้ จะนั้น กิเลสมันผูกมัดต้าใจของสัตว์โลกไว้ก็เช่นเดียวกัน

ดังนั้นชาวพุทธเราจะพยายามแก้สิ่งมัดต้าของมันออกด้วยการปฏิบัติจิตภานาเป็นสำคัญ ให้ สติปัญญาเกิดภายในใจ จะพังม่านหรือกำแพงแห่งความมืดบอดที่มันปิดไว้ออกได้โดยลำบากจนหมด สิ่นไป มองเห็น บ้าป บุญ นรก สรรษ์ นิพพานอย่างทะลุปูรุ โปร่งประจักษ์ใจหายสงสัยโดยไม่ ต้องมีกรรมนานอกแหล่งหลัง จากนั้นยังจะได้เห็นกลหลอกลงของกิเลส วิชาต้มตุุนของกิเลสได้อย่าง ชัดเจนหายสงสัย ฟังซึ่หาน ฯ อยากรฟ ปูผุดให้ฟังอย่างเปิดใจ ใจจะว่าบ้า ปูก์ไม่โกรธให้เขา เพราะทราบแล้วว่าเขาคนนั้นคือเครื่องมือทำลายของกิเลส ที่มันพำทำลายศาสนาธรรมและทำลายจิตใจ สัตว์โลกมากต่อมาแแล้ว ปูจึงไม่หลงกลมัน ไม่ดื่มน้ำ แม่มันจะยกมาทั้งโศตราชมาด่าปู ปูก์ไม่ โกรธ นอกจากจะหัวเราะขันเพลงกล่อมของมันที่ร้ายอกมาเพียงดีน ฯ ผิวเผินนิดเดียวเท่านั้น มิได้ ลึกซึ้งกว้างขวางและ ไฟเระจันใจเหมือนศาสนาธรรมอันประเสริฐเดิมเดอหนีโลงทั้งสามเหลย ทั้งเป็น ธรรมร่องขั้นสัตว์โลกขึ้นจากนรกเมืองคนและนรกเมืองผีที่กิเลสตอบตาปิดใจว่าสิ่งเหล่านี้ไม่มีมากต่อ มากแล้ว บ้าป บุญ นรก สรรษ์ นิพพาน เหล่านี้เป็นของมีมาดั้งเดิม กิเลสทุกประเภทจะเสกสรร ให้มีขั้นและจะลบล้างทำลายให้ลับหายไปไม่ได้ เพราะเป็นของธรรมชาติและมีอยู่ดั้งเดิม ปราศจาก สิ่งใด ผู้ใด ไปก่อไปสร้างไปปูรุงไปแต่งไปปลุกสังฆาราย บ้าป บุญ นรก สรรษ์ นิพพาน อยู่หนีโลง อาณาจกิเลสที่จะ ไปอาภอเอ้อมทำลายได้ แต่อยู่ต่ำหลักธรรมชาติของตน หลาน ฯ และชาวพุทธผู้เรียน และปฏิบัติธรรมอันเป็นธรรมมีอำนาจและสว่างกระจ่างแจ้งหนีกิเลสทั้งปวง จงเรียนและปฏิบัติให้ ถึงใจ ถึงธรรม อย่ามัวมัวสูญอยู่ในห้องขังของกิเลส ให้มันกดปืนบังคับและร้องเพลงขับกล่อมให้เคลื่อน หลับไม่มีวันดื่นจากหลับจากหลงอยู่ร้า ไปนัก จะเสียใจให้ตัวเองภายหลังจะว่าปูไม่บอก ปูน่าจะเห็นทุกข์ ที่มันโynให้แบบหามอย่างลืมหัวใจไม่มีที่เก็บมาแล้ว กลัวหลาน ฯ และชาวพุทธทั้งหลายจะแบบหาม

ทุกข์ที่มันโยนมาให้เบกหาม ไม่มีวันปลงวางแผนต่อไปตลอดจนนั้นๆ ก็แล้ว ไม่มีวันจบสิ้นลงได้ จึงได้ เตือนแล้วเตือนเล่าราวกับว่าจะโกรนบอกว่าอันตรายอันใหญ่หลวงมาแล้ว รับพากันหาที่หลบภัยโดย ค่วน เดียวอันตรายจะเข้าถึงตัว ที่หลบภัย คือ ศีล ทาน การกุศล ทุกประเททงจับให้มั่นถือยาก แค่ล้วคลาดปลดภัย อย่าดีอื่นเชื่อกิเลสงานไม่ยอมฟังเสียงธรรมะโกรนบอก จริงฟังรับตั้งตัวด้วย การประพฤติปฏิบัติธรรมเดียวกับนี่ จะไม่เสียเวลาไปเปล่า

ตาม ฟงปู่เกศน์โปรดทราบนี้ ราวกับฟ้าดินถล่มที่เดียวแหล่ หลานชื่นใจ ไม่เสียชาติก็เกิด ได้ดีนั้น ธรรมที่ปู่เกศน์โปรดวันนี้อย่างถึงใจ แต่ยังมีข้อสงสัยอยู่นิด ๆ ปู่ขอได้โปรดเมตตาด้วย

ตอบ โปรดอะไรอีก ก็โปรดมากต่อมากจนไม่มีอะไรจะโปรดแล้ว เหลือแต่ขันธ์ที่หายใจแทนว่า ๆ รอเวลาจะแตกดับอยู่ท่านนั้น จะให้โปรดเรื่องอะไรว่ามา

ตาม คำว่า นาป บุญ นรก สรรค์ นิพพาน เหล่านี้ มีอยู่โลกในหนักนั้น ปู่

ตอบ มีอยู่ในท่ามกลางแห่งโลกมนุษย์ แต่ไม่ใช่มนุษย์มิใช่สัตว์ มิใช่เปรตผี เทพบุตร เทวค่า อินทร์ พรหม มิใช่ต้นไม้ ภูเขา มิใช่คิน น้ำ ลม ไฟ มิใช่วัตถุเรื่องธาตุต่าง ๆ ในโลกสมมุติ นิพพานมีอยู่ใน วิมุตติสถาน แต่ไม่ใช่มีอยู่ในชื่อที่ว่านิพพาน ๆ และวิมุตติธรรมที่ก่อลาภถึงเหล่านี้ มีอยู่ตามหลัก ธรรมชาติของตนมิได้ขึ้นอยู่กับวัตถุ บุคคลใดสิ่งใดทั้งสิ้น สิ่งที่จะรับทราบธรรมเหล่านี้ได้ มิใช่ตา หู จมูก ลิ้น กาย และมิใช่วิชาทางโลกทุก ๆ แขนง และเรียนวิชาธรรมจนจบพระไตรปิฎกแต่ไม่ได้ ปฏิบัติตลอดเครื่องพิสูจน์ได้ ๆ ที่โลกใช้กัน มีใจเท่านั้นที่ปรับตัวด้วยหลักธรรม คือ ด้วยการปฏิบัติจิต ภานาดังพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลาย ท่านปฏิบัติและรู้เห็นประจักษ์พระทัยและใจมาแล้วมากต่อ มาจากนิ่มอาจนับอ่นจำนวนท่านได้ ท่านเหล่านี้แม้พระองค์และองค์เดียวมิได้ตามกันและกันไม่รู้ เกี่ย ทรงปฏิบัติจิตภานาโดยหลักธรรมที่จะทำให้รู้ให้เห็นกีทรงรู้ทรงเห็นและรู้เห็นขึ้นกับตนเอง ฉะนั้น การที่จะแก่ความสงสัยให้หายในนาป บุญ เป็นต้นนี้ ต้องพิสูจน์กันด้วยการปรับจิตใจโดยการปฏิบัติ ธรรม มีจิตภานาเป็นสำคัญ จนรู้เห็นประจักษ์ใจแล้ว ความสงสัยแม้จะเคยครองหัวใจมาตั้งกับปัจจ กัดปหือตั้งแต่วันเกิดก็ดับวูบลงในทันที มิได้อ้างกาลเวลาที่เคยยึดครองหัวใจมาเลย เช่นเดียวกับความ มีดเมี้ยะเบิกมีดมาตั้งกับปัจจก์ตาม เพียงเปิดไฟสว่างขึ้นเท่านั้น ความมีดก็หายไปเอง โดยมิได้ อ้างกาลเวลาที่เคยมีดมาตั้งนั้น การรู้เห็นนาปบุญเป็นดั่นตลอดสัจธรรมทั้งหลายก็เช่นเดียวกัน ไม่ จำต้องมีกาลสถานที่มาเกี่ยวข้องและกีดกัน ความจริงเท่านั้นจะเปิดความจริงขึ้นมาให้ปฏิบัติจริง ได้รู้ เห็นความจริงที่มีอยู่ทั้งหลายได้ประจักษ์ใจโดยไม่อ้างกาลว่าสมัยโน้นสมัยนี้ เพราะธรรมเป็นปัจจุบัน ธรรมตลอดมาแต่ก้าวใหม่ ๆ แม้สาวกชาตธรรมที่ตรัสไว้ก็เป็นปัจจุบันธรรมสุด ๆ ร้อน ควรแก่การ นำมาพิสูจน์สิ่งลึกลับทั้งหลายซึ่งก็เป็นปัจจุบันธรรมเช่นเดียวกันได้อย่างไม่มีปัญหา

ที่เป็นปัญหาอันใหญ่โตในหัวใจสัตว์ไม่ใช่มองเห็นความจริงทั้งหลาย ได้แก่มีกิเลสตัวทำให้มีด บอดอย่างเดียวเท่านั้น พาสร้างนาปและลงนรกทั้งที่มันโกรกกว่านาปไม่มี นรกไม่มี แต่สัตว์โลกโคน ไม่หยุดหย่อนผ่อนคลายบ้างเลย ส่วนบุญ สรรค์ นิพพาน ไม่ต้องกล่าวถึงพระเป็นธรรมชาติที่มัน ไม่ต้องการให้สัตว์โลกคิดและสนใจอยู่แล้ว ทั้งนี้พระขาดผลรายได้และนโยบายของมัน ว่าไงที่นี่ปู ได้อธิบายให้จนหมดพุงแล้วจะเชื่อหรือไม่เชื่อ ธรรมก็มีเท่านี้ ไม่สามารถจะอธิบายให้ละเอียดกว่านี้ได้ ประการหนึ่งจะทำความเข้าใจไว้ว่า คำว่านาปมี บุญมี นรkm มี สรรค์มี นิพพานมีนั้น ธรรมชาติ เหล่านี้มีอยู่ทำงานของเดียวกันกับคำว่า “ธรรมมีอยู่” แต่ไม่สามารถสัมผัสธรรมชาติเหล่านี้ด้วย ตา หู จมูก ลิ้น กายได้ เพราะมิใช่วิสัยของกันและกัน มันเป็นอڑานะคือเป็นไปไม่ได้ มีใจเท่านั้นสามารถ สัมผัสได้แต่ผู้เดียวเมื่อปรับใจด้วยภาคปฏิบัติให้หมายสมกับธรรมชาตินั้นและธรรมขึ้นนั้น ๆ แล้ว ความก็มีเท่านี้

ถาม ทำไมสมัยนี้คนชอบทำงาน ทุจริตกันมากปู ดูดังหน้าตั้งตาทำกันเป็นลำเป็นสันจริง ๆ ใจไม่ ทำงาน ทุจริต เท่ากับไม่เต็มคน กลายเป็นคนขาดบทบาทเดิมไป

ตอบ บุบวชมาไม่เคยทำลาปดีวายเจตนาเลยแม่นิดเดียว พระเณรในวัดปูนีก็ตั้งหน้าทำบุญกุศลบำเพ็ย ภารกันอย่างเป็นนือเป็นหนังจริง ๆ ถ้าเป็นตามคำทำหน้าที่เขาว่าไม่เต็มคน ปูและพระเณรในวัดนี้ก็ ไม่เต็มพระเต็มเณร คงขาดบทบาทสิ่งไปดังทำหน้าที่ แต่ธรรมวินัยของปูและพระเณรไม่ขาดบทบาท สิ่ง ปูและพระเณรก็ไม่เดือดร้อน พระขาดบทบาทสิ่งเหล่านี้ก็เห็นอยู่กันสงบนสุขดีนี่ ไม่เห็นดีนรน กระบวนการอย่างเป็นลักษณะพระเณรน้ำ ๆ บอ ๆ เพื่อขาดบทบาทคนเดียวเลย ทำหน้าที่ให้เข้าดำเนิน ไป ทำงาน ทุจริต ก็ตามนิสัยของเขา แต่เราอย่าทำหน้าที่ทำกับเขาแล้วกัน จะกลายเป็นคนเกิน บทก็ยังจะไปกันใหญ่ ลองคิดดูก็แล้วกัน สมมุติว่ามีเงินจริงตามกฎหมายรับรองอยู่ 5 บาทและมีเงิน ปลอมรวมอยู่ด้วย 10 บาท หลานจะเอาเงินจำนวนไหน เอาจำนวนเงินจริง 5 บาทปู ทำไมไม่เอา จำนวน 10 บาทเล่า ไม่เอาพระเอามาแล้วก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร ตีไม่ดีถูกเข้าจับก็ยังจะเป็นโทษ ใหญ่เพิ่มเข้าอีก ส่วนเงินจริงได้มาเท่าไรก็สำเร็จประโยชน์ตามจำนวนของมัน ทั้งไม่เกิดโทษแต่อย่าง ใด มีมากเท่าไรยังดี นี่แหลกหلان ระหว่างคนดี คนสุจริต กับคนชั่ว คนทุจริตก็เข่นเดียวกับเงิน ปลอม แม้มีจำนวนมากกับเงินจริงแม้มีจำนวนน้อย ใจ เขายังไม่ปราณากันชั่วคนทุจริต แต่คนดี คนสุจริตมีมากน้อยโลกต้องการและปราณากัน คนชั่วคนทุจริตมีมากน้อยย่อมเป็นกัยแก่ส่วนรวม ตลอดประเทศชาติ มิใช่ของดี ยิ่งมีมากและมีอำนาจอิทธิพลมากเท่าไรก็ยิ่งทำความชั่วเสียหายได้มาก ดีไม่ดี คนและสมบัติทั้งประเทศอาจอยู่ในเงื่อมมือหรืออยู่ในปากในท้องเขามด บ้านเมืองล่มจมได้ เพื่อคนชั่วคนทุจริตไม่อาจสงบสัย ส่วนคนดีคนสุจริตมีมากน้อยย่อมเป็นคุณแก่ส่วนรวมตลอด ประเทศชาติ ยิ่งมีอำนาจและอิทธิพลมากก็ยิ่งทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมและประเทศชาติได้มาก ใจ ก็ต้องการและปราณากันทั่วโลก ฉะนั้น คนประเภทนั้นจึงมิใช่เป็นคนดีวิเศษและน่าับถืออะไรเลย

แม้เขาจะไปเที่ยวคดโกงรีดโภมาได้มากเพียงไรก็อย่าหลงยินดีและอัศจรรย์เข้า นั่นคือสมบัติเป็นพิษแก่ ตัวเอง ครอบครัวตลอดไปถึงลูกหลานเหลนไม่มีประมาณ นั่นเป็นสมบัติการฝากของดูดซึ่งผู้เป็นเจ้า ของให้เสียคนไปโดยลำดับทั้งปัจจุบันและอนาคตไม่มีจบสิ้น นั่นคือสมบัติปลอมย้อมเป็นโภยหันๆ แก่ผู้แสวงมานานน้อย เช่นเดียวกับชนบัตรปลอมที่มีนานน้อยในครอบครองนั่นแล อย่าไปหลงยินดีซึ่ง เท่ากับหลงขับไฟจรวดและแพดเผาเข้าข่องไม่มีจบลืนลงได้

ตาม คนที่มั่งมีเพราระการแสวงหาดังกล่าวมากก็เห็นเขายู่สบายน บังมีหน้ามีตา มគคนเคารพนับถือ มากมายนี่ปู

ตอบ การมีหน้ามีตา มีคนเคารพนับถือนั้น มิใช่ฐานะจะไปลบล้างนาปกรรมที่เขาทำได้ หน้าต้อง เป็นหน้า ตาต้องเป็นตา เคารพนับถือก็ทราบว่าเคารพนับถือ แต่ชั่วต้องเป็นชั่ว นาปต้องเป็นนาป ทุจริตต้องเป็นทุจริต โภยต้องเป็นโภย ไฟต้องเป็นไฟ จะนำมานอบล้างกันไม่ได้ ถ้าได้ธรรมก็มิใช่ ธรรม ธรรมต้องเป็นมือของกิเลส ความโลภ ความโกรธ ความหลง ราคะตัณหาไปนานแล้ว นาป ต้องไม่มีเพราระถูกการทำชั่วทุจริตสังหารอาฆาต ลัตว์โภิกไม่ต้องมีทุกข์มีบาปติดตัว นรภก์แทรกถูก กิเลสทำลายหายสูญ แต่ความจริงไม่เป็นเช่นความแตกต่างนั้น ต้องเป็นความจริงตลอดไปไม่เป็นอื่น เพราความจริงไม่เคยเป็นน้อยและอยู่ได้อานาจของผู้ใด ฉะนั้นธรรมจึงเป็นธรรมเสมอมา ไม่มีอะไร ควบล้างได้ ด้วยเหตุนี้หลานปู่ จะเป็นหลานปู่ อย่าเป็นหลานชั่ว หลานทุจริต ทำลายนาปกรรมและ หม้อนรากให้แตก และอย่าเป็นหลานของความโภกมากได้เท่าไรไม่พอ เที่ยวคดโกง ทุจริต รีดไกด้วย เลี้ห์กลต่างๆ เวลาตายสมบัติปลอมกองมหึมาเท่าภูเขาขังจะตามแพคลาญเข้าอีกให้ลงรถหลุ่มใหญ่ ไครๆ ไม่อาจมีญาณทราบได้ จึงรีบระวังตัวกลัวนาปเดินตามของประษุ์ผู้มีปรีชาญาณอันแหลมคม เสียแต่บัดนี้ บังมีชีวิตอยู่ก็เป็นสุขใจ เวลาตายไปก็เป็นสุข ความดีที่สร้างมาตามสนับสนุนให้มีแต่ ความสุขความสำราญนานใจ ไม่มีฟืนไฟนาปกรรมตามแพดเผา เพราความเชื่อพระพุทธเจ้าและทำ ตามศาสตร์ธรรมอันเป็นทางรวมรื่นดึงงาน จัดเป็นคนคลาดโดยธรรม นำตัวไปสุคติคือโภกพิพย์ไม่ลงทะเบียน คือว่าคนเสนียดจัญไรหอยร้อยเท่าพันทวี ซึ่งคีแต่คุยไม่ໄอือวัดคัวขลวดลายว่าคลาดแหลมคม เวลา เข้าตางแล้วก็ไม่พิดอะไรกับนักโภยในเรือนจำ หลานจำไว้ให้ถึงใจอย่าได้ลืมว่าไม่มีโภณลากดแหลม หลักนักประษุ์ชาติอาชайнัย มองเห็นการณ์โภกแล้วการณ์โภกยิ่งกว่าพระพุทธเจ้า จงยึดท่านเป็น หลักชีวิตจิตใจอย่าได้ลดละปล่อยวาง จะเป็นสิริอุดมมงคลแก่หลานของเราและส่วนรวมไม่มีประมาณ ปู่ นี้แก่มากแล้ว ไม่นานก็จะตาย ลูกหลานจะได้สืบศาสนาไปนาน โภกจะไม่ว่างจากความสงบสุขและ ความเป็นปึกแผ่นมั่นคงสืบฯ กันไป เอาละขอขอบเสียที

ตาม ในธรรมท่านสอนพระว่าให้ขันดีในความสันโดษ มักน้อย ดังในสัตําเลขธรรม 10 ประการ พระราชดำเนินปฏิบัติตามธรรมสันโดษและความมักน้อยจะทรงชี้พิปคดอดใหม่ บางครอบครัวมีลูก

มาก ญาติ มิตรเพื่อนฝูงมาก ถ้าหากได้น้อยไม่พอกินพอใช้จะไม่เดือดร้อนแก่ครอบครัวเห็นนั้นหรือปู่ ส่วนครอบครัวที่มีลูกน้อยคน ผู้เกี่ยวข้องที่ควรเลี้ยงดูมีน้อยก็พอทำนาไม่เดือดร้อน โปรดชี้แจงให้ หายข้องใจด้วยเด็ด

ตอบ ธรรมท่านไม่ได้สอนให้คุณที่เกี่ยวอ่อนแอกห้อแท้เหลว ในการงานเพื่อหารายได้มามาเลี้ยงตน และครอบครัว แต่ท่านสอนให้มีความขันหม่นเพียรและอดทน ไม่เลือกงานอันเป็นที่มาแห่งผล เพื่อ รายได้เพียงพอ กับความเป็นอยู่ใช้สอยไม่ฝิดเคือง ท่านสอนว่า จงเป็นบุคคลที่ถึงพร้อมด้วยความ ขันหม่นเพียร หนักເเบาเบาสู้ไม่จับ ๆ วาง ๆ เทยา ๆ แหะะ ๆ ในการทำงาน 1 ได้สมบัติมากน้อย ให้มีการเก็บรักษาไม่จ่ายสุรุยสุร้ายแบบหาบอบเหตุผล ไม่ได้ 1 การเลี้ยงชีพในครอบครัวให้ พอเหมาะสมพอดี กับความจำเป็น ไม่ฟุ่มเฟือยจนเหลือฐานะและความจำเป็น 1 ไม่คบเพื่อนฝูงที่เป็นพาล ภลาญทรัพย์ ค่อยแต่จะกัดจะแทะจะเคี้ยวจะกลืนสมบัติและความประพฤติให้ลงเหวลงบ่อ 1 ธรรม ท่านสอนไว้อ่านย่างมั่นหมายทุกแห่งทุกมุม ถ้าเราไม่ค่าว่าເเอกสารกิเลสตัวอวลดีมาทำลายธรรมเหล่านี้ให้พินาศ นิบหายไป เราต้องตั้งตัวให้ด้วยความขันหม่นเพียร ด้วยการเก็บรักษาทรัพย์และจ่ายทรัพย์ตามความ จำเป็น ด้วยการเลี้ยงชีพพอประมาณ ไม่ฝิดเคืองและฟุ่มเฟือย ด้วยความไม่สมควรรักของในคนพาล สันดาน เดວความประพฤติเหลวแหลกแหวกแนว เราต้องเป็นคนดีมีผลจากทรัพย์และศีลธรรม ประจำตัว ไม่กลัวกรรมต้าน尼และคุกคามเหยียดหยาม โดยประการใด ๆ

ธรรมสันโถย คือความยินดีในสมบัติมากน้อยที่มีและอยู่ในความครอบครองของตน นี่ก็เป็น ความพอดีเหมาะสมสมอย่างยิ่งแล้วสำหรับมนุษย์ที่อยู่ร่วมโลกกัน คำว่าความยินดีในสมบัติที่มีอยู่ของตน นั้น แม่สมบัติจะมีมากกองเท่ากุเขา ธรรมท่านก็ไม่ได้ห้ามว่าไม่ให้ยินดี เพราะมากเกินไป แต่ห้าม ไม่ให้ยินดีและเสาะแสวงสมบัติที่นอกไปจากของมืออยู่ของตัวต่างหาก เช่น ไร่น่า ที่ดิน สมบัติสถาน ของตนมีเท่าไรก็ให้ยินดีเท่าที่มีเท่านั้น ไม่ให้ไปเที่ยวบินดีในสมบัติของคนอื่น ยิ่งเป็นเมียเขาด้วยแล้ว ถ้าไม่อยากหัวแบบอย่าไปแหยมเป็นอันขาด แม้แต่ปูองซังจะเป็นเพชรมาดฝ่าคน ได้โดยไม่คาดคิดมา ก่อนจะว่ายังไง ยังเหลือเพียงเส้นยาแดงเท่านั้นจะพันคอกนให้ขาดสะบันไดว์กีดกันรักทึ้งเป็นในตะราง ครั้งเขามาเป็นชักกับเมียปุนนั่ง จงทราบว่าไม่มีอะไรจะเด็ดขาดและเนียบขาดเท่าไก่คน เมื่อถึงเหตุการณ์ และเวลาอันเจียบขาดแล้ว ปูฯเคยประจักษ์กับตัวมาแล้ว ขณะนั้นจงเชื่อธรรมสันโถย ยินดีเฉพาะเมียผัว ของตัวเท่านั้น อย่าไปเยื่อไฝิกับเมียผัวของเขา ถ้าไม่อยากคอกขาดและเป็นผีไม่มีเจ้านะ ปูฯจะบอก ขัด ๆ อย่างนี้ ให้หลาน ๆ พากันจดจำธรรมสันโถยกับความมักน้อยในหญิงชาย ไปรักษาตัวและปฏิบัติ ตัวอย่างเคร่งครัดด้วยธรรมสองข้อนี้ อย่าให้มันดื้อได้เป็นอันขาด ยิ่ง อบปีจุต้า ความมักน้อยด้วย แล้วยิ่งหมายมากกับรา华สัญญาโผล่ในราคะตัณหา อิ่มไม่เป็นนำมานปฎิบัติ ธรรมนี้ท่านให้ยินดีเฉพาะ คู่รองคือผัว-เมียของตนโดยเฉพาะเท่านั้น ไม่ให้ยินดีໄไปกับชายอื่นหญิงอื่นเป็นอันขาด ธรรมท่าน

ช่วยรักษาหัวรักษาของเราราให้คงทนไปด้วยกัน ไม่ให้หัวกับคอพลัดพรากจากกันด้วยความมีคุณหวาน
เพราความมักมาก อย่างไม่มีวันอิ่มพอทำลาย

ปกติมนุษย์หญิงชายในโลก มีหลายป้า หลายใจ ก็มีปากเดียว ใจดวงเดียวันนั้นแล้ว แต่เมื่อกิน
ไม่เดือกร้าวกับมีร้ายปาก พันปาก อะไร ๆ ก็จะกิน ก็จะกิน อะไร ๆ ก็จะเอา ก็จะเอา ไม่มีคำว่าห้อง
เรามีท้องเดียว ปากชนิดตัณหาถือบังเหียนกระดูกเชือกนี้มัน ไม่สำนึ้งถึงห้อและเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น มี
แต่จะกินให้สมอย่าง ปากค่าให้สมกับความเคียดแค้นโนโหท่าเดียว ใจก็มีใจเดียวันนั้นแหละ แต่
ความคิดความอยากรู้นักดันให้แตกແนงออกไปเป็นหมื่นเป็นแสนใจ จนไม่สามารถกดเลือกได้ว่า
ความคิดนี้เป็นดี ความคิดนี้เป็นชั่ว เพราะมันกลมกลืนกันจนมองหาตัวจริง ใจจริงไม่เจอนั่น จึง
ต้องนำธรรมสองข้อคือ มาปิดปาก ปิดใจ ไม่ให้มันดื่นวนบนทุกข์มาพาตนและครอบครัว เพราะไฟ
ตัณหานี้ร้อนมากยิ่งกว่าไฟอื่นใด ร้อนเข้าถึงตับถึงปอดถึงหัวหัวใจ เครื่องในพังทลาย เพราะมันไม่อาย
ลงสัย หลาน ๆ งงง่าไว้ให้ถึงใจ ปฏิบัติให้ถึงความจริงของธรรมสองข้อนี้ จะพาันอยู่ด้วยความ
สงบสุขเย็นใจทั้งครอบครัวผัว-เมีย ลูกเล็กเด็กแดง สถานที่อยู่ สมบัติ เงินทอง ลั่งของใช้สอย จะเย็น
ไปตาม ๆ พ่อบ้านแม่เรือนที่เป็นคนดีมีธรรมประดับใจ

ตาม หลาน ๆ พ่อใจธรรมสองข้อนี้มาก ประทับใจจริง ๆ อย่างให้คนอื่น ขาดฟังบ้าง จะได้ธรรมนี้
ไว้ป้องกันตัวในเวลาฉุกเฉิน เพราะเรื่องคนหลายปาก หลายใจนี่บันทวนมีมาก ถ้าไม่มีธรรมนี้เป็นยา
ประจำบ้านก็น่ากลัวมากพัง เพราะหวัด...นี่ชุกชุม ไม่มีถูกคลาด脱落เพศวัยเลย ต่างดึงหน้าดึงตาส่างเสริมหวัดประเภท
หน้าด้านสันดานเลวนี้อย่างออกหน้าอกตา แฉมยังว่าเป็นเกียรติอีกด้วย ลึงเหล่านี้ระบาดทั่วเดินแคน
แบบไม่มีสถานที่ก้าวเวลาเหลืออยู่แล้วทุกวันนี้ นำวิตกต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันจริง ๆ เนพะเด็กวัยรุ่น
นั้นนำวิตกและน่าสงสารมากที่จะกลายเป็นเด็กเกราะไปตามโรคพรคันนี้กันเสียหมด จึงอุดกิจไม่ได้มีอ
ได้ฝังธรรมสองข้อนี้จากปู่แล้ว แล้วจะแก้ไขอย่างไรจึงจะมีผลดีต่อผู้ใหญ่และส่วนรวมตลอดเด็ก ๆ ที่
รากับว่าเตรียมพร้อมเพื่อจะลงเหวลงบ่อถึงกันอยู่แล้วเลานี้ ปู่โปรดด้วย

ตอบ ใจที่หมุดคุณค่าในธรรมที่มีคุณค่ามาก ยอมทำได้ทุกอย่างบรรดาสิ่งต่ำทรายทั้งหลายโดยไม่
สะทกสะท้าน เวลาผลของความต่ำทรายเกิดก็ไม่สะทกสะท้าน เกิดได้กับบุคคลทุกชาติชั้นธรรมะและ
เพศวัย ไม่เลือกว่าเป็นบุคคลเช่นไร เกิดได้ทั้งนั้นไม่ลำเอียง ขอแต่ทำลงไปเท่านั้น ผู้จะแก้โรคหมด
คุณค่าเหล่านี้ก็คือคน ธรรมเครื่องแก้ที่ท่านสอนไว้ก็มีอยู่กับทุกคนที่จะนำมาแก้ ไม่มีอะไรผู้ใด
ได้เบริญเสียเบริญ ถ้าตัวผู้ทำไม่ยอมเสียเบริญให้ตัวเองเพราความไม่เอาไหน ความไม่สนใจแก้สิ่ง
ต่ำทรายที่เกิดที่มีอยู่ภายในตนเสียเท่านั้น ถ้าอย่างนั้นก็ไม่มีใครช่วยได้ แม้พระพุทธเจ้าก็ไม่ทรงช่วย
ได้ อย่าว่าแต่ปู่ที่พูดนำถ่ายฟุ่งปากและอยู่ขบวนนี้เลย เอาอย่างนี้ก็แล้วกันเมื่อช่วยไม่ได้ ก็จงหันมา
มองตัวเอง ช่วยตัวเองอย่าให้เสียไปกับสิ่งไม่ดีทั้งหลายที่เขาเสียกัน

ตาม ก็น่าจะเป็นอย่างนั้นปู่ ตกองกีไม่พ้นคำว่า “ตัวใคร ตัวเรา” อญู่โดยดีแหลก ซึ่งก็น่าจะขัดต่อธรรมที่สอนให้มีเมตตากรุณาต่อกัน หรืออูมีความเห็นอย่างไรก็สุดแต่จะโปรด

ตอบ เมื่อเขาไม่ยินดีกับการช่วยเหลือ ก็ยังจะหน้าด้านไปช่วยเขาอยู่หรือ มีธรรมหน้าด้านให้คนเมตตาหน้าด้านนำไปช่วยเขาใหม่ล่ะ ถ้าไม่มีอย่าหาญทำ กิเลสตัวหายน ๆ จะหัวเราะเอาจะว่าปู่ไม่บอก

คุณไข่เต็มโรงพยาบาล หมออช่วยไว้ได้ทุกคนใหม่ ยังมีรายเลือดออกตามไปต่อหน้าต่อตาหมอน ใจได้เรื่อมามิใช่หรือ โรคที่ทำให้คนตายต่อหน้าหมอนนั้น มันฟังเสียงหมօเสียงยาเมื่อไร แล้วเมตตาเราเก่งกว่าพระเมตตาของพระพุทธเจ้าเชียวหรือจึงจะสามารถช่วยใคร ๆ ได้ทั่วโลกทั้งที่เขามิสันิกับการช่วยเหลือใด ๆ เลย นี่แหละหวาน ที่สัตว์ไม่ไปนิพพานกับพระพุทธเจ้าก็ เพราะเหตุนี้ พิจารณาเอง เดชะอย่าให้แจงไปมาก ปู่แก่แล้ว มีแต่ลมหายใจแบนมา อยู่ท่านนั้นเอง

ตาม ขอบพระคุณปู่มาก ที่นี่หวานพอเข้าใจวิธีปฏิบัติต่อตัวเองและผู้อื่นได้พอดี ภานุ ยอมรับผิดที่ห่วงคนอื่นมากเกินเหตุผลอธรรมธรรมที่ควรเป็นไปได้และเป็นไปไม่ได้

พุดมาถึงตอนนี้ก็ทำให้สงสารปู่คลอดครูนาอาจารย์ทั้งหลายที่ท่านอุดส่าห์เมตตามะนำสั่งสอนทั้งที่บังครึ้งสุขภาพไม่ค่อยดี ยังอุดส่าห์ต้อนรับสั่งสอน แต่คนที่ไปหาท่านมีหลายประเภท หลายนิสัย หลายความต้องการดังที่ท่านว่า นานาจิตตั้งนั้นแล

ตอบ ใช่ บางพวกก็ตั้งหน้าตั้งตาไปหาศึกธรรมจริง ๆ ที่น่าสงสาร แต่บางพวกก็พากันไปเที่ยว ตามสถานที่เปลี่ยนอารมณ์ในวัด แล้วก็เที่ยวสุนัข ปูดคุยกันไม่ยอมปาก ปล่อยตามอารมณ์ ส่งเสียงอึกทึกครึกโกรมทั่วบริเวณวัด จนลืมคิดว่าที่นั่นเป็นวัดและมีครูอาจารย์พระเณรบำเพ็ญธรรมอยู่ที่นั่น ท่านอาจรำคาญได้ คิดแต่ความสนุกสนานรื่นเริงไปตามลักษณะของตน บางพวกก็ไปด้วยเสียงเล่าดีอ้วว่าท่านเก่งทางนั้นทางนี้ แล้วก็ตื่นข่าว พากันไปเพื่อได้ของดีจากท่านมาอวดกัน เมื่อไปกราบกวน ขอนั้นขอนี้ท่าน เมื่อท่านบอกว่าไม่มี ก็ดีรื้นเสียงท่านว่า ท่านมี แล้วเข้าซื้อจนน่ารำคาญ เมื่อไม่ได้ดังใจ บางรายก็พาลทะเลกับพระแล้วกลับไป ก่อนไปก็พูดพึงท้ายในลักษณะบ้าหูบ้าหู แห้งต่าง ๆ ว่า ต่อไปจะไม่มาเหยียบวัดนี้อีกจนวันตาย พระอะไรอย่างนี้ ขออะไร ๆ ก็ว่าไม่มี ๆ จะห่วงไว้กินสมบัติอะไรไม่รู้ ตามธรรมชาติของพระผู้มีธรรมประจำใจอยู่แล้วท่านไม่เห็นอะไรยิ่งกว่าธรรม ตลอดอริยบุคคลท่านคิดฝึกให้ไกรธรรมอยู่โดยสม่ำเสมอ ไม่สนใจและผลอุผลคิดไปโน้นไปนี่ ว่าคนนั้นจะมาหา คนนี้จะมาเยี่ยม จะมาหรือไม่ก็เป็นเรื่องเป็นอัชญาศัยของแต่ละคน ท่านไม่กังวลกับอะไรมากกว่าการแสวงหารธรรมด้วยการปฏิบัติ มีเดินทางบ้าง นั่งสมาธิภานุบ้าง ยืนรำพึงใน

ธรรมทั้งหลายบ้าง ให้สติอยู่กับตัว ไม่ปล่อยใจให้เลื่อนลอยไปตามอารมณ์ ท่านมีความสำรวมระวังอยู่ทุกอริยานตนออกจากหลับเท่านั้น นอกจากนี้เป็นท่าแห่งความเพียรเพื่อละกิเลสแลกของทุกข์ทั้งมวล โดยตลอด ท่านจึงไม่ต้องการสิ่งรบกวนต่าง ๆ

ตาม ที่เขามาหาปู่ มีหลายพากดังปูเล่าเรื่องของคนมาวัดท่า ๆ ไปหรือเปล่า

ตอบ ทำไมจะไม่มี มีดังที่เล่าให้ฟังนี้แหละอย่างพูดว่าแทนทุกวันไป บางพากก็มาขอบัตรขอเบอร์ เวลาพูดขอรอดพูดธรรมให้ฟังเขาไม่สนใจ ค่อยแต่จะจับเอาไปตีเป็นเบอร์กันเท่านั้น พากนี้พากแสร้งความร่าร้ายในทางลัด อย่างเป็นเศรษฐีเงินล้านด้วยการถูกบัตรถูกเบอร์ อรรถธรรม นุญ-นาปอจะไม่สนใจ บางพากก็แบกคัมภีร์มาที่ขวายไม่พระให้ขัน ถือว่าตนรู้หลักนักประชญ์ Laudophotawat แต่ส่วนมากมักไม่กล่าวบ้าง เพราะความท่านงดงามว่าเรียนรู้มากรู้หมด ทำได้รู้ไม่ว่าตนกำลังเป็นซังใหญ่ที่ถูกกิเลสตัวเย่อหึงของหองคำว่าคอมมาเป็นเครื่องมือถือเป็นพาหนะนั่งบนตะโพงหลังมาวดีอวดเก่ง กับพระ พระแม่แสงโกล่าบก็รู้ได้ เพราะท่านถูกกิเลสต่อสู้กับกิเลสด้วยความเพียรอยู่ทุกเวลา ไม่ลดละ มีสติปัญญาเป็นเครื่องมือสอดส่องและทำลายข้าศึกบนหัวใจ ไม่ก้มหัวลงให้มันขึ้นนั่งอย่างง่ายดาย เมื่อเห็นกิเลสนั่งบนหัวใจก็ตาม มาวดี อวดเด่น อวดมั่ง อวดมี อวดผลิต หรืออวดอะไรก็ตาม อันเป็นเรื่องของกิเลสของตัว ท่านจึงอดสั่งเวชอยู่ภายในไม่ได้ ส่วนมากคนไปวัดมักจะไปคุณและขับผิดพระ ไปขอให้คณะพระและค่อยตัดคณะแนบพระด้วยธิกิจารติพระ ชุมพระว่ารักนั้นเป็นอย่างนั้น องค์นั้นเป็นอย่างนั้น แต่ไม่สนใจค่อยสอดส่องดูตัวเองว่าดีหรือชั่วประการใดบ้าง ไม่ค่อยติเตือน ออกจากหัวเรื่องป่า ๆ เลื่อน ๆ มาชุมตัวเองให้เบาไว้ดีและนับถือกันไป罠 ๆ แล้ว ๆ คนเราถ้ามีการสังเกตสอดส่องความประพฤติชั่ว-ดีของตัวบ้างย่อมมีที่ดักแปลงแก้ไขให้เป็นคนดี เป็นที่ควรพนับถือ ของผู้อ่อน ได้อย่างน่าชื่นและสนิทใจ บางพากก็แต่งตัวฟิดปั่งรัดกุมเต็มอัตราศึก มองเห็นหมัดกระทั้งบนนั่งพับเพียบชาวพุทธทั้งหลายไม่ได้ จะลดอัตราศึก คือ การเกงแตกระเบิด เป็นอันตรายดูไม่ได้ เพราะพิสครารเกินมนุษย์ เมื่อแต่งเติมยกแห่งอัตราศึกแล้ว คุกคามจะทำทางรวมกับจะเหาะบินทั้งที่ไม่มีปีก นี่แลหลานกิเลสมันทำคนให้ผิดปกติและพิสครารเกินมนุษย์มนาเทวดาทั้งหลายอย่างนี้ หลาน ๆ ลูกชาวพุทธจะพาคนทำความเข้าใจกับมัน ໄວ่เสนออย่างลีมตัว ไม่จึงเราต้องเป็นเครื่องมือให้มันขึ้นชี้ร้าว กับယุดยานพาหนะหรือราศีกตาเคลื่อนที่โดยไม่อาจสงบสัย

ปูนี้เกิดมานาน กิเลสขึ้นชี้รีดบันหัวใจนานนาน การต่อสู้กับมันมาก็นานและหนักมากแทบไม่มีอะไรเทียบเท่าเสมอได้ในบางครั้ง จึงพอร์รู้เรื่องวิชาการลวงของมันได้บ้างพอมาเล่าให้ลูกหลานฟังเพื่อเป็นคติและพยายามจำจดมันบ้าง แม้ยังมีกิเลสเช่นเดียวกับคนทั่วไป แต่ความมีธรรมแทรกในใจอยู่บ้างก็ยังมีหริ-ໂอตตปัปธรรมคนเรา ไม่ปล่อยตัวแบบลูกโป่งบนอากาศโดยถ่ายเดียว ไม่ทราบจะตกทิศทางใดไม่มีจุดมิหมาย นั่นมันเกินไปสำหรับมนุษย์ที่โลกถือว่ามีศักดิ์ศรีสูงกว่าสัตว์

จะพา กันพยาภรณ์ระมัดระวังตัว สมกับเราเป็นผู้รับผิดชอบเรา สมัยนี้สิ่งที่จะทำให้เสียคนมีมาก จนพรพรรณไม่จบ ซึ่งช่างหลังไหหลอกเข้ามาทุกทิศทุกทางจากทั่วโลก คนที่เขานำมาสิ่งทำลายมนุษย์ ผู้ไม่เหลามาแยกจ่าย เขาได้เงิน แม้ในเวลาจะต่ำๆ ธรรม แต่เขาเก็บไม่เคยสนใจกับความต่ำความสูงยิ่งกว่า สิ่งที่ขาดดองการอยู่แล้ว ขณะนี้คนโง่จึงเลี้ยงเปรี้ยบและเป็นเหี้ยของคนคลาดคร่าไปไม่อาจมีอะไรมาแก้ ให้ตกไปได้ นอกจากผู้มีธรรม คือ สติธรรม ปัญญาธรรม ซึ่งเห็นถึงความคลาดของโลกอยู่มากจน เทียบกันไม่ได้เป็นเครื่องหลบหลีกผ่อนคลาย สิ่งทำลายจิตใจและสมบัติให้เสียนั้น สังเกตดูก็รู้ว่าเห็น เพราะมีเต็มไปหมดแม้ในป่าในเขารอย่างแต่ในบ้านในเมืองที่มีคนมากเดียว ขอแต่คุณมีอยู่ที่ไหนสิ่ง ทำลายเหล่านี้ต้องมีอยู่กับคนจนได้ ทั้งนี้พระคนไปเสาะแสวงหามันมาเอง สิ่งเหล่านี้แสดงออกได้ หลายทาง โดยคนโง่อย่างพวกเราน่าจะทราบได้จากภาพเดลินและเคลิมหลับไปกับเพลงกล่อม ของมัน เพราะมีมากต่ำจากพรพรรณไม่จบ ลบล้างไม่ลงเนื่องจากความชอบและติดใจมีมาก สิ่ง ดังกล่าวมานี้บางอย่างเก็บหายาโนน และลดหลั่นกันลงมาจนถึงขั้นสุภาพะเอียดลอสามารถกล่อมได้ ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก ๆ ทำให้เสียคนได้ตามส่วนของมันและวัยของผู้ถูกกล่อมมีอยู่ทั้งที่ลับและที่เปิดเผย ธรรมดาว่า ๆ ไปโดยไม่อาจคิดว่ามันเป็นภัยหรือมีส่วนเป็นภัยต่อส่วนรวมไม่มีประมาณ ผู้นำสิ่ง เหล่านี้เข้ามาส่วนมากมักมีแต่ผู้มีปัญญาหาเงินในทางนี้ ตลอดผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่แทบทั้งนั้น ตาสี ตาสา ไม่มีปัญญาแสวงหารามาได้เหละ ขณะนี้ ปูจึงวิตกอนาคตของลูกหลวงบ้านเมืองว่าจะเป็นไป อย่างไร เมื่อการฟื้นฟูกับการทำลายไม่สมดุลกันดังที่รู้ ๆ เห็น ๆ อยู่นี้ ส่วนมากมักมีแต่การทำลาย เพราะเป็นสิ่งที่ชอบและทำได้ง่าย ไม่ว่าสิ่งใดเมื่อชอบใจย่อมทำได้ง่ายแม้สิ่งนั้นจะทำยากเหมือนสิ่งใด งานทั่ว ๆ ไปก็ตาม ทั้งนี้มันขึ้นอยู่กับจิตใจเป็นสำคัญ ถ้าลงใจได้ชอบและติดพันในทางใด สิ่งใด หรือผู้ใดแล้ว การใกล้ชิดติดพันและการกระทำหากเป็นคู่คี่ยังคู่ควรกันไปเอง เอาละปูเนื้้อย ขอ พักผ่อนบันธ์ที่ราเต็มแก้แล้ว

วันนี้เพื่อน ๆ พามาเยี่ยมปู่ ทราบกิตติศัพท์กิตติคุณของปู่พุ่งจรรมานาแล้ว เมื่อมีโอกาส ได้มายาทำงานทางนี้ เพื่อนเห็นว่าเป็นคนชอบชัมมะชัมโนเลยชวนมา จึงได้มีวาระมากราบปู่ มหาทำงานอะไร ปู่ตาม ตามแต่จะได้งานทำ ส่วนมากก็ชอบทำงานสูงบ้างนั่นแหละปู่ ปู่ ตาม งานอะไรที่สูงนั่น งานราชการแผนกต่าง ๆ ที่นิยมกันก็งานที่กินเงินเดือนหลวง นับแต่เป็นครู สอนนักเรียนขึ้นไปจนถึงนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นงานสูงส่งและมีเกียรติมาก นั่นแล้วที่นิยมกันว่าเป็นงาน สูงและสูงส่งมาก เพราะเป็นงานเด่นในแต่ละวัน

ปู่ ในหลักธรรมทางพุทธศาสนาที่ท่านนิยมกันมาประจำแต่เดือนว่าเป็นงานสูงส่ง งานมีเกียรติ สูง ได้แก่งานที่ทำและการแสวงหาด้วยความสุจริตยุติธรรมไม่หล่อไม่โกง ไม่ฉกฉกปล้นจีกดีรีด ใจ คดโกงใคร ไม่ครอบปั้น น้อร้ายภูรีเบียดบังหลวง เหล่านี้จัดว่าเป็นงานสะอาดเป็นงานสูงส่ง เป็นงาน มีเกียรติเป็นคนมีเกียรติสูงแม้ตาสีตาสาทำไร่ทำนา ทำสวน คราดไร บุดดิน พื้นไม้ หาพื้น เผาถ่าน หมายถือเป็นงานสูงส่ง เพราะทำด้วยมือสะอาด ทำด้วยความสุจริตยุติธรรม ไม่เบียดเบียนทำลายผู้ใด ใคร ๆ ไม่รังเกียจ ไม่เกลียดชัง นอกจากเห็นใจและสงสารไปตาม ๆ กัน หลวงน่าจะคิดผิดไป เพราะ

ไม่แหะแห้งงานว่างงานได้เป็นไปเพื่อถูกหรือเพื่อผิด งานได้เป็นไปเพื่อสุจริตบุตธรรม หรือเป็นไปเพื่อทุจริตผิดใจมนุษย์และทำลายชาติบ้านเมืองการแยกงานดังปู่พูดไว้เบื้องต้นนั้นก่อนชิ宦าน งานคดโกงริดไก น้อรายภูรับงหลาเป็นต้นนั้น คืองานต่า งานไม่สะอาด งานสกปรกรกเก้าอี้ งานเบียดเบียนทำลายงานที่คนรังเกียจทั้งแผ่นดิน งานทำลายสมบัติและจิตใจมนุษย์ หนักไปกว่านั้นก็เป็นงานทำลายชาติให้ล้มลง มิใช่งานที่สูงส่งและนำชนชาติสร้างรุ่งเรืองไว้เลย ความจริงโลกเขาไม่นิยมหรอกหากแต่ผู้สกปรก เพราะมือและใจไม่สะอาดเขานิยมกันเองต่างหาก

ตาม ทำไม่โลกจึงนิยมรักขอบกันนักหนาว่า งานราชการเป็นงานสูงส่ง เป็นงานมีเกียรติยศ ข้อเดียงเล่าญี่

ตอบ อันงานราชการตามหลักปกครองนั้นสูงส่งและมีเกียรติยศข้อเดียงจริงแต่ผู้ทำงานในวงราชการเป็นสำคัญเพราะมีทั้งคนดีคนชั่ว คนมีสะอาดและมือสกปรกสับปันกันอยู่ในวงราชการนั้นชิ宦านถ้าผู้นั้นทำไม่ถูกตามหลักปกครองแห่งกฎหมายบ้านเมือง ก็ไม่จัดว่าผู้นั้นสูงส่ง มีเกียรติยศข้อเดียงตรงข้ามประชาชนเรียกว่าเป็นผู้ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ประชาชนมองความไว้วางใจให้ ยังกลับทำลายสมบัติและจิตใจประชาชนได้ลงคอ จะเรียกว่าสูงส่งได้อย่างไร นอกจากเขายังเรียกคนประเภทนั้นว่า ยักษ์ทำลายชาติอยู่ในวงราชการที่มีเกียรติที่น่าเสียดายให้คนสะอาดมือดีรองเท่านั้น คนที่ทำงานสุจริตไม่คิดคดทรยศต่อหน้าที่ต่างหากเป็นผู้สูงส่งและมีเกียรติยศข้อเดียงในวงราชการงานแผ่นดิน หลานต้องเข้าใจตามธรรมที่ปู่อธิบายนี้แล้วที่ไหน งานใด ถ้ามีรายได้เลี้ยงตัวให้ทำเคิด อย่าเป็นคนเลือกงาน ผลรายได้จะฝีเด็ก็องไม่คดล่องตัว จะเกิดความอุดอยากขาดแคลนหากินไม่ทันกับปากกับห้องท่องที่รับกวนอยู่แบบตลอดเวลา ควรรีบหางานที่บริสุทธิ์สะอาดทำ จะไม่เป็นคนว่างงาน ปากห้องจะว่างงานไปด้วยแล้วจะเป็นทุกข์แก่เรานั้นแล

ตาม ปู่เวลาคนตายทำไม่ดีองนิมนต์พระมาสวัต กฎสา มาตรฐาน บังสุกุลให้เมืองไทยเรามีทั่วประเทศไม่สวัตไม่ได้หรือ หลานสงสัย ต้องขอประทานโทษถ้าเป็นความเข้าใจผิด แต่หลานมิได้ปักใจว่าที่ทำนั้นไม่ถูก เป็นแต่เพียงลงสัญจีกรรมเรียนถมปู่พอเข้าใจในเรื่องราวด้วยสัมภาระท่านนั้นเอง

ตอบ "ไม่สวัตก็ได้" ให้กระทำโดย คนที่เขาไม่นับถือศาสนาพุทธเราเขายังไม่เห็น สวัต กฎสา มาดิกา เวลาคนตาย

ตาม สวัตเพื่ออะไรญี่

ตอบ สวัตให้บุญคนตายยังไงเล่า เวลาคนนั้นมีชีวิตอยู่เขายังคงทำบุญ เวลาเขายตายแล้วญาติ ๆ กลัวเขากันรัก ก็ช่วยนิมนต์พระมาสวัตส่งบุญให้เขา บางทีอาจพันนรักได้

ตาม แนวใจใหม่ล่าปี ว่าเขาจะได้บุญจากญาติ ๆ ทำส่งให้ไม่ตกรอก

ตอบ แนวหรือไม่แนวก็ เพราะความรักสงสารกัน จำต้องทำเพื่อไว้ดีกว่าปล่อยตามบุญตามกรรม

ตาม ในครั้งพระพุทธเจ้า เวลาคนตายแล้วนิมนต์พระไปสวัสด กุสลา มาติกา ดังนี้ใหม่นี้

ตอบ มี แต่ท่านไปปลุกกรรมฐาน พิจารณาหากศพที่ตายแล้วเป็นอสุกะอสุกัง ทุกข อนิจ อนดุ ตา เกิดมาแล้วต้องตาย ไม่จริงยังไงน กลายเป็นชาติเป็นศพเปื่อยเน่า腐พังหาสาระแก่นสารไม่ได้ แล้วนึกน้อมเขามาสู่ตัวว่าจะต้องเป็นเช่นเดียวกัน เพื่อได้สติปัญญาจากชาติพนั้นไม่ประมาท บางรายได้สำเร็จมรรคผลพระการพิจารณาหากศพนั้นก็มี ท่านจึงสอนให้พระไปเที่ยวกรรมฐานตามป่าช้า ซึ่งถือเป็นธุดงคัวตรเรื่องมาจนปัจจุบันนี้ นี่มีในธุดงค์ 13 ข้อ คันดูก็ยังได้

ตาม ทุกวันนี้ไม่เห็นพระไปเยี่ยมป่าช้าดังครั้งพุทธกาลท่านทำกัน เห็นเฉพาะเวลาคนตายแล้วเขานิมนต์ท่านมาสวัสด กุสลา มาติกา เท่านั้น

ตอบ ถึงไม่ปรากฏเห็นก็ยังมี พระธุดงคกรรมฐานท่านทำเป็นประจำมีได้ขาด แต่ท่านมิได้เที่ยวประกาศให้ใคร ๆ ทราบ เนื่องจากเป็นงานของท่านโดยเฉพาะ มิใช่งานสวัสดกินข้าวต้มบนตามที่เขา尼มนต์เวลาคนตายนั่น

ตาม สมัยนี้ยังมีพระไปกรรมฐานป่าช้าอยู่หรือปี นึกว่าหมดสมัยไปแล้ว

ตอบ สมัยนี้อะไร เอาอะไรมาพูด ธรรมมีสมัยเมื่อไร นอกจากพากบ้าสมัยดีนั้น จึงจะอุตติพูดว่าเที่ยวป่าช้าหมดสมัยไปแล้ว พระธุดงคกรรมฐานท่านมิใช่บ้าดีนั้นสมัย อายุมาพูดในที่นี่เดียว พระธุดงค์จะแตกวัดกันเสียหมดจะว่าไม่บอก โน่นไปพูดกับพากบ้าดีนั้นสมัยด้วยกันโน่น

ตาม โอ้โซ ตายจริง หลานพูดผิดไปต้องขอประทานโทษมาก ๆ ด้วยปูมันหลุดปากออกมายังไง อันสมัย ๆ บ้า ๆ นี่ มันชินปากชินใจจึงหลุดออกมาย่างจ่ายราวกับไม่ได้คิด คล่องปากจริงสิ่งที่ไม่ให้คิดลงอย่างนี้ บทพานั่งหวานา พุทธ ไม่เห็นได้เรื่อง คงแต่จะคิดไปร้อยแปด น่าโนโหจริง ๆ ขอประทานโทษช้อนถามเรื่องสาวด กุสลา มาติกา อีกเล็กน้อย นั่น มีความหมายว่าอย่างไรปี

ตอบ มีความหมายได้หลายอย่าง การสวด กุศล มาติKA ถือเป็นคติตัวอย่างมาจากพระพุทธองค์ เสด็จโปรดพระมารดาชั้นดาวดึงส์สวรรค์ ขณะนั้นเวลาคนตายจึงนำธรรมที่พระองค์เคยสอนโปรดพระมารดาสวดให้แก่ผู้ตายในสมัยนั้นเป็นธรรมเนียมเรื่อยมา

ถาม เวลาตายไม่สวดธรรมนี้จะขัดข้องประเพณีของชาวพุทธเราไหม

ตอบ น่าจะไม่ขัดข้องถ้าจิตของศพไม่ขัดข้องตัวเองว่าไม่ได้ทำดังชาวบ้านเขาทำกัน ส่วนผู้ตายไม่มาเกียร์ขึ้นทั้งจะสวดหรือไม่สวด เพราะหมดหนทางจะมาแสดงตน

ถาม เวลาพระท่านสวด กุศล มาติKA ให้ ผู้ตายจะได้รับไหมปู

ตอบ ปูยังไม่เคยตายและยังไม่เคยมีกรรมสวด กุศล มาติKA ให้ปู จะไปรู้อย่างไรว่าได้รับหรือไม่ได้รับ ถ้าถามเก่ง ๆ อย่างนี้ก็ไปตามผู้ที่เข้าตายแล้วดูซิว่าเขาได้รับไหม แล้วค่อยนานอกปู

ถาม อีกแล้วปูนี่ รวดเร็วจริง หลานกีเซ่อจริงหาดามไม่เข้าร่อง ความจริงคิดจะถามว่าในธรรมท่านบอกว่าผู้ตายได้รับไหมต่างหาก

ตอบ ในธรรมท่านมิได้บอกไว้ว่า เวลาคนตายแล้วให้ไปสวด กุศล มาติKA ให้บอกแต่การทำบุญอุทิศส่วนกุศลถึงผู้ตาย ผู้ตายที่ควรได้รับกุศลท่านของญาติที่อุทิศให้ก็มี ไม่อยู่ในฐานะจะรับได้ก็มี

ถาม ที่รับผลบุญของญาติไม่ได้ เพราะเหตุไรปู

ตอบ เพราะฐานะที่จะได้รับไม่อำนวย เช่นผู้ตายไปเกิดเป็นมนุษย์ เป็นสัตว์เดียรจchan เป็นproto 11 จำพวก และไปสวรรค์ นิพพาน เสียก็ไม่ใช่ฐานะจะมารับ

ถาม จำพวกไหนที่มารับได้ปู

ตอบ จำพวกปรหัตตปวีปีproto จำพวกเดียวที่อยู่ในฐานะมารับได้ นอกจากนั้นไม่ปรากฏ

ถาม ถ้าญาติถาวรท่านอุทิศให้ผู้ตายแต่ผู้ตายมารับไม่ได้ บุญที่ญาติอุทิศจะตกแก่ใครดีปู

ตอบ บุญจะไปตกแก่นักโทษในเรือนจำได้อย่างไร ก็ต้องตกเป็นของผู้ทำอยู่โดยเด็ดขาด เพราะบุญเป็นธรรมชาติจะอียดอ่อนมากเกินกว่าความคิดความเห็นเดาจะตามรู้ตามเห็นได้ ดังนั้นท่านจึงสอนให้ทำบุญเสียแต่เมื่อยังมีชีวิตอยู่ บุญจะได้ติดตัวไปด้วย ไม่ต้องหวังพึ่งไกรอันเป็นของไม่แน่นอน

ตาม ที่นิมนต์มาสวด กุศลา มาติกา นั้นมีผลอย่างไรแก่ผู้ตายบ้างนี้

ตอบ อย่าว่าแต่ผู้ตายจะได้รับผลจากการสวด กุศลา มาติกา เลย แม้คนเป็นที่นั่งห้อมล้อมอยู่ด้วย ขวดเหล้าในบริเวณนี้ ไม่สนใจกับการสวด กุศลา มาติกา ของพระ ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไรขึ้นมา การสวดต่าง ๆ ก็สักแต่สวดแต่ทำไปอย่างนั้นเอง ไม่ผิดอะไรกับกบุญทองพูดว่า “แก้วเจ้าชา” ส่วน แก้วเป็นอย่างไรก็ไม่สนใจทราบต่อไปจึงน่ากลัวศาสนาจะกล่าวเป็นเครื่องมือของโลกไปหมด ไม่มี ธรรมคือความจริงแห่งอยู่เลยในพิธีต่าง ๆ จะมีแต่ประเพณีตามใจชอบเกลื่อนไปหมดนั่นแล เอาละ ตามมากตอบไปมากเขากะว่าปูเป็นบ้ากันทั้งเมือง เรื่องก็จะไปกันใหญ่

ตาม ปูครับพากหลานมากทราบเขี่ยมปู เพราะได้ยินกิตติศัพท์เกียรติคุณปูมานานแต่จะไม่ขอรบกวน อะไรมาก มีข้องใจอยู่อย่างหนึ่งที่เคนเขาว่า “ตายแล้วสูญ” ไม่ได้เกิดเป็นอะไรต่อไปอีกเลยตลอดไป ความจริงที่ศาสนาสอนไว้เป็นอย่างไรปู

ตอบ คัมภีร์กิเลสสอนไว้ว่า นาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สรรษไม่มี นิพพานไม่มี สัตว์ทั่วโลกชาตุตายแล้วสูญลืมโดยประการทั้งปวง ไม่มีชีนส่วนเหลือเป็นสาระพอให้เกิดต่อไปอีกได้ เหล่านี้คือมีผู้ถูกมากมากต่อมากแล้ว และก็ได้ตอบไปมากต่อมากเช่นเดียวกัน

ในธรรมของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ ตรัสรสอนไว้เป็นแบบเดียวกันอย่างตายตัวว่า นาปมี บุญมี นรกมี สรรษมีและนิพพานมี สัตว์ทั่วโลกชาตุที่ยังมีกิเลสอวิชชารองใจ เวลาตายแล้ว ต้องเกิดอีกวันยังค่ำ เว็นพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ผู้ลืมกิเลสโดยลืมเชิงแล้วเท่านั้น นอกนั้นเป็น จำพวกตกอยู่ในแหล่งแห่งความเกิดแล้วตายแล่ตลดอดไปจนกว่าจะทำใจ ซึ่งเป็นที่ฟังของเชื้อแห่ง ภพชาติให้ลืมจากเชื้อนี้โดยลืมเชิงแล้ว จึงจะลื้นสุดยุติการเกิด-ตายอย่างหมดเยื่อไช ให้หลานเลือก เป็นเอօเอօ จะเอาคัมภีร์กิเลสที่ซื้อว่า “คัมภีร์แสนปลื้นปล้อนหลอกลงสัตว์” ก็ได้ จะเอาคัมภีร์ ธรรมที่ซื้อว่า “คัมภีร์เด็ดเพชรนำหนึ่งในการสังหารกิเลส” ก็ได้ หรือจะเอօเป็นคากาไว้กิเลสทุก ประเภท สรณ์ คุณามิ ขึ้นชื่อว่ากิเลสแล้วเราคุ้นชื่อหนักก็ได้ พุทธะ ธรรมะ สรณ์ คุณามิ ขึ้นชื่อ ว่าพระรัตนตรัยแล้วเราห้อมรับหมดก็ได้

ตาม ไอ้โซ คัมภีร์ของปูนี้พิสควรจริง เพิ่งได้ยินนี่เอง ไปเรียนมาจากไหนปู หลานไม่เคยได้ยิน โครงการมาก่อนเลย

ตอบ เรียนมาจากป้าเขาเข้า จากถ้ำ เสื่อมพา ป้าชา ป้าชฎา ซอกหัวย ริมชาร และจากความอดอยากร ขาดแคลน จากความเดนตายในการเยนการปฏิบัติตามคากาเหล่านี้ ไม่ใช่ได้มารอย่างสะดวกสบายดังผู้

มาเขี่ยมหั้งหลายที่ตามเอา ๆ ถ้าอย่างรู้ประจักษ์กับตัวเองไม่ต้องแบกความสังสัยอันหนักหน่วงต่อไป ว่าตายแล้วเกิดอีก หรือตายแล้วสูญ ก็ต้องปฏิบัติด้วยจิตภานาตามธรรมที่ท่านสอนไว้ เมื่อการปฏิบัติและผลสมบูรณ์แล้ว คำว่าตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญจะไม่นอกเหนือไปจากการพิสูจน์ด้วยข้อปฏิบัติไปได้เลย ต้องรู้ด้วยหินพระเป็นหนทางให้รู้ให้เห็นความจริงโดยตรง พระพุทธเจ้าແພพระอรหันต์ทั้งหลายเป็นจำนวนล้าน ๆ ล้านพิสูจน์จากธรรมปฏิบัติจิตภานาหั้งลืน ท่านจึงรู้ได้เห็นได้โดยไม่ต้องถามกันและกันใด แล้วนำธรรมเหล่านี้มาสอนโลก โดยผลัดเปลี่ยนกันมาจนถึงพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบันคือพระสมณโสดมของพากเรชาพุทธ ให้ได้กราบไหว้บูชาและปฏิบัติตามอยู่เวลาหนึ่ง จะส่งสัญญาไปไหน กิเลสเคลียหลอกโลกให้ส่งสัญญาและล่อมามากต่อมากและนานแสนนาน แล้ว ทำไมจึงไม่กันเมื่อหน่ายอิ่มพ้อในโถงของมันบ้าง พ่อได้มีมตางำปากเข้าสู่ธรรมดวงประเสริฐ เลิศในไตรภพ

ตาม ที่ว่าตายแล้วสูญนั้น เป็นกลหลอกหลวงของกิเลสหรือปู่

ตอบ ใช่ ร้อยทั้งร้อยล้านเป็นกลหลวงของกิเลสทั้งนั้น ธรรมท่านมิได้หลอกหลวงใคร นอกจากปลูกสัตว์โลกให้ตื่นจากหลับจากหลงไปตามกิเลสเท่านั้น ธรรมท่านไม่หลอกสัตว์ ธรรมท่านแมตตาสัตว์ ธรรมท่านจริงจังต่อสัตว์ผู้ทุกข์ยากอย่างให้ฟันทุกข์ฟันภัยถ่ายเดียว

ตาม การเกิด เกิดได้ทั่ว ๆ ไปหรือเกิดได้ในคนในสัตว์ชนิดเดียวปู่ เช่นเคยเกิดเป็นคนแล้วต้องมาเกิดเป็นคนชา ๆ อีกอยู่ทำงานองนั้น หรืออาจไปเกิดเป็นสัตว์อื่น ๆ กำเนิดอื่น ๆ เป็นเทวตา อินทร์ พรหมก์ได้ โปรดเมตตาด้วยปู่

ตอบ ตามแต่วิบากคี-ชั่วของสัตว์แต่ละรายทำไว้ผลักดันและหนุนค้ำให้ไปเกิดในกำเนิดต่าง ๆ ทั้งแต่แฉลุ owitzชาคือกิเลสตัวฝังลึกอยู่ในใจเป็นเชื้อพาให้สัตว์เกิดวิบากคี-ชั่วพาให้เกิดในกำเนิดต่ำสูง ทุกข์สุขมากน้อยตามกำลังวิบากนั้น ๆ สัตว์จะไปเกิดตามความต้องการของตนย่อมไม่ได้ ต้องไปตามวิบากคี-ชั่วเรื่อยมาและเรื่อยไปอยู่ทำงานองนี้ ถ้ามีบุญก็ไปสูงและเป็นสุข ถ้ามีบาปก็ไปต่ำและเป็นทุกข์ ถ้ามีบุญมากก็ไปสูงมากและสุขมากตามวิบากบุญ ถ้ามีบาปมากก็ไปต่ำมากและทุกข์มากตามวิบากบาปผลักไสไป

จงทราบให้ถึงใจ ปู่พุดอย่างถึงใจว่าวิชาในจิตนั้นแล เป็นตัวยืนโรงที่พาให้สัตว์เกิด-ตาย เกิด-ตาย vakเวียนไปมาไม่มีเวลาจบสิ้นลงได้ ถ้าอย่างจบสิ้นการเกิด-ตาย จงทำลายอวิชาภายในใจออกให้หมด เมื่อวิชาสิ้นชาติ การเกิด-ตายก็สิ้นชาติไปตาม ๆ กันอย่างไม่มีปัญหา แต่การตายแล้วสูญนั้น มันเพลงอัศจรรย์ของวิชาหากล่อมสัตว์โลกให้ตาบอดค้างหาก ไม่มีความจริงแม้ 1 เบอร์เซ็นต์ แฟรงอยู่เลย มันโภหก 100 เบอร์เซ็นต์แท้ ๆ จงจำจงเข็ดหัวใจในเพลงของมัน อย่าหาญไปลองถ้าไม่

อย่างตามอคตอลอคกับกลบจะว่าปูไม่บอก ปูส่งสารรีบบอกอยู่ต้อง ๆ นี่แหละ พิงนะ คำว่าตายสูญไม่มีอย่าเชื่อ อวิชา奥ุตรายมนต์โภหกสัตว์โลก แต่คำว่า ตายแล้วเกิด นั่นมีทั่วแคนโลกชาตุ พระธรรมท่านประภาศยืนยันเรื่อยมา จนเป็นที่ลงใจและมั่นใจ อย่ารวนเร เดี๋ยวอวิชาครัวไปต้มยำขากับน้ำพริก จะว่าปูไม่ดูดไม่คุ้วอาไว ปล่อยให้จมไปกับมัน เอาละพอกินพอใช้ขนาดนี้แล้ว ไป ปูเห็นอยู่

ตาม กรณารียนตามปูม้างเล็กน้อย ขอประทานโทยด้วยที่มารับความเวลาและชาตุขันธ์ปู เรื่องที่น่าให้สงสัยมีอยู่ว่า เมืองไทยเราเป็นเมืองพุทธศาสนา คนนับถือศาสนาพุทธอย่างน้อย 80% แต่ผลที่แสดงออกทุกสถานที่เวลา มีแต่ผลลบที่ขัดแข้งกับคนไทยที่นับถือพระพุทธศาสนา แต่ละวันเวลาแสดงออกแต่สิ่งไม่ดี เช่นการปล้นจี้ ล้วงกระเป้า ตะربัด ยกยก ตีซิจิ่งวิ่งราว คดโกง ริดไกด ร้อยแปด ล้วนเป็นของไม่ดีและขัดต่อศีลธรรมของชาวพุทธ จึงทำให้สงสัยว่า การนับถือศาสนาในนั้นนับถืออย่างไรกัน เรื่องถึงได้เป็นอยู่อย่างนี้ จะแก้ไขอย่างไรจึงจะตรงกับเป้าหมายของพุทธศาสนาที่มุ่งหมายให้ผู้นับถือเป็นคนดีมีความสงบสุขทั่วหน้ากัน กรุณาปูช่วยเมตตาชี้แจงด้วย

ตอบ คำว่านับถือศาสนา กับการปฏิบัติตามหลักศาสนาธรรมนั้นมันต่างกัน หานการนับถือนั้นคือความยอมรับว่าดี ไม่ขัดไม่แข้งไม่แข่งดีแข่งเด่น ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามความเทิดทูนไว้บนหัวหรือบนเตียงเก้าแม่จะปฏิบัติตามไม่ได้ แต่ที่ไม่นำกริยาที่แข็งกระด้างอาจอ้างว่าดีด้วยเก่งเข้าไปกล้ากรายศาสนา ยกศาสนาไว้บูชานหัวใจอยู่เสมอ นี่เรียกว่าความนับถือศาสนา ส่วนการปฏิบัตินั้นคือปฏิบัติตามหลักศีล หลักธรรมด้วยกายวาจา ไม่ล่วงเกินฝ่าฝืนหลักของศีลธรรมที่ห้ามไว้ ปฏิบัติตามสิ่งที่ศาสนาอนุญาตเท่านั้น เช่น อุนาสก อุนาสิกา และพระ เณร ผู้ตั้งใจปฏิบัติรักษาศีลธรรมกันจริงจังท่านปฏิบัติตามจริง ๆ ไม่ล่วงเกินฝ่าฝืนลิกขานหน้อยใหญ่ใด ๆ ทั้งสิ้น ท่านแควรพแทนองค์ศาสดาผู้ประสาทศาสนาธรรมไว้ นี่เรียกว่าการปฏิบัติ

การนับถือแต่เมื่อได้ปฏิบัติตามหลักศีลธรรม คนเรายอมหลอมตัวทำในสิ่งนอกเหนือศีลธรรมได้ดังที่รู้ ๆ เห็น ๆ กันอยู่ นั่นคือ亥มิได้ปฏิบัติศีลธรรม เป็นเพียงนับถือเคย ๆ เช่นเวลาเดินผ่านหน้าวัดหรือมองเห็นพระก็ยกมือไหว้เสียที่แล้วเดินผ่านไป มิได้ตั้งหน้าด้วยความลางลายเสือโกร่งเสือดาวใส่ท่าน อันเป็นการคุกคุกเหยียดหยาม บริยาที่亥มิไหว้เป็นต้นเรียกว่าแสดงความนับถือ คนที่นับถือศาสนาแม้พกอาวุธเต็มตัวเดินผ่านวัดเขายังนั่ลงยกมือไหว้พระก่อนผ่านไป แต่กริยาแห่งการนับถือเหล่านั้นมิได้ลับถึงความไม่ดีที่亥จะทำและกำลังทำอยู่ได้เลย เพราะมิใช่กริยาที่แสดงออกเพื่อความลบถัง เขาเพียงยอมรับนั้นถือเท่านั้นไม่ได้ปฏิบัติตามศาสนา ฉะนั้น เรื่องความเลวร้ายทั้งหลายมีการปล้นจี้เป็นต้น จึงมีอยู่ตามปกติและอาจเพิ่มมากขึ้นตามคนประเภทนี้มีมากและความคล่องตัวแห่งการกระทำ ส่วนการปฏิบัติตามหลักศีลธรรมนั้นจะไม่มีเรื่องเลวร้ายนี้เกิดขึ้นได้เลยแม้เรื่อยย่ออย ๆ

นอกจากความผิดพลาดที่ไม่มีจดนาท่านั้นซึ่งอาจมิได้ เพราะเป็นเหตุสุดวิสัย เช่นย่างกระเบิดกลางทางขณะที่รถวิ่งสวนกันมาหรือรถที่ตามหลังมาติด ๆ ห้ามล้อไม่อุ้ย หรือระเบิดในที่ชุมชนและรถรามากย่อมมีทางผิดพลาดและเกิดเหตุการณ์ได้ไม่เลือกสถานที่ นอกจากเหตุสุดวิสัยแล้วผู้ปฏิบัติตามหลักศาสนาธรรมจะไม่ทำ อันการปล้นจี้ซึ่งเป็นสิ่งเดรร้ายหยาบโลนมากันนั้นนับว่าห่างไกลกับผู้มีศีลธรรมมากไม่ต้องพูดถึง อย่างไรท่านเหล่านี้จะไม่ลงใจทำให้ลังกอเลย บ้านเมืองและทรัพย์สมบัติสูงเข็นทุกหย่อมหญ้านั้นแล สมบัติเงินทองของมีค่าจะทิ้งไว้ที่ไหนก็ทิ้งไว้ได้รากับบ้านเรือนของตนนั้นแล ต่างคนต่างมีความรู้สึกและปฏิบัติอย่างเดียวกัน แบบเดียวกัน ตามหลักศีลธรรมอันเดียวกัน โลกย่อมสงบร่มเย็น มองเห็นหน้ากันทักษายกันด้วยความสนิทใจ เมตตาอธิไม่ถือศีลถือเด่นอันเป็นเรื่องของกிலอสพองตัวบ้ำธรรมและความดีคนดีหงายสาย มีความเยื่อใยไมตรีสันสนรา กับอวัยะอันเดียวกันด้วย สมานตตตตาธรรม ความไม่ถือตัวเป็นเครื่องสมัครโสมาน จะไปไหนไปได้อุ้ยไหโนย์ได้ไม่มีภัย เพราะต่างคนต่างมีจิตใจกลมกลืนไปด้วยอภัยธรรม เมตตาธรรม กรุณาธรรม มุทิตาธรรม ความพลองนิดิไม่อัจฉริยาเมื่อคนอื่นได้ดี อุเบกษาธรรม ให้ความสม่ำเสมอ ไม่มอง กันในแง่ร้ายหมายโทย โกรธเคือง มีความเคราะพกันทั้งผู้ใหญ่ผู้น้อยตามลำดับลำด้า กะนั้น ผู้ปฏิบัติธรรมจึงเป็นผู้ทำประโยชน์แก่ส่วนรวมและแก่โลกได้เป็นอย่างดีอย่างเด่นในปวงชน นี่แล การนับถือศาสนา夷ๆ กับการปฏิบัติศาสนามีผลติกันดังที่กล่าวมา ถ้าอยากรักษาบ้านเมืองสงบร่มเย็น ต่าง คนก็จำต้องปฏิบัติตัวตามหลักศีลธรรม ไม่ล่วงเกินฝ่าฝืน ซึ่งเป็นการทำลายตนและศีลธรรมไปด้วย ในตัวของผู้นั้น ถ้ามีแต่อยากรักษาบ้านเมืองมีความสงบร่มเย็น ปราศจากโจรผู้ร้าย แต่ตัวเองกลับเป็น โจรผู้ร้าย เป็นผู้ก่อความชั่วบ้านเมืองและทรัพย์สมบัติของประชาชนเสียเองแล้ว จะหาความสงบ ร่มเย็นมาจากการใด แม้แต่คืนสลายแต่ความช้ำจากคนช้ำก็ไม่สามารถไปตาม สัตว์นุกคลมือญ่นากาศ พวกร้ายนี้ก็จะตามไปก่อความชั่วบ้านเมืองและทรัพย์สมบัติของประชาชนเสียเองแล้ว จะหาความสงบ ร่มเย็นมาจากการใด แต่ตัวเองกลับเป็น โจรผู้ร้าย กับคนโดยเฉพาะคนทำดีคนจึงร่มเย็น โลกทำดีโลกจึงร่มเย็น เรื่องความจริงมีดังที่กล่าวมา

ดังนั้นถ้าอยากรักษาความวิเศษศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาธรรม ผู้นับถือศาสนาจึงควรปฏิบัติตามหลัก ของศาสนา อย่าเพียงนับถือเฉย ๆ รากับเด็กเล่นตุ๊กตาลงสนามหญ้า เพราะศาสนาไม่ใช่ตุ๊กตาพ้อจะ ถูกบีบถูกคืน โยนไปเหวี่ยงมาอยู่เฉย ๆ แต่ศาสนาเป็นธรรมศักดิ์สิทธิ์วิเศษสมนามจริง ๆ ถ้าอยากรทราบ ความศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาและของตัวเอง ก็จะปฏิบัติ งพิสูจน์กันตรงนี้ อย่าถือศาสนาเพื่อเป็นข้อ แก้ตัวและประดับเกียรติ จะไม่ผิดกับลิงได้แก้ว เด็กได้ตุ๊กตา เนพาพุทธศาสนากระเทือนโลกมาได้ 2560 กว่าปีนี้แล้ว (นับเวลาจังทรงพระชนม์เข้าด้วย) ได้กระเทือนจิตใจของเราราชวัพุทธบ้างหรือยัง จง ตั้งปัญหามาตัวเอง อย่าไปตามใครเพราก็ไม่มีใครรู้ยิ่งกว่าเราเราว่าบกพร่องหรือสมบูรณ์ในด้าน ศีลธรรม ถ้าทุกคนสนใจตั้งปัญหามาตนดังที่กล่าวมา ความดีดีแปลงแก่ไปตัวเองและสังคมตลอด ส่วนรวมจะตามมาเพื่อจุดสมบูรณ์พูนผล ผู้คนต่างจะค่อยสงบสุขเข็นใจเข็นโดยลำดับไม่อาจสงบสัก

เพริ่งค่าสารนธรรมเป็นเครื่องยืนยันรับรองความสงบสุขของโลกามากต่อมาแล้ว นอกจากผู้นับถือเก็บค่าสนานเข้าตู้ องไว้รากับผักและผึ้งไม่มีเสียเท่านั้น ศาสนาจึงออกแสดงความจริงอันศักดิ์สิทธิ์ชัดเจน เต็มตามคุณภาพที่มีอยู่ของคนไม่ได้

ธรรมเครื่องทำลายลิ่งชั่วร้ายทั้งหลายมีหลายประเภท กิเลสชนิดหมายโلونคือราคะตัณหา ความกีกคณองน้ำล้นผึ้ง กีน้ำศีลข้อ การเมสุ มิจฉาจาร เข้าปราบชั่งปราบໄได้ทุกประเภทของราคะตัณหา ไม่มีตัณหาตัวไหหนะเก่งกล้าเลยกศิลข้อเด็ด ๆ นี้ไปได้ถ้านำมาปราบ นอกจากปล่อยตัวให้ราคะตัณหามันปราบราบโดยไม่คิดต่อสู้เพื่อภูษาดินนุญข้อนั้นสักดีໄใช้เท่านั้น ที่ไม่มีใครช่วยได้ ปล่อยให้เป็นเศมนุญย์ไปต่อหน้าต่อตาที่น่าเสียดายและทุเรศ ข้อโลกมากปากกว้างพุงโตกว่าภูเขาเก็บนำธรรมข้อธรรมสัน โดยหรือความมักน้อยมาปราบก็อยู่่องไม่กล้าหือได้ หรือจะนำ มนต์สัสดิ ข้อระลึกถึงความตายนำปราบ ว่าจะมัวแต่โลกอยู่นั้น ไม่มองความตายที่อ้าปากจะกลืนหมดหั้งตัวอยู่ทุกลมหายใจบ้าง หรือ ตายแล้วเคยเห็นไครอ่อนครอบครัวสมบัติเงินทองกองมหามาไปด้วยได้เล่า รู้หรือยังว่าความโลกมันหลอกให้ลืมตายลืมป่าช้านั่นนั่น กิเลสตัวโลกมาก ๆ มันเคยพาผู้ใดให้มีความสุขสบายมีใหม่เห็นแต่โลกมากเท่าไรยิ่งทุกข์มากเท่านั้น ได้เท่านี้แล้วมันต้องหลอกว่าให้ได้เท่านั้น ๆ จนตาย ก็ตายไปเปล่าไม่มีคำว่าอิ่มพอจากกิเลสตัวโลกมาก กระจุกเข้าของเพียงที่กล่าวมานี้ กิเลสตัวโลกมหาภัยก็สงบไม่กล้าลุกตามปามไปมากเลย นี่แฉธรรมปราบกิเลสตัวโลกมาก ถ้าอยากรู้ความสุขจะพากันนำไปปราบกิเลสตัวไฟตามทุ่งให้ดับมอดลง ใจจะเป็นสุขอย่างไม่คาดไม่ฝัน ที่จะให้มีความสุข เพราะความโลกมากจนให้เพียงพอนั่นจนวันตายก็ตายไปเปล่าทั้งที่ทิวโทยด้วยความอยากรู้ความโลกอยู่นั่นแล จะไม่มีวันพอตลดอกกปกลปหรือเลยนนี้ไปเป็นแสนกปล้านกกลป เพาะสัตว์ในแคนโลกชาตุนี้ ไม่เคยมีสัตว์โลกรายได้มีความสุข เพราะความโลกมากและเพรษมันพอตัว อิ่มตัว นอกจากลดความโลกลงด้วยธรรมโโคลำดับจนไม่มีเหลือภายในใจเท่านั้น จึงจะถึงหนองอ้อแห่งความสุขอันแท้จริงว่า อ้อใจไม่มีความโลกสุขอย่างอัศจรรย์อย่างนี้ละหรือ ใจไม่มีความอิจฉาริษยาผู้อื่นมีความสุขอัศจรรย์อย่างนี้หรือ หนองอ้อ อุทานความสุขจะผุดขึ้นที่ใจดวงนั้นเองในทันทีทันใดที่กิเลสตัวมหาภัยหั้งหลายเหล่านี้หลุดลอยไปจากใจ

จะนั้น การนำธรรมมาปฏิบัติ ธรรมกีศักดิ์สิทธิ์ในตัวเรา แม้เราเองกีศักดิ์สิทธิ์ต่อตัวเองและบังจะเป็นที่ควรพนับถือและเป็นที่รักเห็นใจของผู้อื่นอีกมากมายจนถึงขั้นหาประมาณไม่ได้โน่นแล นี่คือผลแห่งการปฏิบัติธรรมเห็นผล อย้มกทันตา ผิดกับการนับถือเฉย ๆ ลอย ๆ อยู่มาก จนจนนำเสนอไปปฏิบัติเพื่อความศักดิ์สิทธิ์แก่ตัวเองกีพอตัวแล้ว

ตาม แทนความโลกมากอย่างไม่มีความพอดีเป็นเบรกห้ามล้อนี้ มันทำคนให้เสียคนได้จริง ๆ นะท่านนี้ ธรรมวันนี้ถึงใจนับแต่เกิดมาที่มีวันนี้ที่ปูนำความโลกออกประภาตไทยให้กระพรุนรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้งจริง ๆ

ตอบ ราคะตัณหา ความโลภ ความโกรธ เมื่อเที่ยบทาง โลกแล้วก็คือตัวหากาย มหาอำนาจบีบหัวใจสัตว์นั่นแล จะเป็นบุญเป็นคุณอะไรพระมันทั้งสามนี้ ที่มันสนุกเรื่องอำนาจก็พระสัตว์โลก เคราะพูชา มันนั่นเอง เวลา呢ทั่วโลกกำลังเกิดทุนและบูชา มันอย่างเปิดเผยและออกหน้าอุตสาห์ไม่สะดุด ใจกระดาษอย่างธรรมเครื่องปราบมันบ้างเลย อะไร ๆ ก็เป็นศิลปะไปหมด ปูรีไม่ทราบว่าศิลปะมันคืออะไร มันคือการเท่าหอนอิกทึกทั่วบ้านทั่วเมืองในถัดเดือน 12 นั่นหรือ มันคือตัวโภภานมาก ๆ จนหมด บางอย่าง พลิกกินคว่าคิน hungry กินทั้งสันทั้งคม กินทั้งขี้นทั้งล่อง กินไม่อั้นไม่อื้น ขอแต่มีช่องกินนั่นหรือ หรือมันคือตัวแดง ๆ ตาแดง ๆ เหมือนพริกสุกเวลา มันแสดงฤทธิ์เต็มที่กับสิ่งที่ไม่พอใจนั่น หรือ นี่หรือศิลปะ ๆ ที่โลกนิยมกันนั่น

มิใช่ ท่านปู คำว่า “ศิลปะ” คือ ความฉลาดรอบรู้ในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว หรือเรียกว่า ศิลป์ปิทักษ์ ความรู้ในแง่ต่าง ๆ เช่น ช่างจักสาน ช่างบ้านช่างเรือน ช่างวิชาชีพแขนงต่าง ๆ เหล่านี้ รวมแล้วเขารายกว่าศิลปะ

ปูตาม อย่างนั้นหรือ ปูเกิดมาแก่แคดแก่ลมเปล่า ๆ ไม่รู้ศิลปะกับเขา ทางโลกก็เคยครองอยู่หลายปี ก่อนอุกบัว แต่สมัยนั้นไม่เคยสนใจกันคำว่า ศิลปะและแพะเหมือนคนสมัยปัจจุบันซึ่งรู้ไปเสียทุกแห่ง ทุกมุม แต่สังเกตดูคนสมัยปูโน้นเขามีความสุขกันอย่างธรรมชาติ สุขเรียน ๆ สุขไม่แพรวพราวผาดโผนเหมือนคนสมัยนี้ ดูแล้วพิดกันอยู่มาก ถ้าเป็นอาหารก็อาหารธรรมชาติ ไม่มีหลายสหายชาติ เหมือนอาหารในสมัยปัจจุบันซึ่งหลากรสชาติที่สุด คนโน่ ๆ อย่างปูเลยไม่รู้จักกินกับเขา ทั้งไม่รู้ เป็นความเป็นหวานด้วย ที่สามารถปูรุงอาหารหวานหวานได้หลายสหายชาติเช่นนี้ก็เรียกว่า “ศิลปะ” ใช่หรือเปล่า ใช่ จัดเป็นแบบหนึ่งของศิลปะแหล่งท่านปู สำหรับปูเองซึ่งแก่จวนจะเข้าอู่แล้วมันเลย ๆ ไม่กระตือรือร้นกับสิ่งเหล่านี้ มีอะไร กินอะไรที่ไม่กังวลสิ่งเปลือกก่อความทุกข์ความจ็บหายมากเกินความพอดีแล้ว พอกินพอใช้ทั้งนั้น แล้วก็เป็นสุขดี ไม่หมุนตัวเป็นเกลียวไปกับมัน คนเรา เมื่อหาความสุขของไรมันสุขาก็ควรไฟใจและหมุนตัวไปทางนั้น ถ้าเห็นโทษของกิเลสตัวฟุ่งเพื่อแห่อเพิ่มตามทางของชาวพุทธ นอกจากจะเห็นคุณค่าของมันที่พาโลกให้เป็นกังหันหน้าชีดเชี้ยว มองกันไม่ทั่วหน้า ผ่ากันร้าวกันใบไม้ร่วง ก็เป็นกรรมของสัตว์เอง แม้ธรรมเครื่องแก้กิเลสแลกของทุกข์มีอยู่ก็ช่วยอะไรไม่ได้ถ้าเข้าของไม่นำอกมาช่วยตัวเอง เช่นเดียวกับปืนมีอยู่แต่ไม่นำอกมาต่อสู้เสือที่กำลังกำราม ปล่อยให้เสือกัดตายเปล่า นะนั้น

ถาม ขอทราบปูเรื่องพระธุดงค์กรรมฐาน ได้ทราบเขาแล้วลือว่า พระธุดงค์กรรมฐานสายทำน้ำอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ ทางภาคอีสานมีมากกว่าภาคอื่น ๆ ใช่ไหมปู

ตอบ ดูจะมีมากดังคำเขาเล่าลือ เพราะป่าทางภาคอีสานยังมีอยู่มากพอหลบซ่อนตัวบำเพ็ญภารนาได้ สะดวก ประการสำคัญผู้ให้กำเนิดกรรมฐานในสมัยปัจจุบันคือท่านหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านก็ เป็นคนภาคอีสาน เวลาบวชแล้วท่านมักบำเพ็ญอยู่ทางภาคอีสานมากกว่าภาคอื่น ๆ ยิ่งวาระสุดท้าย แห่งอายุท่านก็อยู่ภาคอีสานและมรณภาพที่ภาคนี้ทั้งสององค์ เวลาท่านยังมีชีวิตอยู่ก็ได้ให้การอบรม พระเนตรเป็นจำนวนมาก ขณะนั้น พระธุดงคกรรมฐานจึงมักมีอยู่ทางภาคอีสานมากกว่าภาคอื่น ๆ

ตาม เวลานี้ยังมีมากอยู่หรือเปล่า

ตอบ ยังมีมากอยู่ แต่ครูอาจารย์ที่ประชานพระเนตรเคารพนับถือรู้สึกร่วงโรยไปมาก องค์นั้นร่วงไป องค์นี้ร่วงไปซึ่งมีแต่องค์สำคัญ ๆ ทางจิตภารนาแทนทั้งสิ้น

ตาม เวลานี้ยังมีองค์ใดบ้างที่สำคัญทางจิตภารนา ปัจจุบันมีแต่ลูกหลาน

ตอบ เรื่องเมตตาบ้านเมตตา แต่ไม่อาจบอกได้ เพราะท่านไม่ใช่ปานเน่พ่อจะประกาศขายทอดตลาด นี่

ตาม ก็เห็นท่านพุดกันอยู่ว่าองค์นั้นเป็นอย่างนั้น องค์นั้นดีทางนั้น องค์นั้นดีทางโน่น สำหรับนี่ ทำไม่บอกไม่ได้

ตอบ ปู่ไม่มีภูมิในทางทำนายทายทักท่านผู้ใดได้ แม้ปู่เองยังไม่เห็นทำนายตัวเองได้ว่าจะตายเมื่อไร ร่างกายแก่มากขนาดนี้แล้วซึ่งน่าจะพอทำนายตัวเองได้ จะไปคาดเก่งเที่ยวทำนายท่านผู้อื่นอย่างไรกัน เพราะธรรมไม่เหมือนโลกไม่เหมือนกาพยนตร์ พожะประกาศโถมณาให้คนมาชมแบบกาพยนตร์นี่

ตาม เมื่อไม่ประกาศบ้าง พระธุดงคกรรมฐานท่านจะรู้ได้อย่างไรว่าครูอาจารย์องค์ใดดีทางใด องค์ ใดมีความรู้ความสามารถทางสมถวิปัสสนา วิชา Vimutti องค์ใดได้ขึ้นได้ภูมิได พระธุดงค์ทั้งหลายจึง จะมาศึกษาอบรมกับอาจารย์องค์นั้น ๆ ได้ถูกต้อง ไม่ผิดพลาด

ตอบ พระธุดงคกรรมฐานผู้แสวงหาความรู้ความคลาด แต่ถ้าจะโง่ขนาดนั้น ก็ไม่ควรอยู่ให้หนัก ศาสนา เพราะพระพุทธเจ้ามิได้สอนคนสอนพระให้โง่ แต่สอนเพื่อความฉลาดทุกแห่งทุกมุมแห่งธรรม ที่ตรัสริเวชสอนแล้ว อย่างหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ไม่เห็นท่านประกาศตัวเองว่ารู้แล้วด้วยในธรรมแล้ว ได้ ท่านชอบบำเพ็ญตนอยู่แต่ในป่าในเขาเป็นประจำเป็นนิสัยรากกับท่านไม่เคยเกิดกับบ้านอยู่กับ เมืองเลย แต่ครูอาจารย์โโคล์จะมีลูกศิษย์ลูกหาทั้งพระเนตรและประชาชนมาร้ามากกว่าท่านทั้งสอง

นี่ ท่านเหล่านี้รู้ได้อย่างไรจึงพากันหลังไฟลไปศึกษาอบรมกับท่านจนกระทั่งท่านลงทะเบียน ลูกศิษย์ท่านมีมากทั่วประเทศไทยกระทั่งประเทศลาวโน่น ท่านเหล่านั้นรู้ได้อย่างไร

ให้ตนไปรู้ไปเห็นเองฟังเองสังเกตเองทุกมุมบรรดาอาการที่แสดงออกจากท่านนั่นแล้ว มันคนดัชชัคเจนดี ดีกว่าตื่นข่าวกันแบบลม ๆ แล้ง ๆ สุดท้ายก็หาตัวหาตนไม่ได้เป็นไหน ๆ พระธุดงค์กรรมฐานสายหลวงปู่มั่นมาถึงเดินนั่นท่านเป็นธรรม ไม่มีโถกเข้าແงลงเลย ไม่พูดพล่ามเรื่องอะไร ก็เยิกกับอรรถกับธรรมอย่างง่ายดาย ท่านพูดเฉพาะพวกรดีเยิกกันที่มีความรู้ทางจิตภานาคถ้ายคลึงกัน และไว้ใจกัน ท่านจะพูดเรื่องธรรมปฏิบัติล้วน ๆ ต่อ กัน ครรภ์เห็นอย่างไรจากการปฏิบัติจิตภานาคท่านคุยกับธรรมปฏิบัติกันอย่างเอาริงเอาจัง ฟังแล้วเพลินไม่อยากให้จบลงอย่างง่าย ๆ เรื่องที่ท่านจะพูดธรรมภายนอก เช่น สมณะ – วิปัสสนา สามัช สามานบัติ บรรคพลนิพพานที่ตนรู้ตนเห็นให้ใคร ๆ ฟังแบบพล่าม ๆ นั่น อย่างฝันลมฝันแล้วว่าจะได้ยินจากท่านง่าย ๆ ก็ท่านไม่พูดนี่ ท่านทำตัวราวกับพระ เชือบดษฐนั่นแลถ้ายังไม่สนิทกัน สมมุติมีใครไปตีสนิทในขณะที่ไปพบเห็นท่านครั้งแรก ปากบอน อวครูตี้พระไตรปิฎกเดิมพุง พูดคุยอวดท่านเรื่องสามัช สามานบัติ บรรคพลนิพพาน ทิพโสด ทิพยัจกุ ตลอดภิญญาพิส怛รต่าง ๆ ท่านจะปิดปากอย่างสนิทเลย แต่จะอย่างฟังแง่หน้ากเบາแห่งธรรมจาก ภาคปฏิบัติจริง ๆ และเจตนาเป็นธรรมของผู้มาคุยด้วย ท่านจะช่วยแนะนำให้ตามลำดับแห่งจุดที่ผู้นั้นยัง บกพร่องโดยที่ตนไม่รู้ไม่เข้าใจ แต่จะถามท่านสุ่มสี่สุ่มห้านั้นท่านไม่เล่นด้วย และหากทางออกตัวโดย อุบَاดต่าง ๆ เช่น ผມหรืออาตามาไม่รู้ไม่เข้าใจเป็นต้น และปิดปากเงิน นี่คือนิสัยของพระธุดงค์ กรรมฐานที่ท่านเป็นธรรมและรักสงวนธรรม โดยมากท่านปฏิบัติกันอย่างนี้ แม้จะรู้เห็นธรรมมาก น้อยลึกตื้นหมายละเอียดเพียงไร ท่านจะพูดคุยในวงและคณะของท่านโดยเฉพาะ ท่านไม่ประกาศ โฆษณาตนและธรรมแบบโลก ๆ เพราะท่านทราบว่าโลกกับธรรมนั้นต่างกันแม้จะอยู่ด้วยกัน ท่านจึง รักสงวนธรรม

ส่วนพวกราประเกษายก่อนซึ้ง เน่าก่อนสุก สุกก่อนห่าม พล่ามก่อนรู้ พ coma เจอ กัน เป็น ยังไงจิตถึงไหนแล้ว ถึงพรหมโโลหหรือยัง ได้ไปเที่ยวสวนรำ ใหม่คืนนี้ ได้ไปคุสัตว์วนรักษ้างใหม่คืนนี้ ได้ตรวจคุจิตพมใหม่คืนนี้ ได้ตรวจคุจิตคน...นั้นใหม่ที่เขามาขอให้ตรวจดูให้นะ ผມเองยังเลย เพราะยุ่งกับตรวจคุกรรมของ.....เขา เขามาให้ตรวจดูให้ กืนนี้ยังจะต้องตรวจคุกรรมเรื่อง.....เขา คนนี้กรรมหนามาก ระยะรยางค์ด้วยสายกรรมสายวรรจนแทนมองไม่เห็นตัวจริง คุยเขี้ยตัดฟันกันยก ให้กลุ่กกว่าจะได้ความจริงออกแบบเขา คนนี้ต้องให้เขาทำบุญอุทิศให้เข้ากรรมนายเร โรคเขาจึงจะ บรรเทา แต่หายนั้นไม่หายแน่ เพราะเขาบั้งมีกรรมหนักมาก ปกติพมหรืออาตามาไม่ว่าง ต้องช่วย เพื่อนมนุษย์ตลอดทั้งวันทั้งคืน ต้องแนะนำต้องบอกให้เขาระДЕかれที่พระระยะนี้ดวงเขาไม่ดีเลย ดาวอะไร์ต่อดาวอะไร์ทับกันยุ่งหมดและต้องแนะนำต้องบอกหลายด้านหลายทางพระคนหนึ่ง ๆ ล้วน หมายเคราะห์ หากกรรมมาให้เราดู เราช่วยแทนเป็นแทนตาย ท่านไม่ได้เหมือนพวกราชวัลลดาดก่อน ไปดังที่กล่าวมา

พระชุดคงกรรมฐานองค์ได้รายได้ก็ตามแสดงออก จะเป็นสมัยหลวงปู่มั่นยังอยู่หรือปัจจุบันนี้ ก็ตาม องค์นั้นรายนั้นจะอยู่กับหมู่คณะไม่ได้ พระท่านรังเกียจอย่างน้อยท่านก็ชูชนกัน มากกว่านั้น ก็ทำเรื่องขึ้นหาครูอาจารย์เพื่อเริ่มมาชำระบารมี นรก-สวรรค์ให้ลื้น ไปจากวัดจากหมู่คณะ เพราะ แบบนี้มันแบบหากิน มิใช่แบบหาอรรถหารมดังพระพุทธองค์และสาวกพากฯ เข้าใจไหม อ่าวย่าปูด นะ เราพูดตามความจริงของวงกรรมฐานสายหลวงปู่เสาร์หลวงปู่มั่นท่าน

ตาม แผนซึ่งมากปู วันนี้ได้ฟังการปฏิบัติธรรมของวงพระชุดคงกรรมฐานสายหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น อย่างถึงใจและเป็นคติไปนาน แต่ก่อนปูไม่เห็นเล่าวงพระชุดคงค์เหล่านี้ให้ฟานฯ พึงบ้าง

ตอบ ไครมา ก็ปูด ไครมา ก็พล้ำม ไครมา หาก็ฟุ้งบ้าน้ำลายทะลุฟ้า เรื่องพระชุดคงกรรมฐานสายหลวงปู่เสาร์ ปู่มั่น ไม่ทราบเขามาหาเพื่อเรื่องราواะไร ตะกึ่น ก็ปูดกันอยู่แล้วสด ๆ ร้อน ยังจะเป็นผู้รับเหมาเรื่องเหล่านั้นเสียเองอะไรกัน การพูดควรพูดเรื่องอะไรที่เหมาะสมกับสถานที่บุคคลค่อยพูด ไม่ใช่ไครมา หาก็จะพูดแต่เรื่องเดียว เหาก็เอื่อมกันทั่วโลกละซิ นี่ฟานฯ ตามก็ปูดกันไปตาม เรื่องราวที่อယกทราบอย่างนั้นเอง

ตาม ครั้งพุทธกาลเที่ยวชุดคงกรรมฐาน กับสมัยนี้ที่คณะชุดคงค์ของปู่เสาร์ ปู่มั่นและปูเที่ยวต่างกัน หรือเหมือนกันปู

ตอบ ถ้าคุณตามพุทธประวัติ สาวกประวัติ ตลอดท่านเจริญไว้ในคัมภีร์ก็คิดว่าเป็นปฏิปทาที่ลูกศิษย์เดินตามครู แต่จะพูดว่าเหมือนครั้งพุทธกาลนั้น ปูไม่อาจเอื่อมเพราะระหว่างพญาราชสีห์กับหมูนั้น ผิดกันมาก จึงไม่ควรนำมาเทียบกัน การกราบไหว้ท่านปฏิบัติตามธรรมที่ท่านทรงเมตตาสั่งสอนนั้น เห็นว่าเป็นสามมิจกรรมเหมาะสมแล้ว จึงจะเกียกตะกายปฏิบัติกันไปดังที่เห็น ๆ กันอยู่นี่แหละ

ตาม ที่ปูว่าธรรมได้มาจากความอดอยากขาดแคลนและเดนตายนั้น อดอยากอย่างไร ปูไม่มีคนใส่บาตรให้ฉันอย่างนั้นหรือ

ตอบ เรื่องคนใส่บาตรนั้นมี พระกรรมฐานไปอยู่ที่ไหน ตามธรรมชาตแล้วไม่อดอยากด้วยปัจจัยสี่ เพราะเขาเคราพลีื่อนใส่เป็นพื้นเพของใจอยู่แล้ว ที่ว่าอดอยากขาดแคลนนั้น เป็นพระท่านฝึกท่านธรรมานท่านเองเพื่อธรรมเพื่อธรรมที่ท่านมุ่นอยากรู้อยากเห็น ท่านจึงฝึกอบรมด้วยการปฏิบัติโดยวิธีต่าง ๆ เช่น เอาอาหารแต่น้อยแม้มีมาก ฉันน้อย ๆ แม้อาหารมีมาก ไม่ฉันทั้งไม่ไปบินทนาตเป็นวัน ๆ ไปเป็นครั้งคราว เพื่อเร่งภารนาให้หนัก些

ตาม ไม่อดอาหาร ไม่ผ่อนอาหาร ไม่อดอยากขาดแคลน ภารนาไม่ได้หรือปู

ตอบ ภารนาได้ แต่จะได้ผลเพียงไรหรือไม่นั้นเป็นอีกกรณีหนึ่ง ดังชาวบ้านเขากล่าวกันเขาก็ไม่อดไม่ผ่อนอาหารไม่ทราบมากเขาก็ภารนาได้ แต่ผลของเขานี่เป็นอย่างไร ญี่ปุ่นได้ตามเขา

ถาม การฝึกอบรมด้วยวิธีต่าง ๆ ดังที่กล่าวมานี้ได้ผลอย่างไรบ้างปู่

ตอบ การพัฒนาอยและการไม่พัฒนาเป็นวัน ๆ ไปนั้น ทำให้ไม่โง่ง่วง ตั้งสติได้ดี ใจสงบได้ง่ายกว่า พัฒนาตามปกติ ปัญญาคล่องตัวดีกว่าปกติ นี่หมายถึงผู้อุปถัมภ์ติดนิสัยร่วงกายลดกำลังลงกว่าปกติย่อมไม่ทับจิตมาก การฝึกจิตทั้งด้านสมองและด้านวิปัสสนาก็ง่ายกว่ากัน ท่านจึงมักอบรมอยู่เสมอ เพื่อการดำเนินจิตได้สะดวกและรวดเร็วกว่าที่ไม่ฝึกอบรมดังที่กล่าวมา

ถาม พระชุดคคกรรมฐานท่านชอบฝึกอบรมตน อยู่แบบอุด ๆ อย่างนี้เหมือนกันหมดหรือ

ตอบ ไม่หมด แต่ส่วนมากท่านมักอบรมกันด้วยความพอใจ สมัครใจ ไม่มีใครบังคับ การฝึกการอบรมดังที่กล่าวมา จิตใจสงบ ร่างกายก็เบา ไม่กดดันใจให้คิดฟุ้งซ่านไปในทางที่ผิดที่เป็นข้าศึกต่อธรรม เมื่อใจสงบคนเราย่อมสะ vaksa ไม่ดื้อรน สถิตปัญญาพอมีทางคิดอ่าน ไตรตรองธรรมะ ไม่เป็นความคิดความปรุงที่กิเลสควบคุมรักกัดรูมทึ่งไปหมด บังพอประภูปเป็นธรรมเป็นธรรมขึ้นมาให้ได้ชนบ้างสมกับมาแสวงธรรม

ถาม ถ้าใจไม่สงบ ท่านคิดธรรมคิดธรรมไม่ได้หรือจึงต้องฝึกให้ใจสงบก่อน แล้วค่อยคิดธรรมคิดธรรมตอนจิตสงบແล้า

ตอบ เรื่องคิดนั้น ก็ได้ แต่พอคิดธรรมติดมือขึ้นมา กิเลสที่รุ่มล้อมอยู่รอบหัวใจว่าเอาไปกินหมด เจ้าของมองไม่ทัน เพราะกิเลสตัวสัญญาอารมณ์มันรวดเร็วมากเกินกว่าสติปัญญาธรรมดาโลก ๆ จะตามทัน ฉะนั้น ท่านจึงสอนให้ฝึกอบรมจิตให้สงบด้วยสมองก่อน พอมีทางขับยึดตั้งตัวได้บ้างแล้วก็สอนให้พิจารณาทางปัญญา การที่จิตสงบนั้นผลเป็นความเย็น ไม่ดื้อรนกวดแก่วง จิตเชื่อง ถ้าเป็นน้ำ ก็สงบนั่ง เมื่อนิ่งนานเข้าก็ใสสะอาด จิตที่สงบจากอารมณ์กวนใจก็ทำงานองเดียวกัน เมื่อนำออกพิจารณาทางด้านปัญญา yom ไม่ดื้อรนกวดแก่วง ตั้งหน้าทำหน้าที่ตามสติที่ควบคุมและสั่งงานในการพิจารณา การพิจารณาส่วนมากถือกายเป็นเป้าหมายแห่งการพิจารณา โดยความเป็นอสุกะอสุกัง ปฏิกูลโยโกรกไม่สามารถบ้างในขั้นเริ่มต้น พิจารณากลับไปกลับมาจนเป็นที่เข้าใจว่าเป็นอสุกะไม่ งาม เป็นปฏิกูลจริง ๆ ตามความพิจารณา หลายครั้งหลายหนาใจยอมยอมจำแนนต่อปัญญาและเชื่อว่าเป็นอย่างนั้นจริง ๆ จิตก็ยิ่งมีความส่งงานแพร่พราวดและอาจหาญไปโดยลำดับของการพิจารณา เมื่อ

พิจารณาไปมากก็มีความอ่อนแพลีย ก็นำจิตเข้าพักสงบอารมณ์ในสามาชิ ทำสลับกันไปตามวาระของ การทำงานและหยุดงาน

ตาม มีบางอาจารย์สอนว่าให้พิจารณาปัญญาไปเลย ไม่จำเป็นในการทำสมณะ คือความสงบใจ ก่อนนั้นจะไม่ขัดกันหรือปู่

ตอบ ถ้าเราไม่ไปขัดเขาและเขาก็ไม่มาขัดการปฏิบัติของเรา ก็ไม่มีอะไรขัด เขายอมทำอย่างนั้นก็ เป็นเรื่องของเขา เราทำเช่นนี้ก็เป็นการปฏิบัติของเรา และเพื่อเราเองมิได้เพื่อใคร เพราะธรรมของ พระพุทธเจ้าเป็นสมบัติกลาย ใจจะแสวงหาด้วยวิธีใดก็ได้ ไม่มีใครไปห้ามและกีดขวาง ส่วนฉัน หรือผิดนั้นต่างเป็นผู้รับผิดชอบของตัวเอง ผู้อื่นมิใช่ฐานะจะเข้าไปเกี่ยวข้อง ถ้าเขามิ่งขอให้เกี่ยวข้อง เรื่องก็มีเท่านั้น หลานส่งสัญญาและเป็นกังวลกับใคร เวลาเนี้ยปูพูดกับหลาน ปูสอนหลานต่างหาก มิได้สอนใครพอจะนำเรื่องของผู้อื่นเข้ามาเป็นกังวลใจให้ยุ่งไปเปล่า ๆ

ตาม เห็นเขาสอนกันอย่างนั้น หลานส่งสัญญาที่ไม่เข้ากันกับที่ปูสอนอยู่เวลาเนี้ยจึงได้เรียนถาม ถ้าผิดก็ ขอประทานโทษด้วย หลานไม่เข้าใจจริง ๆ ในเรื่องการงานนี้ปู่

ตาม การทำทุกข์กิริยาของพระพุทธเจ้า โดยทรงอดพระกระยาหาร ไม่เสวย 49 วัน กับที่พระธุดงค์ กรรมฐานท่านอดอาหาร ไม่ลับปีนวัน ๆ และหยุดพักปีนพัก ๆ ไปนั้น ผิดกันกับที่พระองค์ทรงทำ หรือไม่

ตอบ พุดการอุดไม่ลับของพระธุดงค์กับของพระองค์นั้น ไม่ผิดกันคือไม่ลับเหมือนกัน แต่ที่ผิดกัน นั้นผิดตรงที่พระองค์หวังความตรัสรู้ธรรมด้วยการอุดพระกระยาหารอย่างเดียว ไม่มีจิตภานาเข้าช่วย ส่วนพระธุดงค์ท่านอดเพื่อภาระสะสมความดีและหวังรู้ธรรมจากการภาระ ไม่ได้หวังรู้ธรรมจากการอุด อาหารอย่างเดียว ต่างกันตรงนี้

ตาม เวลาอดอาหารไม่ลับนั้น ท่านอดกี่วันปู่ ท่านจึงลับ

ตอบ เอาແນ່ໄມ້ໄດ້ ตามแต่ละองค์ที่ท่านจะอดจะลับ เพราะเป็นอธิบายของแต่ละราย ๆ ไป แม้วองค์ เดียวกันนั้น อดนานครั้งกี่น้อยวัน เช่น 3-4-5 วัน หรืออาทิตย์หนึ่ง บางครั้งท่านอดเป็นอาทิตย์ ๆ จึง ลับก็มี องค์อื่น ๆ ก็เช่นกัน เอาແນ່ໄມ້ໄດ້ ตามแต่ผลแห่งการภาระของท่านจะอำนวย

ตาม เวลาอดอาหารเช่นนั้น หิวมากไหมปู่

ตอบ ถ้าอยากรับกีลองอดคูชิจะรู้เอง ไม่จำต้องถามผู้อื่น แม้ถามก็ไม่เกิดประโยชน์ จึงไม่ตอบ

ตาม โอishi น่าสงสารท่าจับใจ ของเคยกินไม่กินต้องเป็นทุกข์แน่ๆ ยิ่งอดหลายๆ วันด้วยแล้ว น่าจะสลบไปในบางครั้งนะปู

ตอบ อาจเป็นไปได้ในบางรายและบางครั้งถ้าชาตุขันธ์ไม่สมบูรณ์ แต่ความสนใจจะท่านไม่ได้อยู่ กับความเมื่อยหิวอ่อนเพลียมากไปกว่าความมุ่งมั่นต่อการรู้ธรรมเห็นธรรมที่กำลังบำเพ็ญอยู่อย่าง ขณะกินเข้มข้นในเวลาเช่นนี้ ซึ่งเหมือนเข้าสู่สังคրามระหว่างกิเลสกับธรรมภายในใจ

ตาม เวลาอดอาหาร ได้ฉันอะไรแทนบ้างไหมปู

ปูตาม พันอะไร

หวาน กีพันน้ำอ้อย น้ำตาล พันโโกโก้ กาแฟ หรือพันผลไม้สุกชนิดต่างๆ ที่พอมีพอกาได้นั้นแหล่ะ

ตอบ ถ้ายังจะกลัวตายเที่ยวพันผลไม้ชนิดต่างๆ อยู่ก็อย่าอุดให้ขายหน้าตัวเองและพะสาสนะละ ผุดอะไรอย่างนั้น ผลไม้ก็คืออาหารเรารดีๆ นี่เอง จะฉันได้อย่างไรในเวลาวิถี แม้ที่ฉันได้ในเวลา วิถี เช่น โโกโก้ กาแฟ น้ำอ้อย น้ำตาล น้ำส้ม น้ำหวาน เพียงจะหาถ่ายรูปไว้ดูต่างหน้าเวลาหิว ก็ ยังไม่มีจะว่ายังไง ยังจะบีบไปหามันที่ไหนให้ยุ่งเข้าไปอีก ผุดกับคนไม่เคยดูหิวนี่มันลำบาก เลย ออกนอกรถนอกรถทางไปกันใหญ่แล้วนี่

ตาม ขอประทานไทยปูมากๆ หวานไม่รู้จริงๆ จึงถามซอกแซกออกนอกรถนอกรถทางไป แล้วท่าน จะฉันอะไรพอเขียวชาตุขันธ์ในเวลาเมื่อยหิวอ่อนเพลียมากเพราะไม่ได้ฉันหลายๆ วัน

ตอบ จะฉันอะไรนอกจากน้ำในการน้ำเท่านั้น ก็ท่านไม่วุ่นวายเหมือนผู้สามนี่น่า ท่านอดเพื่อภารนา ท่านจึงมีแต่ตั้งหน้าภารนาอย่างเดียว ไม่ยุ่งกับอะไรทั้งสิ้นในเวลาเช่นนี้ เพราะท่านอดเพื่อทน เพื่อ ต่อสู้ ท่านไม่ได้อดเพื่อความอ่อนแอด ห้อแท้ล้มเหลว จิตท่านเข้มแข็งแม้ร่างกายชาตุขันธ์จะอ่อน กำลังลงบ้าง ถ้าจิตท่านเหมือนที่สามยุ่งอยู่วานนี้ ท่านไม่อดให้เสียเวลา ไม่เกิดประโยชน์ใดๆ ทั้งสิ้น

ตาม เวลาอดหลายๆ วัน การภารนาของท่านน่าจะดีท่านจึงทนได้ ถ้าเป็นอย่างหวานต้องครัวใบไม้ สดใบไม้แห้งเข้าใจว่าเป็นผักแน่ๆ

ตอบ ก็ท่านไม่ใช่พระใบไม้สดใบไม้แห้งละซิ ท่านถึงอดลึงทนໄได้เพื่อประโยชน์อันไพศาล ซึ่ง
ศักดิ์กว่าอาหารหวานความที่กินอยู่ทุกวันเวลาเป็นไหน ๆ พวກที่เห็นขีดศักดิ์กว่าไส้ศักดิ์ทำไม่ได้ ผู้ที่เห็นไส้ศักดิ์กว่าขี้
ก็ทำได้ไม่หวั่นไหว ตามเป็นตาย ขอให้ได้ครองอรรถครองธรรมอย่างสมใจก็เป็นที่พอใจแล้ว พระ
ธุคองค์เตะลงคงคึกคักจะได้ธรรมรองใจก็แทบไปแทบทอยู่นั่นแล จะว่าเป็นของจายดายหรือ เวลาชีวิต
ท่านเหลือเดนตายออกมา ไคร ๆ จึงชุมแต่ผลท่านว่าท่านดีอย่างนั้น ดีอย่างนี้ บทเวลาท่านจะตายอยู่
ในป่าในเขา ในทางกรรม ในที่นั่งสามารถา ในความเพียรท่าต่าง ๆ ไม่เห็นคิดกันบ้าง เราเป็น
ชาวพุทธต้องมองเหตุบ้างซิ มองแต่ผลอย่างเดียวจะเกิดประโยชน์อะไร เกิดมาทั้งชาติก็มีแต่กินกับ
นอนและเที่ยวเตร็ดเตร่เร่ร่อนหาหัวนอนปลายเท้าไม่ได้ เป็นอยู่อย่างจำเจ จะหาความอบอุ่นแก่ใจใจ
ได้ที่ไหน ก็มีแต่ความรุนแรงเผาใจละซิ วันคืนหนึ่ง ๆ ผ่านไปต้องคิดหาสารคุณ อย่ามีแต่ความสนุก
เสห่า ตื่นนอนตื่นแลงกันไปไม่มีสาระอะไรติดตัวติดใจ จะหวังพึงอะไรนายเราซึ่งมิใช่ท่อนไม่ท่อน
ฟืน มันมีหัวใจดวงรู้ ๆ ครอบร่างอยู่กับทุกคน ทำไม่ไม่เหลือแล จะหวังพึงอะไรถ้าพึงใจตัวเองไม่ได้
แล้ว พึงลมหายใจ ลมกีหงดไป พึงร่างกาย กายกีแทก พึงน้ำในกายน้ำกีลาย พึงไฟในกาย ไฟกี
กระจาย กายทั้งร่างมีแต่เรื่องแทรกกระจาย แล้วจะพึงอะไร พึงบ้าน บ้านก็จะพัง พึงสมบัติเงินทองกี
ล้านแต่สิ่งจะพังลาย ยังเพลินแมม้ามัวสุมอยู่หรือ มนุษย์เราตัวคลาดแท้ ๆ ไม่สมควรกับความเป็น
ดั่งที่กล่าวมา ความดีมีอยู่ แสรวงหาซิ มนุษย์ทั้งหลายท่านหากความดีได้ ทำไม่เราทำไม่ได้ เวลาไปพล
ไปหาความเลวทรามตัวซ้ำทำไม่ได้ สิ่งเหล่านั้นมันวิเศษวิโสจะไร ถ้ามันพากนให้วิเศษมนุษย์พากัน
วิเศษเลิศโลกไปนานแล้วไม่จะปลักดังที่เห็นกันอยู่นี้เลย จึงไม่ควรเพลิดเพลิน